Om + Doi = Dragoste

DACĂ m'ar fi întrebat cineva în şcoală, ce prefer: să memorizez *„Apus de Soare", sau să învăţ să scriu chinezeşte*, cred că prima alternativă mi-ar fi surâs mai mult. Intr'adevăr *„Apus de Soare"* este o piesă destul de lungă, însă are un *început* şi un *sfârşit*. Şi dacă înveţi, în fiecare zi, o pagină, în câteva luni de zile tot reuşeşti să cunoşti întreaga operă.

Tocmai contrariul cu scrierea chineză! Căci pentru fiecare cuvânt există un semn,

女 襄 孃

Femee + creşte = domnişoară

(singurul lucru pe care îl ştiam despre scrierea chineză). Oamenii, cari ştiau să scrie şi să citiască caracterele chineze, îmi păreau nişte vrăjitori.

Sunt sigur că o mare parte din cititori, mai au şi astăzi, această convingere despre scrierea chineză.

Ar fi o aberaţie să cerem ca în şcoli să se predea limba şi scrierea chineză; totuş am putea să cerem ca în timpul celor 12 ani, cât elevii şed pe băncile şcoalei, să capete noţiuni, nu prea ample dar mulţumitoare, asupra unicului şi interesantului fenomen, care este scrierea chineză.

* * *

Este într'adevăr limba chineză un fenomen atât de interesant? Nu auzim în ultimul timp că se studiază în China introducerea alfabetului latin? Ei bine: rezolvarea chestiunei se prezintă încă în faşă. Aproape s'a ajuns la convingerea că introducerea alfabetului latin ar fi o imposibilitate, pentru că *scrierea chineză* este strâns legată de popor, cum la noi nu este decât *limba*.

女 古 姑

Femee + bătrân = soacră

In fine, scrierea chineză este întrebuintată de 500 milioane oameni (aproape o treime din populaţia totală a globului). Şi afară de aceasta e o scriere specială, care nu are nici un fel de apropiere cu scrierea latină, greacă sau slavă.

* * *

Dacă un european vrea să scrie o ideie, o *noţiune*, el trebuie să ia calea vorbirei. Un exemplu: vreţi să scriţi „pământ". Pronunţaţi în gând cuvântul „pământ", şi ştiţi că se compune din şase sunete, pentru cari avem şase litere:

P — Ă — M — Â — N — T

Aceste 6 sunete le scriem unul lângă altul şi avem cuvântul scris „pământ".

Chinezul, evită acest ocol. El pentru „pământ" are un semn ale cărui linii nu au nimic comun cu limba, nici cu pronunţarea cuvântului. Prin urmare semnul

國

poate fi citit de oricine, care cunoaşte scrierea chineză.

* * *

Pe imensa întindere ocupată de poporul chinez, se vorbesc nenumărate dialecte, cari diferă atât de mult unul de altul, încât o înţelegere pe cale verbală devine de multe ori imposibilă între locuitori ai diferitelor ţinuturi ale ţării. Peste tot însă limba chineză *scrisă* este înteleasă.

Noi în Europa nu mai putem citi ce a fost scris acum 1000 ani. Pentru aceasta suntem nevoiţi să învăţăm mai întâi limba respectivă, Latina, Greaca, Etrusca, Gotica, etc. In China, însă orice copil poate citi poeziile şi cronicele scrise acum 2000 ani şi mai mult.

* * *

Dacă ne gândim puţin la acest fapt, vom ajunge la concluzii foarte interesante.

Un european, care cunoaşte scrierea chineză, poate foarte uşor să citească întreaga literatură chineză, şi să o înţeleagă, fără a fi învăţat vreodată un cuvânt chinez!

Prin urmare: scrierea chineză poate avea pretenţia de a fi socotită *scriere universală*.

女 女 女 姦

Femee + Femee + Femee = extravagant

Noi astăzi nici nu putem concepe un astfel de lucru, dar să vedem: pentru a treia parte din locuitorii globului, limba chineză are de-acum această importanţă, de câteva mii de ani încoace. In primul rând *ştiinţa* ar saluta cu satisfacţie o limbă universală. Unui savant îi este aproape imposibil în ziua de astăzi, să citiască literatura specialităţii sale în textul original, iar cele mai multe lucrări ştiinţifice nu pot fi publicate în mai multe limbi, din motive financiare foarte binecuvântate.

* * *

Da! Dar cum se poate învăţa această scriere minunată? Este doar o imposibilitate materială, să înveţi pe dinafară nenumărate semne!

Dar lucrul acesta este absolut inutil! Este numai o legendă, că scrierea chineză ar fi atât de grea. O mare parte din vină pentru răspândirea acestei legende o au chiar chinezii. Abecedarul lor, „Sistemul" lor pentru a învăţa scrierea chineză este foarte puţin practic şi necomplet.

Sistematic la scrierea chineză este numai aranjamentul celor aproximativ 6000 semne pentru cuvintele mai uzitate, împărţite pe 214 rădăcini clasice, aşa numiţii „radicali".

女 未 妹

Femee + încă nu = soră mai mică

Aceşti radicali compun, dacă se poate spune, abecedarul chinez. Sunt semne cu una până la 14 „linii". Ele sunt completate cu semne suplimentare, orânduite în lexicon după numărul liniilor, şi cari în mod eronat sunt numite „phonetici", adică semne de pronunţare. Prin urmare „phoneticii" sunt scrişi lângă „radicali"; ei însă nu schimbă sunetul, ci numai sensul semnului.

* * *

Un german *I. F. Gilbert* a adus îmbunătăţiri de foarte mare valoare acestui sistem al limbii chineze. El a găsit că totalitatea semnelor chineze nu se cuprind numai în cele 214 rădăcini, ci că se compun din combinaţii ale acestor rădăcini, cu aproximativ 100 de semne. Această noţiune a reprezentat un enorm pas înainte spre simplificare.

女 賓 嬪

Femee + musafir = logodnică

Prin urmare nu mai trebuie să împărţim aşa numiţii „phonetici" după linii; îi descompunem pur şi simplu în două, trei şi în cazuri rare chiar patru rădăcini, adică nu mai considerăm semnul unui cuvânt ca o combinaţie de rădăcini cu una până la 25 linii, ci ca o combinaţie de unul până la trei semne, uşor de reţinut. Astfel ne putem mărgini la „a învăţa pe dinafară" aproximativ 300 „radicali" şi „neoradicali".

Acum elevul silitor *poate* să scrie, însă *nu înţelege încă* ceeace scrie Gilbert a găsit leacul şi pentru aceasta. In primul rând el dă „radicalilor" nume scurte şi pregnante. Combinând acestea, avem înţelesul acestor semne combinate. Exemplu:

lunguet + agrafă = păr

adică, combinând semnul pentru „lunguet" cu semnul pentru „agrafă" căpătăm un nou semn, care reprezintă „părul", ceeace

取 女 娶

A lua + Femee = A se însura

va înţelege ori şi cine, care va citi odată aceasta, fapt pe care el însă va trebui să-l ţină minte. Mai evident este exemplul acesta:

pretutindeni + picătură = ploaie

sau

gură + mistreţ = tuse

Desigur că nu orişicare indicaţie este atât de explicită, dar totuş acest nou sistem este cu mult mai uşor de reţinut decât vechea metodă.

Să ne uităm puţin la semnele combinate, reproduse pe această pagină. Cel mai simplu este:

om + doi = dragoste

In chinezeşte, aceasta arată astfel:

亻 二 仁

Şi dacă vom examina şi celelalte semne compuse după această pagină, vom recunoaşte cât sunt ele de simbolice.

* * *

Dar să nu uităm: fiecare din semnele chinezeşti, conţine o doză din istoria, cultura, sau caracterul acestui mare popor. De 50 de ani şi mai bine este modă în Europa să ne ocupăm de cultura chineză. Cu toate că ne sunt cunoscute nenumărate opere de artă şi literatură chineză, cine dintre dv. ar vrea să-şi dea osteneala, să înveţe chinezeşte?

Brașoave

de Willy Steiner

VREME REA: marea era grozav de agitată: ne aflam pe corabie, în jurul unei sobe în care focul pâlpâia.

— „Dacă credeți sau nu", spuse Bill Song — „puțin îmi pasă: dar să știți că doctorii americani sunt cei mai renumiți din lume".

Vă mai aduceți aminte de gentilomul care a căzut dela etajul al 13-lea în Broadway și căruia i s'a rupt șira spinării? Ei bine, a rămas în viață: un fenomen al medicinei.

Societatea unde acest om fusese asigurat pentru sume enorme, a făcut toate sforțările ca el să rămână în viață — făcând cheltueli mari.

Cei mai renumiți chirurgi îi dădură cele mai bune îngrijiri, confecționându-i totodată și un corset de oțel. O singură mișcare greșită, sau o emoție, i-ar fi pricinuit moartea.

Rudele nefericitului, care aveau interes ca el să moară, începură să-l viziteze, dar societatea de asigurare care bănuia, puse un detectiv abil să supravegheze tot ce se petrece în casa bolnavului și care interzicea și vizitele prea dese ale rudelor. Paraliticul înțelegea foarte bine situația și râdea.

Cu toate acestea, într'o zi, nepoata lui făcându-i o vizită, îi șterse nasul cu o batistă în care era pus praf de strănutat și nefericitul unchiu își dete sfârșitul.

* * *

EU AM să vă povestesc o întâmplare din viața mea. Voi știți, eu sunt născut la Manhattan.

Mă angajasem ca marinar pe un vas de pe Hudson. Aci am cunoscut-o pe Mary și ne-am hotărît să ne căsătorim. Mă plictisisem cu viața pe apă și începui să-mi caut o muncă oarecare la țară și de aceia mă adresai mătușei mele, care era bucătăreasă la un inspector de poliție, grație căruia îmi găsii mai târziu un post de agent.

Toate au mers bine până când a trebuit să fac vizita medicală, — căci americanii nu angajează în poliție de cât oa-

meni care au înălțimea de 1,80 m. și eu aveam 1,77. De unde era să scot în grabă această diferență de 3 cm. care îmi lipseau și care era lucrul cel mai important pentru viitorul meu.

Mary însă găsi ideia.

In casa unde locuia ea, stătea un doctor, renumit care pe baze științifice lungea și scurta corpul.

A doua zi la 9, mă și înființai la el, știind că la 10 trebue să mă duc la doctorul poliției îi explicai cazul meu.

— „All right!!" răspunse el: te costă 5 dolari. Ii plătii și fui așezat pe un scaun, drept în fața lui și îl priveam.

— „Higgins!" strigă el tare, imediat simții că s'a apropiat cineva în spatele meu.

— „Hit him an the nut! (lovește-l peste nuca).

Și în acel moment primii o lovitură puternică, în cap.

Când mi-am venit în fire, doctorul îmi spuse:

— „Good by! Acum domnule, aveți chiar mai mult un centimetru, decât vă trebuia.

Lovitura fusese atât de puternică, încât îmi făcuse un cucui de 4 cm. în țeastă. Și așa, am putut fi angajat în poliție.

— „Dar cum micșorează doctorul tău, pe cineva?"

— „Nostimă întrebare pui și tu. Ii aplică două lovituri și termină cu el... căci a doua lovitură, te distruge de tot.

* * *

— „Bine minte Bill Song" zise Lars Larsen. „Totuși e adevărat uneori, că ajungi în viață la o profesie fără să-ți dai seama cum.. Când mă gândesc...

Niciodată nu m'am gândit că voi ajunge să profesez ceva forțat..... ...și încă ce meserie...

Devenisem într'un rând scafandru. Dealtfel prima mea scoborîre, m'a făcut de râs într'un chip nemaipomenit.

Moartea lui Nicoară

SE ÎNCLINAU aproape de pământ,
Copacii falnici, într'o zi de vară—
Și mulți din ei se desrădăcinară,
Din pricina sălbatecului vânt.

Și soarele 'nceput-a să dispară,
Acoperit de-al norilor veșmânt;
A întrerupt și tânguiosul cânt
Ce ese din cavalul lui Nicoară.

Pe lângă mioritele lui dragi...
El se uită spre cer făcând o cruce
Și turma și-a mânat sub niște fagi.

Furtună mare s'a deslănțuit....
. . . .
A doua zi când soarele străluce,
El sta cu fața la pământ: trăznit.

MIRCEA CIOBANU

Lucrurile s'au petrecut cam așa: Eram marinar la Kungsholm. Comandant îl aveam pe Pettersen și ancorasem la Göleborg. Acolo se întâmplă tocmai că un ventil de siguranță care nu se putea îndrepta decât pe afară să se defecteze. Scafandrul depe bord fiind bolnav din cauza unei bătăi pe care o mâncase, nu putea să scoboare. Am fost chemat eu și pentrucă mă cam codiam la început, mi se promise un surplus de leafă și în cele din urmă mă hotărîi.

— „Dacă ți se face rău, trage de frânghia aceasta" zise vechiul scafandru ironic.

Toate au mers minunat: am coborît și am găsit ventilul care era astupat cu o bucată de sac.

— „Minunat!" mi-am spus și am scuipat în mâini, fără să-mi dau seama că scuip în geamul din fața ochilor. Consecința: mi-am acoperit vederea.

Din cauza scuipatului au trebuit să mă tragă afară și eu să mă fac de râs.

* * *

Aproape de necrezut însă, ceiace mi s'a întâmplat în mările Sudice. Eram angajat scafandru la „Compania Pacifică Islanda"; de-acolo am fost trimis în insula Dialut, unde a trebuit să mă lupt cu o hidră a mărilor. Apa era acolo atât de clară, încât se putea vedea la 15 m. adâncime. In aceste ape, scafandrii au cea mai mare plăcere. Intr'o zi, pe când trebuia să cobor ca să fac anumite legături, la un vas scufundat îl aud pe indigenul Lovelay — care lucra la pompa de pe bord — sbierând, iar în apă, văzui niște cercuri mari și repezi.

Când s'a liniștit apa puțin, am văzut o hidră enormă. Monstrul avea corpul cam de vre-o trei metri în diametru și brațele de vre-o 6 metri și le ținea în formă de evantai.

Secundele erau numărate. Inarmat cu un cuțit foarte tăios, mă repezii în spatele monstrului ca să-l lovesc dar apa se înnegri imediat, iar monstrul se întoarse în spre mine.

Doamne ce privire avea. Ce ochi! Erau atât de mari, parcă ar fi fost două farfurii cu supă. Avea un colț de vre-o 40 cm. lungime și vre-o 20 cm. grosime.

Stăteam literalmente în cerneală, căci materia care o emana monstrul, îmi imobilizase aproape toate mișcările. Incercai o lovitură, dar cuțitul ricoșă și atunci îmi simții și brațul stâng apucat.

Monstrul mă atrase înspre el și cu colțul său îmi sfâșie costumul de scafandru.

Incercai ultima lovitură, pe care o dădui

în ochiul monstrului, ceeace a fost scăparea mea.

Ce-a mai fost apoi, nu știu. Jonny mi-a povestit mai târziu cum că ei au urmărit lupta de sus și în momentul critic, m'au scos afară.

Din această cauză, mi s'au rupt atunci 3 coaste.

Jonny mi-a desfăcut atunci masca, pentru ca să am aer mai mult.

Monstrul trăia, însă era orb: așa că o luptă cu el era mai ușoară. Jonny încercă mai întâi să-i distrugă brațele cu toporul, dar toate loviturile rămaseră fără efect. Apoi trase cu revolverul: acelaș rezultat. Atunci negrul Kalua turnă benzină peste el.

Monstrul se svârcoli de câteva ori și muri, întorcându-se cu burta în sus, pe care am văzut scris.

„Cauciuc „Diamant Pernambuco", neintrecut în calitate și tărie".

* * *

— *„Aveam noi nevoie de baliverne de astea?" zise Moș Bertil cu vocea lui răgușită. Nu există par'că și povestiri reale? Băgați de seamă, băeți, cum în tinerețea mea ajunsesem căutător de comori; 3000 de draci să mă ia dacă ceeace vă spun nu-i adevărat.*

Locuiam în Balla-Balla un cătun în Freementale. Acolo am strâns mulți bani, — fiind căutător de aur, — și căutam să-i întrebuințez pe lucruri folositoare. Eram însă într'o societate în care nu arare ori se întâmpla să sboare pe fereastră, și câte un pian din sala de dans. Acolo am făcut cunoștința cu Gustav. Era un băiat admirabil și eram aproape nedespărțiți.

După o noapte de chef, Gustav îmi spuse:

— „Ascultă Bertil, trebue să ne apucăm de lucru. Eu nu vroiam s'o spun nimănui dar pentrucă tu ești un băiat de treabă, voi împărți cu tine câștigul meu. Ia citește aci", și scoase un bilet dintr'un carnet.

Kocosatoll... 180°... 47...U. 54°... 12... Sta.... Sudvest. 3... lângă... dreapta 10 metri îngropat Cutie. Met. foarte scumpă. Continut... Tanti... Ama...

Biletelul l-am găsit într'o sticlă. Eu am însemnat punctele pe hartă și am socotit tot; locul este precizat. Este vorba de insula pustie Bikar, care se găsește în Archipelagul Marsal.

Gustav scrise un contract, prin care mă făcea tovarăș direct la întreprinderea lui, iar eu trebuia să susțin cheltuelile de expediție. Inchiriarăm o barcă cu pânze foarte frumoase, iar ca personal angajarăm 4 negri din Tahiti.

Vântul ne ajuta și 11 zile mai târziu, eram în fața insulei. Apoi am trecut printr'o strâmtoare ca să putem debarca în lagună. Negrii rămaseră în barcă.

Noi plecarăm cu cele trebuincioase, până la locul precizat și începurăm să săpăm. Hura!! strigă Gustav, când începu să se zărească capacul unei lădițe.

Am spart lădița și-am scos dinăuntru o alta mai mică de metal, care era învelită într'un șal de lână. Cu degetele tremurânde de emoție am deschis cutia... Rezultatul!!! 150 de rețete pentru murat castraveți scrise de mâna prea cinstitei Tanti Amalia.

Curiozități

Orașul NEWARK din America, se mândrește cu cel mai redus tarif (1 cent = 1,62 lei) la unicu-i... autobuz, un vagon deschis, remorcat de un tractor.

Veritabila „FEMEE CU BARBA", a fost găsită în Bulgaria, în persoana unei țărance, în vârstă de 102 ani.

Un nud de marmoră, de o frumusețe ideală, a fost expus la Academia Regală din Londra, de un autor anonim. Lucrarea învederează un mare talent.

Expresul Paris-Bruxelles, a ciocnit un tren personal în gara Halle, cauzând pagube imense și victime omenești.

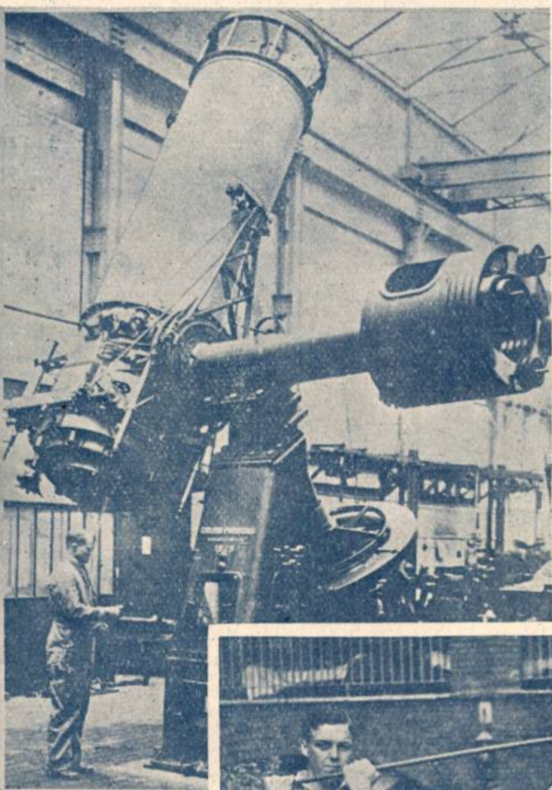

O focă flămândă, luându-și rația zilnică de pește, în bazinul grădinii zoologice din Londra.

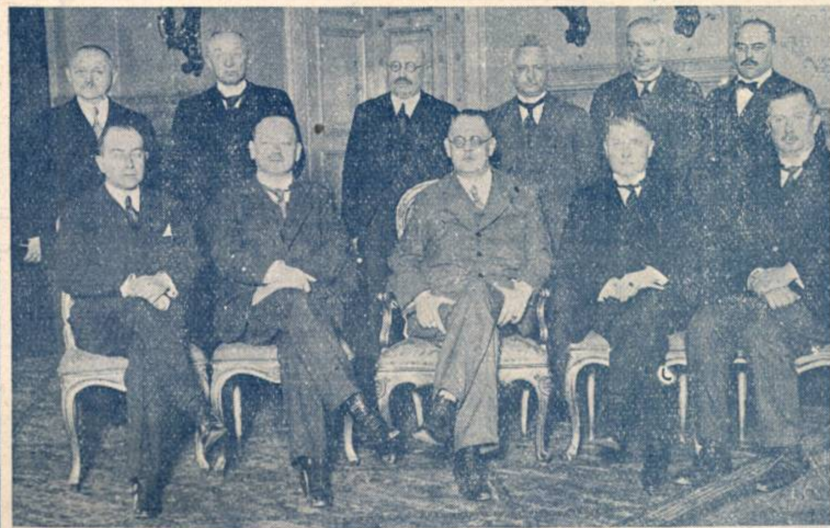

Dansatoarele dela „Moulin Rouge" din Paris, fac zilnic antrenament între piața Concordiei și Arcul de triumf.

Oameni fapte și idei

Cel mai mare telescop al Angliei, a fost instalat la Observatorul Regal din Edimbourgh și are o greutate de 8 tone.

Alegerile recente din Germania, au remaniat cabinetul Reichului. Fotografia noastră, reprezintă noul guvern, la primul consiliu pe care l-a ținut.

Un elev de liceu din Germania, dispune de o forță uriașe în max lare, ceeace-i permite a îndoi o bară de fier, de care stau atârnați doi oameni.

La Tokio s'a ridicat un monument comemorativ, în amintirea porumbeilor poștali, cari au adus mari servicii armatei japoneze, în ultimul războiu.

Amiralul japonez YAMAMOTO, comandantul suprem al flotei nippone, a demisionat din înaltu-i post.

In închisorile rusești, s'a introdus învățământul obligatoriu, ceeace va ajuta într'o măsură carecare la combaterea analfabetismului.

Poşta Laurei

MARIA MANU: Spălaţi genele cu ceai de frunze de nuc seara şi dimineaţa, apoi ungeţi uşor cu unt de ricină proaspăt. Pentru nas, compresii seara cu apă f. ferbinte. Recunosc că laptele de migdale e f. greu de preparat de un profan. El trebuie reînoit la 4—5 zile. *Mais pour être belle...* ce nu facem.

LAURA LA PLANTE: Pentru gât şi braţe spălaţi de 3 ori pe săptămână cu apă oxigenată 50 gr., apă de roze 60 gr. şi glicerină 10 gr. Aplicaţi albuş de ou bătut spumă. Pentru sâni citiţi mai sus.

IOANA: Reţeta dv. de cremă e pur şi simplu ucigătoare pentru ten. Biclorura de mercur şi bismutul au stricat atâtea pieliţe fragede, transformându-le în strecurători de supă.

Preparaţi crema „Laura" ce prescriu lui Miss Universum.

LOUISETTE: Crema de mai sus. Spălaţi părul cu frunze de nuc, ungeţi-l când e uscat cu ulei de vaselină.

L. V.: Spălaţi seara obrazul cu apă caldă şi săpun verde, apoi frecaţi punctele negre cu eau de cologne.

GRAZIELLA A. — Nimic nu e mai rebel ca pistruii. Spălaţi seara cu iaurt. De nu reuşiţi aplicaţi regulat albuş de ou proaspăt bătut, amestecat cu lămâie. Feriţi obrazul de soare. Aveţi 54 kgr. şi vreţi să mai slăbiţi încă ?

C. FOCŞANI. — Faceţi ca Graziella, iaurt, albuş de ou. Apă caldă.

SAVU K. — Numai un medic vă poate face vaccinul.

O AMATOARE DIN CAMPINA. — Pentru dv. pot folosi numai masagiile la un Institut de frumuseţe din Capitală. Daţi-mi adresa şi dacă doriţi, veniţi pentru 2—3 săptămâni în Bucureşti. E un sacrificiu dar nu văd altă posibilitate.

ELIZA PLOEŞTI. — 1. Consultaţi un medic pentru femei. Bouffeurile de căldură sunt de resortul medicinei.

TATIANA GROSSU. — De ce ţineţi neapărat la fard. Strică grozav. Numai cu vaselină îl puteţi spăla seara. Tot ce aţi întrebuinţat v'a făcut rău. Faceţi ca Miss Universum.

Rob. Parcer. Pentru coşuri crema mea specială: Resorcină 1 gr. P. p. alb 2 gr. Ung. emoliens 40 gr. Apă de roze 10 gr. Ichtyol 2 gr. Drojdie de bere cât o alună de 3 ori pe zi cu iaurt. Dimineaţa spălaţi cu apă caldă, săpun ichtyol şi ungeţi cu lanolină 40 gr. Ung. Emoliens 40 gr. apă de roze 20 gr. Pudraţi cu pudră specială de copii *Vasenol.*

Lelia Constanţa. — Crema „Laura" ca la Miss Universum.

Pentru roşaţa nasului compresii seara cu apă foarte caldă.

„Lulu". Imposibil un răspuns pe larg. Sunteţi doar zeci şi zeci de drăguţe cititoare. 1. Contra pistruilor citiţi mai sus. 2. Nas lucios ca pentru Lelia. 3. Pentru picioare. masaj cu cremă *Laura* dela *Mis Universum.* Crema de care vorbiţi nu o cunosc.

Ţărăncuţa veselă. Crema Dv. ar fi bună de nu ar avea mercur.

Hg. pp. ala, care se dă numai în cazuri speciale, nu sub formă de cremă de toate zilele. Faceţi coldcreamul lui Miss Universum.

Spălaţi seara cu apă caldă şi odată pe săptămână soluţia Laboureau ether 50 gr. alcool 50 gr. menthol 5 gr.

E. Lucia. Mai întâi vindecaţi coşurile. Pomada cu ichtyol şi tot tratamentul lui *Bob Parcer.*

Tudor B. Pentru intervenţie chirurgicală: Berlin, profesor *Iosef.* Bucureşti, dr. *Ioan Jianu.*

Compresie cu apă caldă în fiecare seară. Consultaţi şi profesor dr. *Ştefan Nicolau,* str. Boteanu 6 Bucureşti.

Florette Flor. O cremă ca p. „Mis Universum" în care să se adaoge şi 10—20 gutte perhydrol. Ţineţi la rece că fermentează.

Afrodita. Uleiul de migdale din ţară cred că v'a iritat pielea. El este un simplu untdelemn cu picături de Mirbani. E vătămător. Numai în Italia se mai găseşte pur. Sper ca la vară să pot aduce personal o cantitate pentru cititoarele *Realităţii.* Pentru albit cititi mai sus.

O D-nă cu ochi verzi. E drept că laptele de migdale trebue reînoit la 4—5 zile. Lucrez acum la un preparat pentru păstrarea lui mai îndelungată. Voi comunica rezultatul drăguţelor mele cititoare.

Elida. De nu aveţi coşuri crema p. *Miss Universum* e cea mai indicată. Incercaţi şi crema cu ichtyol. Pentru sâni duşuri reci.

Odette. 1. Pentru mâini spălaţi cu tărâţe de migdale sau cartofi fierţi în lapte cald. Crema Laura, şi mănuşi largi de piele noaptea. 2. Pentru nasul strâmb, un proces naturii.

Ma My. Consultaţi de urgenţă un doctor bun. E guttă ceiace aveţi Dv.

Oleana. Cpălaţi cu pae de grâu în care puneţi 50 gr. apă oxigenată. Odată pe săptămână sau de două ori pe lună.

Ninette B. Citiţi cu atenţie poşta mea. Veţi găsi tot ce aveţi nevoe.

Păpuşa urâtă. Spălaţi faţa seara cu apă caldă şi săpun negru, ştergeţi apoi cu lămâie şi oţet aromatic. Pentru păr o brillantină bună.

Florica. Veţi primi răspuns personal. Vă trebue un tratament serios la un Institut de frumuseţe.

Lala. Daţi-mi adresa.

Ana Ciobotaru. Intrebuinţaţi cu răbdare apa oxigenată concentrată. Cu timpul părul de pe picioare se va arde şi va cădea.

Rina. Pentru lapte de migdale şi cremă citiţi *Poşta.*

Veve. Aveţi nevoie de masagii sistematice. Daţi-mi adresa.

Miss C. Pentru cremă şi celelalte, citiţi *Poşta de azi.*

Puicuţa Călăraşi. Intrebuinţaţi cold-cream *Laura.* Aveţi reţeta mai sus.

Lullu-Bacău. Pentru păr: Pilocarpină 0,50 Extr china 20 gr. Tra Catehu 20 gr. Oleum Ricin 30 gr. Alcool de Lavandulla 200 gr. Fricţionaţi 2 seri odată.

Pola. Intrebuinţaţi cu încredere crema şi laptele de migdale. Pentru celelalte întrebări pe altă dată.

Nelly-Ploeşti. Spălaţi cu puţin borax, clătiţi cu apă şi oţet de vin.

C. A. I. Odobeşti. In privinţa coşurilor citiţi mai sus *Poşta.*

Băcăoanca. Incercaţi cold-cream Laura. Reţetă în *Poştă.*

Cocuţa din Odobeşti. Masaj la corp şi picioare. Băi calde. P. păr vedeţi *Poştă.*

Lenuţa. Intrebuinţaţi crema *Laura* ce recomand mai sus.

28. Florea-Bacău. Duşuri reci locale. Glicerină cu apă de roze, părţi egale pentru tot.

Tia. Laptele de migdale e minunat în deosebi pentru tenurile uscate. La farmacii nu se găseşte. Trebue să-l comandaţi şi să-l reînoiţi des, fiindcă se acreşte. Preparaţi-l mai bine în casă într'o piuliţă de porţelan.

Elena Popescu. Boraxul nu poate face rău de 2-3 ori pe săptămână. Intrebuinţaţi crema Laura, reţeta mai sus. Pentru pete roşii, o cremă cu ichtyol.

Maria-Carpen Galaţi. Pentru riduri crema Laura. Pentru sâni citiţi *Poşta.*

Disperata Suzanne. Compresii calde în fiecare seară câte o jumătate de oră. Pudraţi apoi cu borax.

Violette-Moldova. Duşuri reci zilnic local, soutien-gorge, zi şi noapte.

Maria C. Intrebuinţaţi crema cu perhydrol din *Poştă.*

„Myosotis". Citiţi poşta. Mâncaţi tăeţei, curmale, macaroane, nuci, migdale, prăjituri. Beţi 2 kil. lapte pe zi.

Cornelia-Piteşti. Suspendaţi tot ce aţi întrebuinţat. Spălaţi faţa seara cu tărâţe de migdale, ungeţi apoi cu crema *Laura.* Reţeta în *Poşte.*

O cititoare veche. Consultaţi pe d-na dr. *Trancu-Rainer,* Parcul Bonaparte, str. Belgrad 7.

V. P. Ungeţi sprâncenile în fiecare seară cu *oleum ricinum.*

Elena Gh. Loco. Trebue să aveţi voinţă. A gusta nu înseamnă a te sătura. Mâncaţi zarzavaturi, salate, iaurt, fructe, pezmeţi de Carlsbad. Altceva nu cunosc.

Clotilda. Intrebuinţaţi: *Odorono.* Găsiţi la orice droguerie. 2. Odată pe săptămână săpun alb de Marsilia original. 3. Ungeţi seara cu oleum ricinum.

Ochi de drac. Dejun: Dulciuri, curmale, zmochine, lapte mult, somn mult, macaroane, băi calde.

Asta Nielsen. Suspendaţi fardul. In caz contrar veţi fi sbârcită la 30 de ani. Utilizaţi crema Laura inofensivă. Pudraţi seara cu Vasenol.

Rosy. Crema *Laura.* Pudra fără bismut p. copii. Vasenol.

O pasionată dansatoare de 18 ani. 1. Pentru gene, oleum ricinum în fiecare seară ungeţi cu degetul mic. 2. Pentru îngrăşat citiţi mai sus.

Loulou C. Pentru pori dilataţi daţi-mi adresa să vă răspund personal.

Un jockei. Mâncaţi din când în când carne friptă bine de tot, foarte multă salată verde, fasole verde, mazăre verde 1 pezmet de Carlsbad pe zi.

Lily Conea. Citiţi mai sus poşta. Utilizaţi crema *Laura.*

Tănţica P. Consultaţi un medic. Nu mă pricep la albumină. Citiţi Poşta.

Figurile Ecranului

Ivan Mosjoukin

INTERPRETUL lui „Kean" e rus, s'a născut la Moscova în ziua de 28 Septembrie 1892, dintr'o familie boierească. Tatăl său vroia să-l facă ofițer, dar Iwan nici nu se gândia să îmbrace haina de militar

Dorința lui era să se facă artist. Și când tatăl l-a trimis la Petrograd să urmeze Universitatea, Iwan Mosjoukin s'a înscris la Conservator, iar seara făcea figurație la un mare teatru din capitala Rusiei.

După câțiva ani îl găsim printre artiștii renumiți.

Ceva nou începu însă să-l pasioneze: cine-

matograful. Nepărăsind scena, pătrunse și în studio, unde jucă în câteva filme rusești de mică importanță. Venind războiul, e înrolat, iar după izbucnirea revoluției, se refugiază în Franța, unde alături de Koline, Kovanko, Lissenko, Tourjansky, Rimsky *și alții formează renumita colonie rusească din Paris, care a jucat un foarte important rol în viața cinematografică franceză.*

Aci cunoaște el cele două mari succese: formidabilul „Kean" și „Casa misterului". *După ce joacă și în* „Michel Strogoff", *Mosjoukin e angajat pentru Hollywood de firma „Universal". Dar după un an se reîntoarce în Europa — mai precis în Germania — unde joacă alături de Lil Dagover în* „Roșu și Negru". *Mai interpretează apoi și alte două filme* — „Președintele cu *Suzy Vernnon și* „Aghiotantul Țarului" *cu Carmen Boni. Dar în toate aceste filme are un joc superficial și asemănător.*

Ultimul lui film e „Aventurierul" *(Manolescu, regele pungașilor) în care are ca partenere două artiste de o valoare incontestabilă: Brigitte Helm și Dita Parlo; iar filmul e turnat de un regisor de valoare:* Tourjansky.

Unde mergem?

Lilian Gish apare alături de Lars Hanson în puternica producție „*Vijelia*", film ce e prezentat în frumoasa sală „SELECT".

„TRIANON"-ul continuă răsunătorul succes „*Cântărețul de jazz*" cu noua vedetă Al. Jolson.

CINEMA „CAPITOL", proectează frumosul film „*Vila Falconieri*" cu Hans Stueve și Maria Jacobini.

La „BOULEVARD" putem vedea un senzațional film cu Harry Piel.

„SCALA" reprezintă „*Mizerabilii*" iar seara ilarianta revistă „Paștele Calului".

CINEMA „ELITE" reprezintă un admirabil film de salon.

CINEMA „REX" proectează un film de mare succes.

Poșta cinefililor

Dospinescu-Tecuci. — 1) Elisabeth Bergner: Faraday Weg 15, Dahlem. 2) Käthe von Nagy: Ansbacherstrasse, 56, Berlin W. 3) Ambele sunt de naționalitate germană și le puteți scrie în l. germană.

E. V. C. —Pierre Blanchard: 4, Villa Montealm. Paris XVII-e. Nu-i căsătorit și are 30 de ani.

Nagy. — 1) Bagy Peggy e cunoscută dintr'o serie de comedii realizate de Mack Sennett. Actualmente nu mai turnează. 2) Mary Philbin e o artistă americană, în vârstă de 23 de ani, necăsătorită și e angajata casei „Universal-film".

Buchetul Tg.-Ocna. — 1) Lil Dagover nu-i căsătorită, are 33 de ani și locuește în Berlin-W., Rüdescheimer Platz, 5. Ultimul ei film e „*Rapsodia Ungară*". 2) Lui Nils Asther îi puteți scrie pe adresa c/o Metro-Goldwyn-studios, Culver City, Calif. U. S. A. Are 31 de ani și nu-i căsătorit cu Greta Garbo. 3) Evelyn Holt nu-i căsătorită. La fel și W. Fuetterer care are 22 de ani. 4) La „Figurile Ecranului" am scris o biografia lui John Gilbert și Renée Adorée. Despre Ernest Verebes vom scrie.

Jim Thomson. — Dacă doriți și dacă aveți posibilitatea puteți trimite câteva fotografii la casele mai importante din Europa. Dar vă incunoștiințez că rezultatul va fi nul. Cel mai bun sfat pe care vi-l pot da e să părăsiți ideia de a deveni artist de cinema. Fotografiile vi s'au returnat.

Benjamin-Ripiceni. — Deoarece nici o casă de filme din România nu produce filme, dorința d-tale e irealizabilă. Cel mai bun lucru e să te apuci de o altă meserie „ca să nu pierzi tinerețea degeaba" cum zici d-ta.

Marietta. — Și d-ta tot artistă vrei să te faci? 1) Citește răspunsurile de mai sus și „Poșta" din numărul 4 al „Realității Ilustrate" din acest an. 2) N'am cunoștință unei asemenea școli.

Lizica-Ploești. — 1) Anny Ondra are 26 de ani și nu-i căsătorită. Adresa: Smichov Smetanova, Praga. 2) Barbara Bedford: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif. U. S. A. Nu-i căsătorită. Are 24 de ani.

Hirsch-Roman. — 1) Mihai Varkony: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building Hollywood, Calif. U. S. A. 2) „Ford" Brooklyn New-York U. S. A.

Ulise. — Dacă vrei să devii artist de cinema citește „poșta" din Realitatea Ilustrată No. 4 Anul III. Pe viitor scrie-mi mai clar, pentru a putea înțelege ceeace vrei.

Lecy Lenoy. — 1) In „Prima dragoste prima durere" a apărut Evelyn Holt, o artistă germană născută la 3 Noembrie 1908 în Berlin. A jucat în mai multe filme, însă fără mare importanță. Producția ei mai de seamă e cea de sus. 2) Roy d'Arcy e un artist de origină franceză care joacă cu un deosebit succes rolurile de „vilain" în studio-urile americane. Are 35 de ani. 3) Alice Terry e o artistă de naționalitate americană, locuește la Nisa și a jucat în mai toate filmele regisate de soțul ei regisorul Rex Ingram. (Ultimul ei film prezentat la noi e „Grădina lui Alah"). Are 32 de ani.

Laghin Vasile. — Vezi Poșta din „*Realitatea Ilustrată*" No. 4 anul III.

Aida B. — 1) Ben Lyon nu și-a întrerupt activitatea. Are 27 de ani. Coleen Moore e măritată. Are 22 de ani. Ambilor le puteți scrie în l. engleză sau franceză. Francisca Bertini are peste 40 de ani.

I. Zhorover. — Adolphe Menjou: c/o Paramount-studios, Hollywood, calif. U. S. A.

Melpomena. — 1) Marcela Albani, 30. Arlette Marschall, 23; Agnes Esterhazi, 29, iar Brigitte Helm, 21. 2) M. A. și B. H. le puteți scrie în limba germană. 3) Brigitte Helm, Fehlerstr. 4. Berlin-Friedeman, Roland Gilbert, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hillywood, Calif. U. S. A. Jeny Jugo, Kurfuerstendamm 152, Berlin Halensee.

Un frumos succes

Intreprinderea de filme românești din T.-Severin, „*Olimp-film*" a proectat în prima zi a lunei Aprilie un jurnal demonstrativ care a fost foarte bine primit de publicul severinean. Filmul a fost compus din reușite vederi din liniștitul orașel; desghețul Dunării și câteva scene din viața micului nostru Rege Mihai I. A urmat apoi concursul de frumusețe al revistei „*Realitatea Ilustrată*", precum și alte vederi de actualitate.

Numeroșii spectatori din sala „Teatrului Cultural" — unde s'a reprezentat filmul — au ovaționat îndelung această frumoasă încercare românească.

Ore de.....vacanță, zilnic.

ASTFEL ne spune marele savant francez, dr. *Toulousse*, șeful serviciului de profilaxie mintală din Paris și președinte al „*Ligei pentru higiena mintală*".

Nimeni nu știe care e rezistența sa psihică și nu arare ori am văzut, căzând în plină maturitate, ființe care se mândriau cu echilibrul și forța lor. Origina psihozelor e însă de cele mai dese ori munca intensă, fizică sau intelectuală.

D-rul Toulouse dă mai jos unele reguli, după care ne-am putea organiza în mod rațional existența.

Eminentul om de știință ne spune:

— „Pe toți ne pândește surmenajul, producând o armată întreagă de neurastenici, asaltând pe specialiști, umplând clinicele și azilurile și amenințând pentru mâine valoarea rasei.

Nu trebue confundat surmenajul cu oboseala simplă. In amândouă cazurile e vorba de uzură, deoarece prin însăși faptul că există, organismul nostru se distruge. Insă, o odihnă adevărată restabilește puterile slăbite.

Apoi câtă deosebire între munca intelectuală și cea fizică! Prima uzează mai puțin, a doua face ca meseriașul să îmbătrânească mai devreme.

S'a căutat să se afle efectele fiziologice ale activității mintale: sunt mai puțin sezizabile, comparate cu acelea, cari întovărășesc efortul fizic. Munca intelectuală nu cere de cât o energie fizică redusă.

Cum să ne explicăm atunci, că atâtea persoane în urma unui surmenaj, câteodată destul de scurt, se îmbolnăvesc? Sanatoriile primesc un mare număr de surmenați intelectuali. Am tratat o tânără scriitoare, care își pierduse mințile în înfrigurarea cu care scria un roman. Era aproape să-și termine lucrarea și muncia de zor, fără măsură, când într'o dimineață începu să istorisească bărbatului ei, cu multă volubilitate și multă mimică, nenorocirea în care se află, deoarece e persecutată de toată lumea.

Spre seară vrea să-și omoare copilul. Nebunia era deci manifestată.

Surmenajul nu pune viața în pericol, poate însă să desechilibreze creerul în condițiuni complexe, dintre cari principala e: slaba rezistență a constituției individului. Perturbează activitatea cerebrală, ale cărei rațiuni imediate ne sunt încă necunoscute.

Adesea munca intelectuală e întovărășită de oboseală fizică, de nopți nedormite, de exces de vorbă, de mers, de alimentație, intoxicări cu alcool, etc.

In aceste cazuri, se pune în socoteala efortului cerebral, ceeace se datorește altor cauze.

O altă condițiune proastă pentru săvârșirea unei munci intelectuale e atunci când individul trăește simultan o mare emoție, determinătoarea unei profunde perturbări, atât în corp cât și în spirit.

Graba e apoi unul din elementele cele mai obositoare. Spiritul e mult mai sensibil decât corpul și este mult mai greu să-ți depășești măsura intelectuală decât pe cea fizică.

Vom analiza mai pe larg munca cerebrală.

Există două feluri de activități intelectuale. Una e ușoară, spontană, ca atunci când medităm asupra unor subiecte neprecizate bine: visuri ambițioase, redeșteptarea amintirilor. De asemeni citirea unui roman memorii sau note de călătorie.

Al doilea fel de activitate intelectuală e mai voluntară. Atenția îndreptată asupra unui lucru oarecare e constantă, menținând spiritul pe o cale îngustă, de pe care nu are voie să se depărteze.

In primul rând să ne debarasăm de prejudecata care spune că munca epuizează în raport cu valoarea sa intelectuală. Nimic mai greșit! Efortul unui traducător poate să fie mai obositor pentru creer decât munca de creație a unui savant sau scriitor. Căci ceeace contează în definitiv, e cheltuiala de energie și nu rezultatul.

„Grăbește-te încet"! Atunci când aveți mult de lucru, încetiniți la fiecare etapă și mai cu seamă moderați-vă gesturile, cari imprimă ritmul lor gândurilor voastre.

Nu vă dați atenția decât unui singur lucru.

Când e vorba de o lucrare de lungă durată, introduceți variație suficientă în momentele de pauză.

Cea mai supremă filosofie e însă aceasta: „aranjați-vă viața în așa fel încât să fiți *mereu înainte nu întârziați!*

Distracțiile sunt tot atât de necesare ca și somnul. Și una și celalt sunt pentru activitatea spiritului un derivativ.

Când te preocupă un gând tenace, noapte liniștită sau trei ore de spectacole lucrează la fel.

In multe cazuri, distracția e chiar superioară somnului, doarece spiritul e scos mult mai puternic din făgașul unde s'a împotmolit.

Recreațiile școlare, teatrele, vacanțele, nu sunt altceva decât chestiune de higienă, în ultima analiză.

ZEPELINUL-invenția unui român?

RÂND pe rând persoanele în viață, care au avut un rol direct sau indirect în transacția încheiată între **contele Zeppelin** și **Dumitru Popescu,** ne dau prețioase lămuriri în această chestiune.

D. **Ioan Ghițescu,** proprietar din comuna **Tițești, jud. Muscel, rudă cu inventatorul Popescu,** ne trimite prin d. Mitică Matescu, desenator și fost prieten cu inventatorul cârmei balonului, un lung memoriu asupra vieții sbuciumate a acestuia.

Sunt amănunte foarte importante care arată de unde a pornit **Popescu** și cum a ajuns la ideea cârmei balonului.

D. Ghițescu ne povestește că, împreună cu d. G. Mateescu din Stâlpeni, a hotărît să finanțeze întreprinderea și în acest scop a plecat cu inventatorul la Budapesta.

AUDIENȚĂ LA FRANZ IOSEF

Inainte de a face acest pas, ei au solicitat concursul statului român fără însă să obțină vreun rezultat. Asociații au cerut o audiență la împăratul Franz Iosef și Popescu s'a prezentat în fața împăratului, demonstrându-i importanța cârmei balonului. Neputând lucra însă nici la Budapesta, nici la Viena, d. **Ghițescu s'a reîntors în țară,** lăsându-l în Capitala Austriei numai pe Popescu.

Din când în când trimitea nefericitului inventator bani, dar după un timp oarecare plictisindu-se de această afacere, i-a scris categoric, că nu-l mai poate finanța. La primirea acestei vești, Popescu i-a răspuns textual:

„Rău faci, nepoate Ioane, că nu mă mai ajuți tocmai acum, când eu am intrat în legături cu secretarul contelui Zeppelin, inginerul Gross, *cari mă vor finanța până la terminare. Eu însă tot țin socoteală de asociația dintre noi, căci m'ai încurajat la timp".*

In ziua de 17 Ianuarie 1904, soția inventatorului primește la Câmpulung o scrisoare din Viena. In ea, Popescu îi scrie că a telegrafiat la Berlin ca să vină persoana care i-a oferit ca acont 10.000 de franci înainte de sărbători, când experimenta încă tot cu motorul cel vechiu.

El anunța că peste 2—3 zile persoana în chestiune, — care nu era alta decât maiorul Gross, — va veni la Viena spre a asista la a doua experiență și totul va fi gata.

MAIORUL GROSS E O VICTIMĂ

D. I. Ghițescu ne mai spune că Popescu a fost tras pe sfoară de contele Zeppelin și că d-sa a primit după moartea lui Popescu, o **scrisoare** dela ing. Gross, care se plânge la rândul său, că a fost și el tras pe sfoară de Zeppelin.

D. Ghițescu a fost rugat de inginerul Gross, să dea în judecată pe conte, pentru ca justiția să facă lumină în această afacere, **căci — scrie el, — toată lumea știe** că invenția este a lui Popescu.

Acum 15 ani, d. Ion Ghițescu s'a prezentat d-lui avocat **Ștefan Cazimir,** care citise într'un ziar german de această afacere și care se angajase să plece la Viena, pentru a intenta acțiunea împotriva lui Zeppelin.

D. Cazimir a cerut d-lui Ghițescu o procură din partea lui și a familiei inventatorului.

De atunci și până azi, d. Cazimir n'a mai dat socoteală d-lui Ghițescu sau familiei inventatorului despre sarcina pe care și-o luase asupra sa.

O DESMINȚIRE

Intr'unul din reportagiile noastre, afirmasem că d. căpitan C. Zegheru **ar fi luat unele acte dela soția inventatorului. Adevărul e că nu d-sa, ci d. avocat Ștefan Cazimir a ridicat acele acte în prezența d-lui căpitan Zegheru, pe atunci student.**

D. căpitan **C. Zegheru,** ne roagă să desmințim afirmațiunea că d-sa ar fi ridicat actele. D-sa s'a servit numai de aceste scrisori, pe care i le-a arătat soția lui Popescu. Plecând apoi în străinătate pentru studii, n'a mai întreprins nimic în afacerea Popescu-Zeppelin, lăsând ca cele necesare să fie făcute numai de d. Cazimir. Facem a-ceastă **rectificare mulțumind în acelaș timp** d-lui căpitan **Zegheru** nu numai pentru informațiunea dată, dar **și pentru acțiunea curagioasă pe care a întreprins-o la timpul** ei.

UN APEL LA D. CAZIMIR

Am vorbit în nenumărate rânduri despre rolul d-lui avocat Cazimir. Actele ce le posedăm, dovedesc că d-sa cunoaște bine afacerea Popescu-Zeppelin și lămuririle d-sale ar fi de cea mai mare importanță. De aceea facem un apel la d-sa, rugându-l să ne pună la dispoziție actele ridicate de la soția lui Popescu în prezența d-lui **C. Zegheru.**

EM. SAMOILĂ

Un „congres" cu bucluc

ARESTAREA „CONGRESIŞTILOR" A PROVOCAT COMPLICAŢII JURIDICE

INTR'UN hotel din Cleveland (America), au fost găsiţi în „conferinţă" vre-o 20 de suspecţi, toţi înarmaţi cu revolvere automate şi cei mai mulţi, clienţi vechi ai poliţiilor din Statele-Unite. Unii erau chiar urmăriţi de justiţie pentru crime.

N'au trecut nici patru ore dela arestarea lor şi sala de aşteptare a poliţiei centrale s'a umplut de „prieteni" de ai acestor suspecţi, cari voiau să obţină eliberarea lor pe cauţiune. Şi nu după mult timp, toţi au fost eliberaţi, afară de unul.

Cauţiunea pentru fiecare, a fost de 10.000 de dolari (vre-o 1.700.000 lei), iar cei mai mulţi bani i-au depus membrii şi prietenii unei familii despre care se zice că are monopolul zahărului de porumb în Cleveland, zahăr din care se face rachiul. De aceea, părerea multora este că cei adunaţi la Cleveland în „conferinţă" sunt şefii unor organizaţiuni de contrabandişti de alcool, cu ramificaţii în toată ţara.

Cel rămas încă la închisoare este Salvatore Lombardino din Newark, N. J., de unde poliţia a telegrafiat că e inculpat în uciderea unui şofer în Belleville, N. J., la 6 Aprilie 1927.

Ziarele americane presupun că banditii se întruniseră probabil, cu scopul de a-şi comunica mijloacele aflate de fiecare, ca mai practice pentru darea loviturilor şi a-şi face planurile de activitate în viitor. Adunarea părea cu adevărat congresul unei societăţi secrete de criminali.

Argumentul pe baza căruia au fost eliberaţi, juridic în felul lui, este că, întâi, nimeni nu poate fi arestat în locuinţa lui, pentru motivul că poartă revolver (căci acesta e singurul motiv legal pe care l-a invocat poliţia pentru arestare). Hotelul e locuinţa legală a fiecărui călător atâta vreme cât stă în el şi cât îi figurează numele în registru, ca ocupant al unei camere. Deci, după modul acesta de a raţiona, poliţia n'avea dreptul să aresteze pe banditii în chestiune.

O corrida accidentală

PÂNĂ IN PREZENT, singura metodă sportivă de ucidere a taurilor era estocarea lor, în plină arenă, cu o lovitură fulgerătoare de spadă, în aplauzele unei mulţimi delirante şi sub ploaia de roze insinuante ale senoritelor aprinse de o văpaie misterioasă.

Aviatorul Fisher îşi făcea deunăzi promenada obişnuită în avion, când sub el, observă pe câmp cum un taur se repezia furios spre o tânără ţărancă. Pilotul amator manevră astfel aparatul, în cât să aterizeze pe loc pentru a ajuta femeia cu focul ucigător al unui revolver. In timpul aterisării însă avionul se ciocni de animal astfel că acesta încetă în curând să mai respire.

Camarazii lui Fisher l-au poreclit acum „*matadorul aerian*".

Despăgubiri pentru muşcături de ploşniţe

LA PRAGA a făcut mare vâlvă procesul unei artiste din provincie, care a intentat proces unui mare hotelier.

Artista trăsese la unul din cele mai elegante hotele, dar nu putu să doarmă toată noaptea fiind muşcată necontenit de ploşniţe:

A doua zi, artista, după ce se arătă unui doctor, intentă proces, cerând desbăgubiri 1200 de coroane cehe.

Tribunalul găsind reclamaţia întemeiată, condamnă pe inculpat la plata întregei sume reclamate.

Tipuri noui... modă nouă

FEMEILE DE ASTĂZI, se îmbracă de două zeci de ori mai puţin ca femeile de acum trei secole" declară d-na *Coulter*, bătrâna garderobieră a reputatei case americane de filme „*Metro Goldwyn Mayer*".

La un costum femenin „secolul XVII-lea" confecţionat de aceasta pentru vedeta *Ethel Wales*, s'au întrebuinţat 60 m. de mătase şi 10 m. de dantelă.

Astăzi însă, o rochie nu necesită în nici un caz mai mult de 4 m.

In ceeace priveşte *dessous*-urile, constatăm cu surpriză, aceiaşi proporţie. In locul celor 250 grame, ce se poartă astăzi, femeile secolului al 17-lea purtau 4 kilograme, inclusiv centura şi corsetul".

Ce va fi oare peste un secol?

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Ziarele braziliene numesc „misterul dela vila Manuela", ciclul de stranii împrejurări în care a fost asasinat Dick Randall și în care cadavrul său a dispărut. Logodnica sa, dona Manuela d'Almeida a fost arestată.

Doi cavaleri spanioli, detectivul Trevor Gex și generalul Bernard, pleacă după denunțul făcut de dona Bella, soția criminalului Sse-Pong, în explorarea unei caverne a acestuia, ca să caute cadavrul lui Dick. Ei dau peste un templu subteran, în care conspiră, sub conducerea lui Wampoo, chinezii muncitori de pe ogoare, contra proprietarilor cruzi, cari-i schingiuiesc.

Wampoo recunoaște în generalul Bernard pe binefăcătorul său și arată cum vărul lui Dick, don Alvarez Domingos, i-a cerut să ucidă pe Dick, pentruca să pună mâna pe o moștenire.

Intr'un sicriu de sticlă în pivnița lui Wampoo, se află cadavrul lui Dick.

De fapt, chinezii dăduseră lui Dick nu otravă, ci numai un narcotic, așa că Wampoo îl readuce în simțiri.

Don Alvarez piere mușcat de un șarpe din grotă. Wampoo continuă să explice lui Gex Treror, generalului și cavalerilor, misterul din vila Manuela:

* * *

Wampoo îl calmă cu un gest și zise:

— Am spus, senores, că dona Manuela d'Almeida a turnat praful în paharul de pe masa de noapte a d-lui Randall, dar nu că a fost complice cu noi.

— Te contrazici.

— Ești absurd.

Și cavalerii fremătau ca doi armăsari ținuți în frâu.

—De loc, senores. Gândiți-vă, vă rog: nu a pătruns nimeni în vilă, în noaptea „crimei". Dona Manuella d'Almeida a fost zărită de Excelența Sa pe când traversa coridorul, venind din camera d-lui Randall. Negați aceasta, Excelență ?

— Nu neg. Am văzut o formă albă, care părea că este dona Manuela, trecând spre camera ei cu pași automatici, cu capul sus, ca o somnambulă...

— Impresia e justă, Excelență: fantoma albă era și nu era dona Manuela !...

XLVII

CINE A TURNAT OTRAVA?

— In adevăr, urmă Wampoo, fantoma văzută de Excelența Sa, avea trupul donei Manuela d'Almeida, dar voința altuia!

— Voința ta, Wampoo ? întrebă Trevor Gex.

— Da, senores: dona Manuela era în *transă!*

— Cum așa? E cu neputință! zise generalul.

— Ba da, Excelență. Stăpân pe unele forțe oculte — urmă Wampoo, — am găsit în dona Manuela d'Almeida, cu firea ei slabă și trupul plăpând, un admirabil medium hipnotic. M'am interesat de așezarea camerelor din vilă și am reușit s'o fac să cadă în transă, dela distanță și să-i poruncesc orice. Dona Manuela executa totul, în timpul stării sale hipnotice.

„Am vrut atunci să lovesc în don Alvarez, făcând din femeea iubită de el o ucigașă!

„Intr'o zi, dona Manuela d'Almeida fu înconjurată pe stradă de cerșetori chinezi. Ea deschise geanta și le dădu câteva monede. Unul din acei cerșetori, abil scamator, care era din secta mea, strecură atunci în geanta donei Manuela pachețelul cu praf alb.

„In noaptea așa zisei „crime", mă aflam, senores, după un copac, *afară din parcul vilei Manuela.*

De acolo am văzut când d. Randall și cei doi cavaleri au intrat în vilă ; îndată s'a aprins electricitatea la o cameră dela etaj. Am înțeles ușor că d. Randall se dusese cu cavalerii în camera lor: în adevăr, le zării siluetele profilându-se pe perdele. La dona Manuela d'Almeida în cameră, era de asemeni lumină, iar odaia d-lui Randall rămăsese tot timpul în întuneric.

Atunci, mi-am zis că e momentul să-mi pun planul în aplicare. Mi-am încordat voința puternic, am simțit fluidul meu comunicând cu spiritul donei Manuela d'Almeida și i-am poruncit mintal să ia pachetul cu praf alb din geantă, să se ducă în camera lui Dick Randall și să toarne praful în paharul de pe masa de noapte. Apoi, să se întoarcă în odaia ei și să pună hârtia în care fusese învălit praful, într'un sertar. La poarta parcului, Excelența sa vorbea cu dona Bella... Când dona Manuela d'Almeida se întorcea spre camera ei, a fost zărită de Excelența Sa, care tocmai intra în vilă.

„Indată ce Excelența Sa intră în camera ce-i fusese rezervată, d. Randall coborî din odaia cavalerilor, împreună cu don Lopez, care urma să facă cel dintâi de strajă pe coridor. Don Lopez, după cum singur a declarat la instrucție, a intrat o clipă în camera d-lui Dick Randall, unde voiră să ciocnească un pahar.

D. Randall turnă din sticla de Porto de pe masă, în paharul de lângă ea, lui don Lopez, iar pentru sine, își turnă în paharul de pe masa de noapte, pe fundul căruia se afla praful letargic, turnat cu câteva clipe mai înainte de dona Manuela d'Almeida, hipnotizată. A doua zi, d. Randall avea să fie găsit în catalepsie și toată lumea a crezut că a murit.

„Apoi, potrivit planului ce-mi făcusem, am cerut lui don Alvarez jumătate din moștenirea făgăduită în schimbul uciderii lui Randall și convorbirea aceasta dintre mine și Alvarez ați auzit-o, după cum mi-ați mărturisit. Nu i-am spus atunci că d-l Randall trăește, fiindcă voiam să încasez îndată după aranjarea succesiunei, jumătate din avere. După aceasta, plănuiam să las lui Alvarez Domingos un timp de fericire, ca să poată simți apoi și mai cruntă lovitura noastră. In adevăr, aveam de gând să-l amenința mai târziu cu „învierea" lui Dick Randall, pe care-l țineam prizonier în templul nostru.

— Voiai să faci un șantaj! zise aspru don Cortez.

— Exact, cabalero, voiam să fac un șantaj asupra lui don Alvarez, — răspunse cinic chinezul, — dar un șantaj macabru, formidabil : i-aș fi luat astfel toată averea, amenințându-l cu spectrul lui Randall, cu revenirea lui Randall printre cei vii ca să-și ia înapoi averea furată și să tragă la răspundere pe vărul criminal!

„Vă închipuiți senores, ce ar fi devenit viața lui don Alvarez, sub amenințarea aceasta înfiorătoare și continuă! Un iad, din care nu l-ar fi scăpat decât demența sau moartea. Ce splendidă răsbunare ar fi fost! Averea lui, făcută din truda inchizitorială a muncitorilor chinezi, s'ar fi întors în mod firesc muncitorilor cărora li se cuvenea; asupritorul sclavilor chinezi și-ar fi văzut iubita, pe dona Manuela d'Almeida condamnată ; și toată crima lui ar fi fost zadarnică, fiindcă *Mortul* putea să reapară oricând, ca să-și ceară drepturile uzurpate!

„Și dacă n'ar fi fost, senores, abilitatea d-lui Gex și vitejia voastră, răzbunarea lui Budha-Șarpe, ocrotitorul sclavilor coalies, s'ar fi îndeplinit! Secta noastră ar fi fost răzbunată, dacă v'ați fi temut, când ați venit să căutați „cadavrul" lui Dick Randall în puț, de șerpii veninoși, cu care Sse-Pong, speriat de vizitele d-lui Gex la peșteră, înlocuise pe cei inofensivi. Ați pătruns în templu, măștile voastre au produs panică printre coalies, v'am prins și astfel am avut plăcerea să vă cunosc și fericirea să reîntâlnesc pe Excelența Sa, generalul Paul Bernard, care mi-a salvat de două ori într'o zi viața în jungla hindusă, pe vremea când, după pilda lui Budha, cutreeram lumea ca să mă inițiez în tainele ei.

— „Și acum, senores, zise Wampoo, rămâneți sănătoși... Am îndeplinit cele trei dorințe ale Excelenței Sale și voința Marelui Zeu s'a realizat.

— Mergi cu bine, Wampoo, îi zise generalul și D-zeu să-ți liniștească sufletul, ca să încetezi marea ta răzbunare contra senhorilor de pe fazende.

— Marele Șarpe, în numele căruia duceam această luptă, a vrut desigur să-mi arate prin întâmplările de azi, că lupta noastră trebui sfârșită. In adevăr, cazurile de cruzimi pe *fazendas,* devin tot mai rare. Moravurile medievale ale vechilor *senhores,* posesori a mii de sclavi negri, se îndulcesc. Fie ca pedepsele aplicate urmașilor lor de către secta noastră, să servească de pildă și să hotăras-

(Urmare în pag. 22)

că pe toţi proprietarii de întinse *fazendas*, să dea un tratament uman lucrătorilor lor emigraţi din ţări depărtate, exilaţi dela casele lor din cauza mizeriei.

„Intinse regiuni moşteneşte acum d. Randal. Aş pleca liniştit, dacă d-sa mi-ar făgădui că va pune capăt cruzimilor introduse pe domeniile Domingos, de don Alvarez, contra emigranţilor chinezi şi chiar împotriva celor italieni, germani, maghiari şi români.

— Făgăduesc, Wampoo.

— Senore, — zise don Lopez, cu firele rare ale ţăcăliei de ţap, liniştite deastădată, adresând pentru prima oară chinezului această formulă de politeţă, deşi este nedreaptă ridicarea sectei voastre contra legilor Republicei *do Brazil* şi a tuturor *senhorilor* portughezi, pentru câteva cazuri izolate de rău tratament al chinezilor coalies, totuş, noi, cavalerii, vă recunoaştem în general dreptatea cauzei, (nu şi mijloacele de care v'aţi folosit), vă admirăm curajul şi abilitatea şi vă rugăm să ne permiteţi să ne prezintăm : sunt don Lopez Felippe d'Orihuela y Puerto Real, conte de Setubal.

Cu o reverenţă amplă, don Lopez mătură cu panaşul pălăriei, podelele. Don Cortez, imitând acest gest teatral şi romantic, zise făcând cu ochiul, — cu ochiul său unic:

— Şi eu, senore, sunt don Cortez Miguel Henriquez de Figuiera y Campomajor. Al treilea cavaler din grupul nostru, este don Gomez şi îl înobilăm în amintirea acestei întâmplări, zicându-i de aci înainte Don Gomez de Santa Cruz.

Don Gomez făcu „sluj", întinzând laba chinezului.

Mongolul intră şi spuse profetului ceva în chinezeşte. Acesta îşi luă rămas bun încă odată dela generalul Paul Bernard şi prietenii săi şi coborî repede în stradă, urmat de Mongol. Ei se suiră într'un automobil care dispăru după colţul străzei.

In timp ce Dick Randall împreună cu prietenii săi, se urcau în taximetre ca să se ducă în oraş, soseau autorităţile braziliene, ca să facă o descindere la Wampoo.

Deodată însă se auzi o uriaşă bubuitură subterană şi un cutremur de pământ se produse.

XLVIII
PLECARE

In timp ce Wampoo îşi lua rămas bun dela generalul Paul Bernard şi prietenii săi, în Templul subteran, iluminat de facla ce căzuse pe dalele de piatră, don Alvarez Domingos se lupta cu şarpele ce-l încolăcise şi-l muşcase oribil de grumaz.

Om şi bestie, se svârcoliră o clipă pe jos, în convulsii demente. In această rostogolire a celor două fiinţe înebunite de durere, haina lui don Alvarez atinse flacăra faclei de pe jos. Intr'o clipă focul se întinse printre rotogoalele şarpelui, cuprinzând tot trupul lui don Alvarez. Reptila, de durere se apără muşcându-i adânc grumazul, deschizând în trupul lui Alvarez răni haotice.

Flacăra răşinoasă îi cuprinse treptat veştmântul întreg. Şi deodată o bubuitură formidabilă zgudui pământul, iar stâncile şi coloanele se prăbuşiră astupând cavitatea.

Don Alvarez adusese în buzunar câteva puternice cartuşe de explozibil, care explodară când hainele lui au luat foc şi flacăra înaintase printre inelele reptilei, ca dealungul unui fitil, până la cartuşele din buzunar.

Şi astfel fu înmormântat don Alvarez sub ruinele Templului. Blestemul lui Wampoo se împlinise: urmărit de groaznica arătare a *Mortului*, chemat pe nume de fantoma lui Randall, fusese răpus în mari chinuri de răzbunarea Marelui-Zeu, a lui Budha-Şarpe şi muntele se năruise asupra lui...

Când automobilul în care se întorcea dela locuinţa lui Wampoo, Dick Randall împreună cu generalul Paul Bernard, se opri la poarta Tribunalului, în palat se judeca reconfirmarea mandatului de arestare emis împotriva donei Manuela d'Almeida.

Uşa din sala de şedinţe se deschise şi în prag apăru Dick Randall, — *Mortul înviat*. Dona Manuela crezu că are o nălucire şi-şi acoperi faţa cu mâinile. Judecătorii se ridicară palizi.

Generalul le explică, fără alte amănunte, că moartea lui Dick Randal a fost o moarte aparentă, un caz letargic, cum s'au mai întâmplat.

Dosarul se închise, afacerea stingându-se automat din punct de vedere juridic, dat fiindcă apariţia lui Dick, dovedea că nu e la mijloc nici o crimă. Dona Manuela d'Almeida fu pusă imediat în libertate, cerându-i-se scuze de către autorităţi.

In oraş, zguduitura, produsă de prăbuşirea Templului subteran, fusese luată drept un cutremur de pământ, ce făcuse să se scufunde unele straturi din muntele Santa Cruz. Estropiaţii se risipiseră pe străzi, ca cerşetori, unii se duseră la casele lor şi cei ce povesteau, ca Bella despre Templul subteran şi torturile ce au îndurat acolo, erau luaţi drept demenţi sau mincinoşi, prea puternic influenţaţi de legendele puse în circulaţie de fantezia emigranţilor asiatici.

Chimistul ce purtase atâta amar de vreme casca de fier, în cuşca din Templul subteran, văzând câte nenorociri adusese lui şi altora narcoticul letargic inventat de el, distruse reţeta acestui preparat chimic şi se jură să nu mai fabrice nici un gram din acest praf *ce omora şi învia oamenii*.

Peste câteva zile Dick Randall făcu nunta cu dona Manuela d'Almeida. Ziarele braziliene notară că „au remarcat în asistenţă", pe Excelenţa Sa, generalul Paul Bernard, cei „trei" cavaleri cu interminabile titluri de nobleţe, „celebrul detectiv" Trevor Gex, dona Izabella cu tatăl ei, precum şi toate autorităţile împreună cu detectivul Delgado.

Dick Randall intră în posesiunea moştenirei, fundă un mare azil în care fură îngrijiţi toţi estropiaţii din Templul subteran, răsplăti regeşte truda profesională a lui Trevor Gex, cu toate protestele acestuia, — care susţinea că pe generalul Bernard e gata să-l urmeze până la capătul lumii" şi numi pe cei doi cavaleri, administratori ai întinselor fazendas din Rio Grande do Sul şi ai terenurilor diamantifere din Minas Geraes.

El însuş se pregătia să plece cu dona Manuela pe fazendele dela Rio Grande do Sul, pentru a-şi conduce singur plantaţiunile.

Puţin timp după nuntă, cei doi căsătoriţi petrecură până în port pe generalul Paul Bernard, care se repatria; el nu pleca însă singur, ci însoţit de Bella cu tatăl ei, precum şi de credinciosul Gex. Duceau pe dona Bella în Europa, ca să fie îngrijită la unul din frumoasele sanatorii de faianţă şi cristal din Occidentul acestui continent.

Bella se calmase, de altfel, complect, după ce scăpase de teroarea la care o supunea sinistrul Sse-Pong.

Sirena transatlanticului mugi, — muget nostalgic ce făcu să treacă prin ochii generalului acea umbră de un albastru mai închis, în care Trevor Gex vedea reflexul unei emoţii deosebite.

Imensul golf strălucia în soarele tropical. Batiste fâlfâiră... Pachebotul se deslipise de ţărmul, pe care Rio de Janeiro, oraşul alb, rămânea mereu mai în urmă, mereu mai umbrit de depărtarea albăstrie...

— SFARŞIT —

Ramon Novarro cântăreț de operă

SUNT TOCMAI pe pragul unei noui aventuri și sper că voi avea succes. Totul depinde de cât de bine voi lucra; nimeni nu poate să știe până nu încearcă.

Așa vorbia *Ramon Novarro*, uitându-se în jurul său.

Nu e sigur de sine și în special în noua sa întreprindere.

Nu știe dacă va repurta un cât de modest succes, dacă va putea ajunge vreodată o stea pe firmamentul operei, ori dacă, — exprimat în termeni drastici, — va încerca un *fiasco*. El știe însă, că apărând la lumina rampei în Berlin, — cântând în *„Tosca"* — își va da toată silința să fie cât mai bine, pentru că vrea să-și îndepliniască un vis pe care-l nutrește din copilărie.

Ramon Novarro, a plecat de curând spre Europa și în vara aceasta va debuta la opera din Berlin. Dacă va avea succes — atunci va cânta *„Rigoletto"* la Paris și *„Pelleas și Melisande"* la opera din New-York. Insă *Ramon* nu scontează succesul înainte de a-l fi repurtat.

„Singurul lucru de care sunt sigur acum" spunea dânsul, „este că mă bucur foarte mult de ocazia pe care o am de a cânta la Berlin.

„Vedeți dvs., a pătrunde la „Opera Mare" este cu mult mai dificil decât de a fi angajat la o societate de filme. In primul rând, îți trebuesc ani de studii și pe urmă trebuie să poți atrage publicul auditor. Am cunoscut cazuri, când cântăreții americani au trebuit să plătească sume mari de bani pentru a putea apare o singură dată într'un rol.

Și dacă un cântăreț avea succes într'un rol, căpăta altele fără să mai plătească.

In Europa nu se pot câștiga bani mulți, pentrucă acolo se muncește mai mult pentru dragostea de artă. Totuș, până când nu ai repurtat un succes triumfal în Europa nu poți însemna nimic în America, unde cântăreții de operă sunt plătiți cu onorarii foarte grase.

După cum vedeți nu mă așteptam la un succes financiar prea mare, când m'am hotărât să cânt la operă. Din contră, sunt hotărît să cheltuesc ceva bani ducându-mă în Europa pentru a cânta. Insă am dorit totdeauna să deviu cântăreț de Operă și atâta tot".

In timp ce repurta succese imense cu filmele „Ben-Hur", „Scaramouche" etc., pe el îl obseda dorul rampei.

A luat lecții neîntrerupt, cu Louis Graveure și alți renumiți maiștri ai cântului, iar în micul teatru din vila sa, recita rolurile favorite, la concertele pe care le organiza în cinstea prietenilor săi.

„Dar aceasta este o surpriză, căci nimeni n'ar fi crezut că planurile d-voastră au fost duse la îndeplinire cu atâta tenacitate", interveni interlocutorul.

„Probabil că tocmai pentru asta mi-am ajuns scopul", șopti Novarro. „Căci, dacă cineva vrea să obțină ceva și vorbește tuturor dsepre aceasta, o parte din energia pe care ar trebui să o întrebuințeze pentru a-și ajunge scopul, se irosește în acest mod.

— *In ce opere veți mai cânta?*

„Am idei originale, pentru interpretarea rolului ducelui, din „Rigoletto". Toate operile sunt cântate tradițional și foarte puțini cântăreți se îndepărtează dela tradiție.

„Nici chiar marele Caruso nu îndrăznia să comită prea mari abateri dela tradiția rolurilor.

Din acest punct de vedere, cred, că sunt întrucâtva mai avantajat de soartă, căci fiind obișnuit cu rolurile de dramă, îmi voi putea permite, sper, mai curând decât un altul, să introduc, prin interpretare, mai mult dramatism în intrigă. — Spre exemplu, ducele este prezentat întodeauna ca un fel de „pierde-vară".

„Concepția mea despre acest tânăr este cu totul alta. Eu nu-l consider atât de nemernic, ci, mai curând, ca un fel de Benvenuto Cellini vesel, căutând bucuriile în viață. Cred că acest rol s'ar putea interpreta astfel și atunci măretele arii *„Questa e Quella"*, *La Donna e mobile"* etc. ar crește cu mult în valoare dramatică.

„Eu l'aș interpreta mai curând ca un tânăr aventurier romantic. Și cred că o astfel de interpretare a rolului ar accentua tot dramatismul subiectului, căci *„Rigoletto"* este într'adevăr foarte dramatic.

„Fără să vreau, fac o apropiere între technica filmului și conflictul dramatic în operă. Printre metodele tradiționale, din

care foarte multe ar fi stângace pentru o reprezentație de operă, caut ceva ca să pot schimba fundamental acțiunea.

„Poate că din cauza aceasta sunt mai puțin îngrijat de jocul meu de scenă, decât de felul cum voi cânta.

„Știu că pot juca rolurile *„Cavadarossi"* sau al *„Ducelui"*, însă nu sunt sigur dacă voi putea să le cânt destul de bine, ca să fiu aclamat de public.

— *V'ați gândit vre-odată, la concerte?*

„Nu !" răspunse Novarro hotărît. „Cu toate că din multe puncte de vedere este mai ușor decât a cânta la operă. Eu însă voi filma, ca și până acum — aceasta e ocupația mea de căpetenie, — iar în opere nu voi putea să apar decât atunci când voi avea timp de prisos.

„Turneele de concerte te obligă la itinerarii fixe, să stai țeapăn în fața pianului, în haine care nu-ți vin bine și să cânți.

„Teatralizăm de altfel tot ce facem ! Copii când se joacă, nu-și închipue că sunt cutare, sau cutare persoană și de câteori mergem la teatru, fără să vrem, nu ne transpunem în rolurile unuia sau altuia din personagiile de pe scenă? Chiar când citim o nuvelă, avem impresia identică, fără a mai vorbi de toate faptele noastre zilnice. Ca mic copil, îmi plăcea să imit pe cântăreții de operă pe cari îi vedeam în Mexico: murmuram ariile lor și le copiam gesturile.

„Rasa latină este mult mai adaptată operei decât Statele Unite americane și probabil că din cauza aceasta încă de mic copil am fost familiarizat cu ea.

„Când am venit în America, cu fratele meu, câștigam foarte greu pâinea, dansând pe scenă, până când apăru Rex Ingram și am început să joc în filme.

„Ca actor am avut succes și mă găseam mai apropiat ca niciodată de ținta mea. Puteam să învăț, însă trebuind să joc în numeroase filme, nici odată n'am avut ocazia să încerc ce aș putea face pe terenul operei.

„Abia anul acesta, *Metro-Goldwyn-Mayer*" mi-a dat această ocazie, aranjând contractul astfel, încât între filme pot cânta și la operă, iar prietenii mei din Berlin au îngrijit de rest.

„Opera în filmul vorbitor? Acesta e un alt vis al meu. Nu credeți că o falangă de buni cântăreți de operă și câțiva așa ai ecranului ar putea face ceva minunat — combinând spectacolul de operă, cu technica cinematografică ? Podoabele bogate și darnicele efecte ale filmului ar da o amploare splendidă spectacolului de muzică. Dar, aceasta este numai un vis al meu și realizarea lui depinde în bună parte și de reușita mea la Berlin.

„In definitiv totul depinde de aceasta, iar eu în prag, aștept să văd care va fi rezultatul apariției mele la lumina rampei.

In românește de M. N.

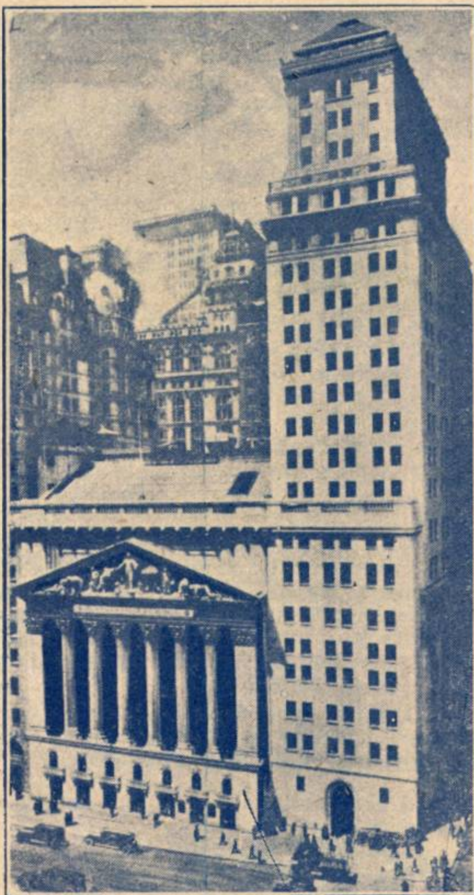
New-York, regala dolarilor.

INCONTESTABIL că 'n noul continent, pulsează întreaga viaţă economică din lume. *New-Yorkul*, faimoasa capitală a lumei, posedă desigur astăzi cea mai mare bursă din lume. Intregul glob pământesc, se prosternează în faţa atotputernicului domnitor: BANUL.

Existenţa faimoasei burse din Broad Street 18, prezintă aspecte mai mult decât interesante. La ora 10 dimineaţa, un inspector cocoţat pe un soi de tribună, lovind de trei ori cu 'n ciocănaş, într'un „gong" anunţă: — „*Târgul este deschis*".

Bâzâitul confuz al agenţilor de schimb, al numeroşilor funcţionari şi băieţi de serviciu, scade pentru o clipă şi un sgomot tumultuos îi ia locul. O masă enormă de oameni apare şi dispare în dosul enormelor tabele negre.

Primele cote sunt înregistrate pe un ecran luminos ; o activitate intensă, adesea frenetică, se porneşte. Massa enormă de transacţii, importanţa mereu crescândă pe

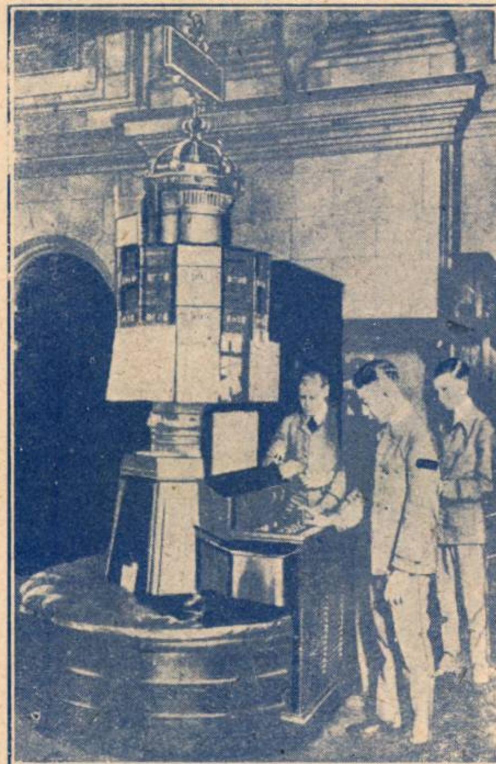
CEA MAI MARE BURSĂ DIN LUME

care o ia în Statele-Unite, *New-York Stock Exchange*", a dotat Bursa din capitala Americei, cu cele mai perfecţionate sisteme, care să înlesnească munca miilor de oameni, cari o frecventează. Cele mai moderne aparate au fost puse la dispoziţia agenţilor de schimb şi cel mai desăvârşit serviciu intern, asigură bursei americane cea mai perfectă funcţiune.

* * *

In ziua de 17 Mai 1792, 24 de intermediari din New-York, stabiliră printr'un statut bazele celei mai mari burse actuale.

Ei fixară drepturile şi îndatoririle fiecăruia şi-şi luară angajamentul de-a nu se servi de alţi intermediari, pentru cumpărarea şi vinderea diferitelor obligaţiuni de stat. In anul 1817, din cauza massei mari de afaceri, cauzată în mare parte de împrumutul public făcut după războiul din 1812, fu necesară o nouă organizare. Acest nou grup de intermediari, se constitui legal sub numele de *New-York and Exchange Board*. In anul 1830 un număr mai mare de intermediari-constituiţi pe baze solide — au admis pentru prima oară şi cotarea titlurilor industriale. Dela această dată Bursa evoluă rapid. In 1868 agenţii căpătară dreptul de-a-şi vinde eventual drepturile, în 1869 numărul lor se urcă la peste o mie, în 1878 primele telefoane începură să funcţioneze şi'n fine la 23 Aprilie 1903 se inaugu

UN GHIŞEU DE AFIŞAJ

rează actuala Bursă în localul din Broad Street 18.

Astăzi, bursa din New-York numără peste 1100 de membri. Cu toţii se bucură de drepturi egale. In fiecare an, un număr însemnat de agenţi îşi vând drepturile. Natural că preţul acestor locuri a evoluat, după importanţa timpului. In 1870 se obţinea un loc pentru suma de 400 dolari, iar în anul 1928 el s'a urcat la frumoasa sumă de 600 mii dolari — aproape 100 milioane lei.

Numărul acţiunilor cotate a crescut mereu. Până la 1 Decembrie 1928, ziua de 23 Noembrie 1928 deţinea recordul, cu cifra de 6.954.000 acţiuni cotate. Oricine îşi poate închipui importanţa unei burse, în care timp de numai cinci ore se fac atari operaţiuni.

Bursa din New-York nu admite termene la plăţi; orice plată trebuie efectuată în 24 de ore. Problema reporturilor săptămânale sau bi-săptămânale este complect rezolvată. Dacă cumpărătorului îi lipseşte o sumă de bani, agentul i-o procură dar tot numai pe timp de 24 de ore. Imprumuturile acestea trebuiesc reînoite la fiecare 24 ore. Din cei 1100 de membri ai bursei, 600 frecventează asiduu şi continuu localul bursei şi influenţează zilnic asupra acţiunilor şi obligaţiunilor. Ei pot fi catalogaţi în patru mari categorii.

Prima grupă cuprinde aşa zişi „*brokers*"; ei tratează tranzacţiunile propuse şi pun în legătură pe vânzător cu cumpărătorul, fără a depăşi vreodată rolul lor.

In al doilea rând, vin cei ce pe lângă funcţiunea de intermediar, cumpără pe compt propriu.

In grupa treia vin „specialiştii" cari sunt versaţi într'o anumită direcţie: oţel, cupru, petrol, automobile, etc.

Cei din grupa patru sunt nişte auxiliari, cari servesc pe ceilalţi intermediari, când sunt asaltaţi cu prea mult lucru.

Un serviciu telefonic leagă cabina fiecărui intermediar cu cabina telefonică centrală a bursei. Să aruncăm o privire asupra marei săli a bursei, unde sunt admişi după foarte multe formalităţi diferiţii vizitatori.

In mijloc sunt „*posturile*", un soi de chioşcuri de doi metri înălţime. Indată ce un titlu este admis să coteze la bursă, este imediat înregistrat de un „post". Intermediarii specialişti stau deobiceiu în jurul postului respectiv. Fiecare din aceste posturi este în legătură printr'un sistem pneumatic cu cabinele telefonice, permiţând astfel intermediarilor să ia mereu contact cu ajutorii lor.

Intre posturi sunt instalate aşa zisele „*tickers*", este vorba de nişte maşini de scris speciale, care înregistrează tranzacţiile, pe măsură ce se încheie. Acest sistem asigură bursei din New-York, cea mai întinsă publicaţiune şi permite clienţilor mai depărtaţi, să urmărească minut cu minut operaţiunile Bursei.

Imediat ce s'a încheiat o tranzacţie la un „post", un funcţionar special avertizează imediat pe funcţionarul dela „ticker"-ul cel mai apropiat. Aceasta o înregistrează imediat, menţionând numele titlului printr'un simbol special, preţul şi adesea şi numărul acţiunilor. Imediat aceste indicaţiuni, apar pe cele două ecrane ale sălii, aşa că pot fi văzute de toţi intermediarii şi deci să poată urmări mersul pieţei. In aceiaş clipă, toţi „tickers" din Statele-Unite, înregistrează pe banda telegrafică, aceste indicaţiuni, transmise de un post special dela bursa din New-York.

In două laturi a sălii se află telefoanele particulare ale intermediarilor, care sunt în legătură cu biuroul lor particular. In faţă sunt două mari tabele negre, pe care apar şi dispar diferite numere albe. Este un sistem de-a chema la telefon pe fiecare intermediar, care are numărul său specific.

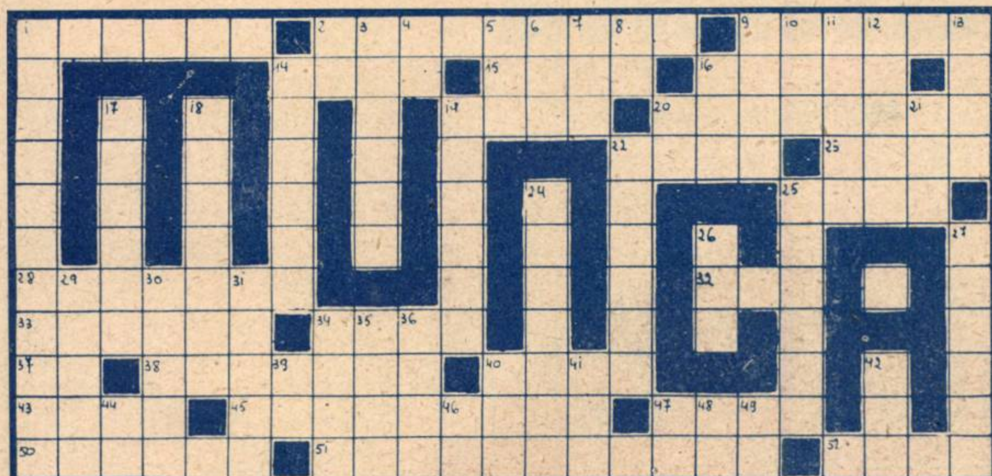
Cam aşa este organizată cea mai mare bursă din lume, bursa din ţara dolarului.

(Din franceză de N. B.)

Jocurile „Realităţii Ilustrate"

Joc No. 1 (Cuvinte încrucişate) „1 Mai"

(15 puncte) de **N. GH. POPESCU-R.-Vâlcea**

ORIZONTAL: 1) Maşină agricolă. 2) **Cuvânt întrebuinţat de conducătorii romani, atunci când îndemnau la muncă.** 9) A răspândi (fig.). 14) A planta. 15) Specie de grâu. 16) Un anumit lucrător din mine. 19) Locuitor dintr'o ţară europeană. 20) Privitoare la agricultură. 22) A croi (fam.). 23) Fac asemenea. 25) Pasăre de bălţi. 28) Loc necultivat şi sterp. 32) Strigăt cu care ţăranul îşi opreşte boii. 33) Cel ce învaţă o meserie. 36) A tăia iarba. 37) Notă muzicală. 38) Ţară în Europa. 40) Furcă de fân. 43) A da fiinţă. 45) Prinsă în copci. 47) Intindere mică de semănătură. 50) Voinţe slabe. 52) Locul unde se treeră grânele.

VERTICAL: 1) Numele moldovenesc al cartofului. 2) A se spăla. 3) A admite. 4) Prefix. 5) Excepţional (fig). 6) Pronume. 7) Plantă. 8) Conj. (inv.) 9) Clădire masivă pentru adăpostirea recoltei 10) Adverb. 11) Sdrobesc (fig.). 12) Parfum (pl.). 13) Lucrarea ce precede uneori semănatul. 14) Tipar de lucru. 16) Generalii dorobanţilor. 17) Instrumente agricole. 18) Ceapă măruntă. 19) Nume dat negustorilor streini (od.) 20) Fluviu în Franţa. 21) Materie ce se depune pe lână la spălat. 22) A desface grăunţele de pleavă. 24) Vrednici. 25) Cel ce leagă snopii. 26) **Zeul păstorilor şi al ţăranilor.** 27) Instrumente agricole. 29) Inţepător şi ostil (fig.). 30) Pe tot anul (adv.). 31) Desgustători fig.). 34) Numele Slavilor din Ciceria. 35) Respect dat. 36) Instrumente agricole. 39) Diviziune de timp. 40) Biciu. 41) Câmp curăţit de tufe şi rădăcini. 42)) Tribut (od.). 44) Pronume. 46) Fluviu în Siberia. 48) Două litere din „agi". 49) Vas de lut Mold.).

Joc No. 2 (Monogramă)

(10 puncte) de **C. D. MARINESCU-Loco**

Din cele 9 (nouă) litere de mai sus se va alcătui — luându-se o literă de mai multe ori — un cunoscut proverb românesc de 34 litere, proverb care vizează o anumită dispoziţiune spre pasivitate. (A=A şi Ă).

Joc No. 3 (Şaradă)

(5 puncte) de **N. MINCIUNESCU-Giurgiu**

Partea 'ntâi sunt un papă (307—310); partea doua tot un papă (66—78). Partea întâi şi partea doua, tot ca partea întâi, un papă (295—304).

Joc No. 4 (Anagramă multiplă)

(5 puncte) de **GR. ROMANESCU-Loco**

Cuvântul de 5 (cinci) litere este o varietate de aba făcută de maici.

Schimbându-se ordinea literelor, se va afla succesiv:

1) Un fel de joc cu gologani. 2) Şalupă turcească. 3) Ciupercă preparată ce se întrebuinţează la aprins. 4) A se agita.

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Iunie corent. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 19, 20, 21, 22 şi 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea lei 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 29 Iunie 1929.

* * *

Tuturor deslegătorilor din **Capitală** le vom elibera gratuit câte un carnet de bonuri „Suchard" în valoare de 50 lei.

La cumpărăturile, care se vor face la magazinele din Bucureşti ale fabricei de ciocolată „Suchard", se vor putea da drept bani, bonuri din carnetul pe care-l oferim.

Carnetele se vor elibera deslegătorilor de îndată ce le vor apare numele în revistă.

* * *

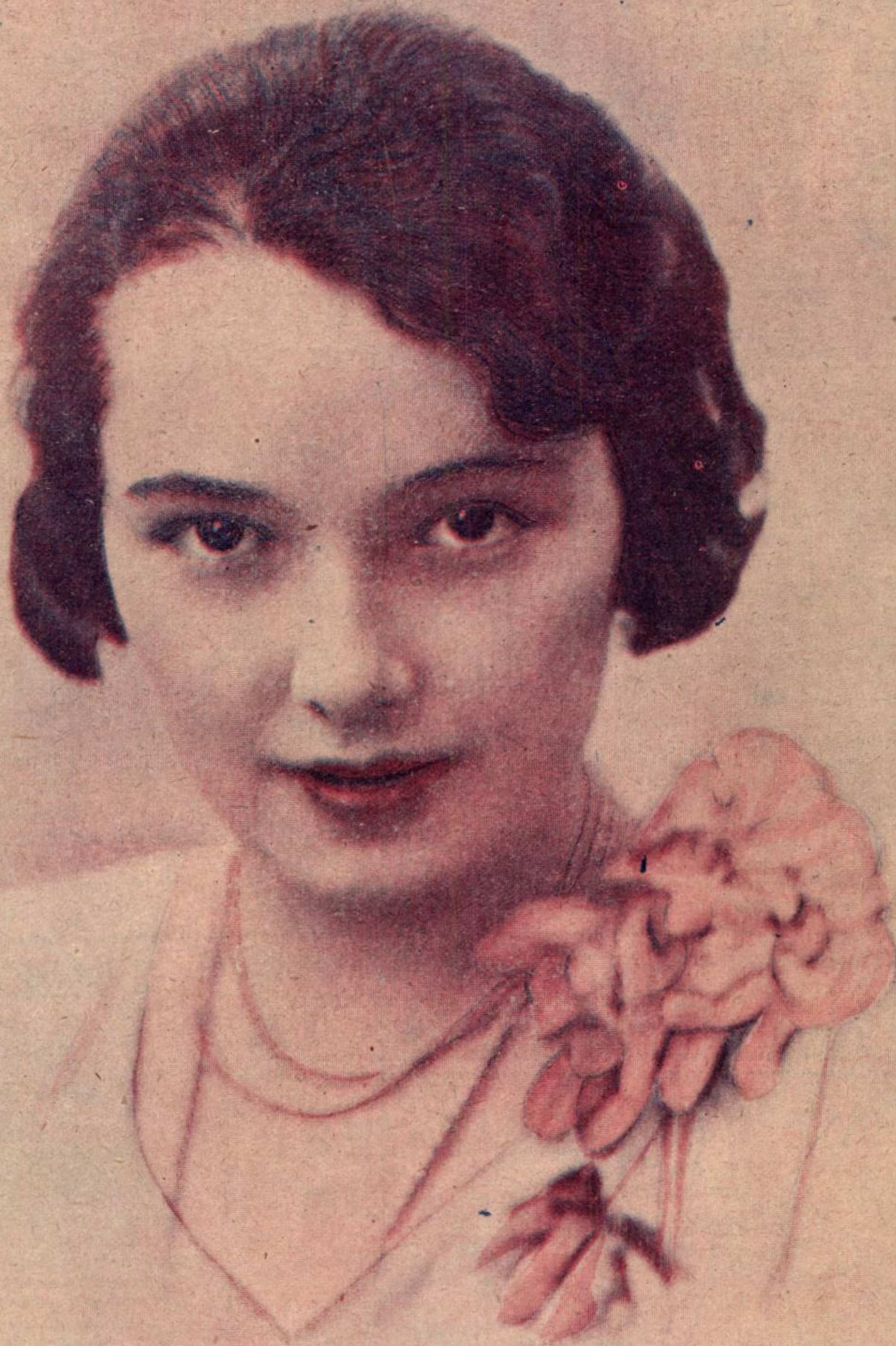
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	**Lei 350**
Pe o jumătate de an	**„ 180**
Pe trei luni	**„ 95**
PENTRU STRĂINĂTATE	
Pentru America	**„ 600**
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia	**„ 500**

REALITATEA
ilustrată

„MISS MOLDOVA", d-ra Marioara Cazaban.

Atelierele „Adeverul", S. A.

REALITATEA

ANUL III. — No. 20
11 Maiu 1929

ilustrată

24 PAGINI
Apare Sâmbătă

„MISS BASARABIA", d-ra Julia Ciachir.

Mâna care asasinează

E VORBA să se înființeze la noi un partid politic al femeilor și, dacă ideia pare oarecum hazardată, ea nu mai întâmpină în orice caz împotrivirile și ironiile deplasate, de altădată.

S'a dus vremea, când femeei i se puteau aduce omagii în imnuri de esența acestuia, semnat, acum câteva zeci de ani, de un poet francez:

Femee, ce prost, ce dobitoc, ce măgar,
A vroit fruntea-ți îngustă să încunune cu ideal
Și să strice farmecul tău punându-ți sub tidvă,
Intr'un creer așa de ușor, știința rece?
„Femee, ce prost, ce dobitoc, ce măgar,
Te vreau dobitoacă,
Așa de dobitoacă încât să paști iarbă,
Să nu 'nțelegi nimica,
Să n'ai nimic în inimă, să n'ai nimic în cap,
Proastă ca un bou, supusă ca un câine.
Ce-mi pasă de inima ta? Ce-mi pasă de sufletul tău?
Nu-ți iubesc decât chipul"

In zilele noastre, autorul unei astfel de măgării ar fi fost scuturat de urechi. Pe vremea sa, însă, și mai înainte și chiar după aceea.

Cine o mai poate considera, astăzi proastă ca un bou, supusă ca un câine,—vorba poetului.... și cine se mai miră că ea cucerește locuri tot mai importante în arena manifestărilor umane?

Din când în când se face chiar exces.

De exemplu, a fost consacrată la Moscova o zi a femeei, cu întruniri și cu demonstrații de stradă. Au participat câteva mii de femei, în coloane impresionante, astfel că, după câte citim, „Ziua femeei" a corespuns în totul așteptărilor.

Nu a fost, însă, o zi consacrată unui scop cultural sau unui scop caritabil. Bezna ignoranței e compactă și acum, acolo. Suferințele sunt imense. E foamete, sunt boli, e cruntă sărăcie.

Ar fi fost natural ca, astfel stând lucrurile, să se apeleze la sprijinul femeei. Dacă bărbații nu mai pot prididi cu discuțiile controversate, opera de îndreptare a relelor, care bântue în cuprinsul republicei, ar trebui realizată, cât de cât, de femei.

Nu în acest scop a fost, însă, organizată „Ziua femeei". Ziua aceasta a fost organizată cu gândul ca „pentru munca de militarizare a țării să se câștige un număr de femei cât mai mare".

Așa glăsuește o telegramă.

Și aceeaș telegramă spune că femeile au defilat cu pancarte pe care erau imprimate fioroase lozinci, că un comisar al poporului le-a ținut un discurs declarând între altele că „femeea nu poate fi numai o soră de caritate și un ajutor sanitar, dar că ea poate participa, și ca soldat în rândurile armatei active".

Burghezi infami, noi nu putem aplauda spusele comisarului sovietic pentru simplul cuvânt că noi credem într'o altă menire a femeei: aceea de a fi un stegar al păcii și-al omeniei.

Noi nu putem concepe o străfulgerare de ură în ochii, în cari ar trebui să se răsfrângă albastrul cerului, — iar mâna albă, mică, nu poate împlânta în piept ferul ucigător. Mâna aceasta e făcută să mângâie, nu să asasineze.

Dar noi suntem burghezi infami, romantici.

ION PAS

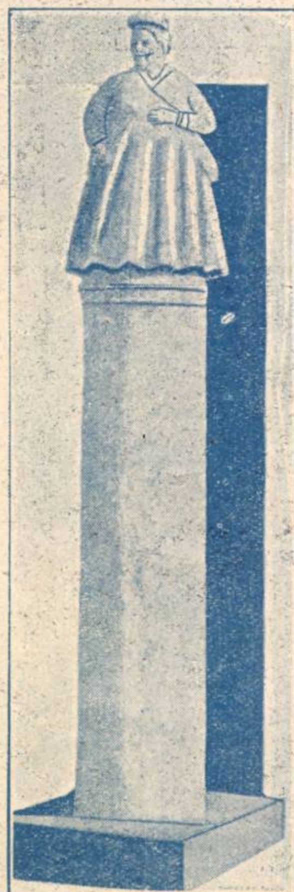
Vizite streine

Corul institutorilor din Praga, care a dat o serie de concerte la București, — intonând imnul regal român, pe peronul gării din Capitală.

O statue a precupețelor

IMAGINAȚIA Europei se'ndreaptă spre noui concepțiuni. S'a dus vremea când numai eroi militari, poeți sau oameni de Stat, erau turnați în bronz, după moartea lor,

ca să rămână vecinic în memoria generațiilor următoare.

Nu de mult, s'a ridicat o statue femeiei, care a lansat renumita brânză *Camembert*. *Fără îndoială că s'au produs obiecțiuni din partea criticilor. Cu toate acestea, la desvelirea statuei au participat mii de oameni.* Se pare că toată această numeroasă asistență era încredințată că inventarea unei brânze noui, — și mai ales *Camembertul* — însemna o contribuție pentru omenire, cel puțin tot atât de prețioasă ca un poem, sau un tablou de artă.

Și acum, iată că o nouă statue a fost desvelită în orașul Karlsruhe, din Germania. Opera e datorită sculptorului Torp și a fost ridicată în cinstea precupețelor germane.

Deși tagma precupețelor merge spre declin, de când s'au organizat sindicate pentru distribuirea produselor fermelor, totuș în Germania, precum și în alte multe țări — la noi de pildă — figura negustoresei din piață, va mai trona încă multă vreme pe multicolorele tronuri de pătlăgele roșii, ardei, cartofi, etc.

O plimbare cu D-ra Iulia Ciachir „MISS BASARABIA"

DE MAI bine de o săptămână o caut neîncetat pe d-ra *Iulia Ciachir*, când acasă, când la conservatorul de muzică — unde învaţă — fără a avea norocul să dau cu ochii de ea.

Desnădăjduisem.

Astăzi, însă, pe neaşteptate, o zării în dreptul parcului, venind parcă anume spre mine, din susul străzii, ca adusă de Dumnezeu: suplă, gingaşe, superbă ca şi această primă zi de primăvară, întârziată şi ea... „Miss Basarabia" mă întâmpină cu un surâs drăgălaş — şi-o scuză:

O CONVORBIRE DESPRE... ROMANE CELEBRE

— *Am auzit că mă cauţi. Iartă-mă, că...*

— Nu face nimic, *răspund politicos.* Mai bine mai târziu decât... prea târziu. Ne vom plimba — vremea e minunată — şi vom sta puţin de vorbă... Sau poate că vrei mai bine să intrăm într'o cofetărie...

— *Mulţumesc. Să-ţi spun drept, nu-mi plac...*

— Prăjiturile?

— *Nu. Interviewurile. Ghicesc că vrei să mă „descoşi" pentru* „Realitatea Ilustrată".

La ce bun — admiţând că aş avea ceva de spus — să-mi transform sentimentele în... cerneală şi hârtie?

— In cazul acesta scriitorii, poeţii celebri... Dar apropos de literaţi... ce roman celebru preferi?

— *Niciunul.*

— Cum aşa?

— *Foarte simplu, fiindcă un roman celebru nu este totdeauna şi un roman bun.*

In genere vorbind, nu sunt o admiratoare prea entuziastă a romanelor, fiindcă ele nu sunt niciodată expresia fidelă a vieţii.

Ador muzica. Sunt o admiratoare pasionată a lui Chopin...

NIETZCHE ARE DREPTATE

Dar Wagner?

— *In privinţa acestui compozitor sunt de părerea lui ...Nietzche. Wagner a îmbolnăvit muzica...*

D-ra Ciachir se opri şi mă privi cu privirea ei clară ce nu putea veni decât dintr'o inimă clară, — ca şi cum ar fi vrut să spună: „Nu-ţi displace tonul meu atât de grav şi doctoral?"

AMINTIRI DIN COPILARIE

— *Ce vrei* — continuă cu o uşoară vibrare de duioşie în glas graţioasa mea însoţitoare — *aşa sunt eu, cam... filosoafă.*

De mică încă mă ţin minte înclinată spre contemplaţie şi reverie...

In preajma sătucului meu natal, din regiunea numită a Codrului, era o pădure bătrână, înaltă şi foarte deasă, care foşnia şi fremăta necontenit... ziua şi noaptea... In după amiezile lungi de vară, şedeam pe prispa casei, priviam sus, spre cerul înalt, pe care lunecau nouri mulţi şi mari şi ascultam la svonul ce venia din pădure, unde scrâşnia ferestrăul şi bocănia toporul...

— *Ce-i sgomotul ista? întrebam pe tata.*

— *„Se doboară copaci, prostuţo", îmi răspundea el.*

— *„Dar de ce-i doboară?" continuam să întreb şi tata îmi răspundea blajin:*

— *„Când ai să creşti mare, ai să ştii..."*

DACA AR REINVIA CASSANOVA

— „Şi acuma ştii? — *o întrebai pe „Miss Basarabia", oarecum mişcat de această evocare de o tristeţă atât de dulce.*

— *Da, acuma ştiu* — îmi răspunse cu un zâmbet specific copila cu chip de înger ce păşia alături de mine, pe stradă, în amurg — *şi mai ştiu încă atâtea altele...*

Imi spuneai adineauri: „să ne plimbăm"... Iţi spun drept, cuvântul m'a isbit într'un anumit fel. Acuma nimeni nu se mai plimbă, acuma se fac... tururi.

Suntem cu toţii raţionali, până la capriciile cotidiane. Pretindem în permanenţă un „scop" şi o „ţintă".

Ne extaziăm de pildă, în faţa unei figuri ca aceea a lui Casanova, *o găsim pe* Iulie de Lespinosse *extrem de mişcătoare, dar acestea sunt legende şi rarităţi. Dacă s'ar ivi, astăzi, un* Casanova, *a-r fi arestat ca excroc...*

Dacă „Don Juan" ar şti — ca să sar dela una la alta — ce-i trebue unei femei, ca să fie într'adevăr fericită, l-ar părăsi numai-decât puterea de a fi un don Juan. Numai din neobrăzarea lui stupidă şi-a tras forţa de a rămâne Don Juan victorios... în istorie.

ACUMA E 7, INTREABA-MA LA 8...

— Constat — spusei oarecum uimit de atâta maturitate de gândire la o fată de 21 de ani — că „Miss Basarabia" are idei cam pesimiste despre iubire... Gândiţi totdeauna în felul acesta?

D-ra Ciachir se gândi puţin, apoi răspunse încet, măsurându-şi parcă vorbele:

„Sistemul nostru nervos nu este nici decum responsabil pentru impresiile sale momentane. Fiecare clipă îşi are ciudăţeniile ei.

Acuma e 7; întreabă-mă la 8, ce fel de fiinţă am fost cu o oră mai înainte? Poate superioară, poate mai...

FLACARA ŞI FUM

— Am ajuns aproape de casa d-tale, d-ră şi peste o clipă mă vei părăsi; spune-mi, te rog, ce crezi despre iubire... despre iubirea bărbaţilor îndrăgostiţi...?

— *Ştiu şi eu...? Cum să-mi formulez mai bine gândul? Cred că din o sută de îndrăgostiţi, 99 habar n'au din ce este făcută o femee,* zise d-ra Ciachir. *Iubirea adevărată, nu aceea din gura fiecăruia, este ceva enorm de rar, un fenomen tot aşa de superb şi demn de admiraţie ca şi geniul. In epoca noastră sportivă şi mecanică, flacăra sacră a iubirii s'a stins...*

— In cazul acesta, ce ne-a mai rămas?

— *A rămas... fumul...* îmi răspunse „Miss Basarabia" peste umăr, închizând portiţa.

Am plecat, fredonând, agale, gândindu-mă tot drumul la marea diferenţă dintre flacără şi fum...

TUDOR ISPRAVA

Pentru sau contra JAZZ-ului?

De vorbă cu celebrii dirijori şi compozitori Pietro Mascagni şi Rudolf Nelson

PIETRO MASCAGNI:
Jazzul este cocaina care otrăveşte lumea muzicală.

PIETRO MASCAGNI, renumitul compozitor, autorul „*Cavaleriei Rusticane*", este foarte afectat când e vorba să discute despre jazz.

El crede că acesta nu are şi nu va avea niciodată influenţă asupra adevăratei muzici.

— „Jazz înseamnă", spune Mascagni, „cocaina muzicală pentru tineretul contimporan. In forma de azi, el aduce mari pagube. O anumită parte din public, se complace cu tonurile abracadabrante ale nouilor instrumente şi pune restul iubitorilor de muzică adevărată, în imposibilitatea de a se bucura de frumuseţile acesteia.

Jazzul se împrăştie ca otrava nemiloasă, cocaina, distrugând simţul tineretului actual, atrofiază ideile generoase şi îl face impropriu să guste deliciul muzicei clasice, care îmbată inima şi sufletul.

Când compătimesc această tânără generaţie, mă gândesc câte satisfacţii auditive nu le-ar putea procura muzica lui Mozart, Bellini, Bizet, Puccini, etc.!

Jazzul este cocaina muzicei

Jazzul domină lumea

Este numai un simplu mijloc pentru exaltarea nervilor care n'are nici o legătură cu ceeace lumea muzicală numeşte *arta în muzică*.

Jazzul, muzica negrilor, este interesant ca orice muzică populară, original şi frumos în felul său şi în consecinţă simpatic.

Ceeace însă omenirea numeşte în prezent jazz, nu are nici o legătură cu adevărata muzică a negrilor. Jazzul de azi nu este altceva, decât o caricatură a muzicii, dar nu o caricatură spirituală, elegantă sau sarcastică, ci fără nici un sens estetic,

La drept vorbind însă, jazzul nu este propriu zis o muzică. Părerea mea este că jazzul e fructul războiului, iar ceeace auzim noi, nu e decât zgomotul rămas din măcelul mondial, larma asurzitoare a oraşelor, uzinelor, rezultatul febrei post-belice şi în genere, un curent modern, care va dispărea ca şi cum n'ar fi existat vreodată.

Sunt convins că reîntoarcerea la adevărata artă, atât în muzică, cât şi în celelalte ramuri, se va face în foarte scurtă vreme.

Sunt un admirator al muzicei populare internaţionale, care reprezintă sufletul şi aspiraţiile sufleteşti ale naţiunilor. Dar nu înţeleg ca pe aceste teme, să se brodeze variaţii pentru jazzband, precum protestez cu ultima energie, ca operile muzicale ale maeştrilor clasici, să fie transformate în ritmuri sălbatice de dans.

Dacă jazzul ar întruchipa o serie de manifestări muzicale, aş crede că este într'adevăr un curent artistic. Dar atâta timp cât această „muzică" absurdă, se adresează numai dansurilor, sunt cel mai hotărît adversar al ei.

Din cauza acestui flagel, adevăraţii compozitori sunt puşi în imposibilitate de a produce ceva, deoarece lucrările lor se nasc uitate, nefiind luate de nimeni în seamă. Se înţelege deci, că şi veniturile sunt inexistente şi în consecinţă, m'am decis să nu mai dau nimic la lumină, până când acest haos nu va dispărea.

RUDOLF NELSON: „*Jazzul domină lumea*".

RUDOLF NELSON, celebrul compozitor de muzică de jazz ne spune următoarele:

Am auzit că d-l Pietro Mascagni, a numit jazzul cocaină. Protestez cu energie contra acestei afirmaţiuni, în calitate de prim compozitor al acestei muzici în Germania, — pentru care sunt direct răspunzător, — şi declar cu fermă convingere, că lumea n'ar mai înţelege muzică fără jazz. In el, este concentrată toată vibraţiunea sufletească a omenirii de după războiu şi nu pot concepe cum un om care a strigat toată ziua la bursă, s'a antrenat pe terenuri de sport sau a sburat câteva sute de kilometri cu avionul, s'ar putea complace în ritmurile lente de lieduri sau valsuri îmbătrânite, atunci când el însuş este o uzină productivă de energie.

Din vechea muzică a negrilor, n'am păstrat decât ritmul ; restul este opera noastră, a compozitorilor moderni.

N'aş putea spune că această ocupaţiune nu este productivă. Dovadă, o mare parte din compozitorii consacraţi ai vechii muzici germane s'au adaptat mediului, compunând bucăţi de jazz, fiind foarte mulţumiţi de atmosfera creată şi de veniturile, pe care le încasează.

Sub nici un motiv nu cred într'o decădere a jazzului, pentrucă progresul pe care îl face, se intipăreşte prea adânc în viaţa popoarelor şi de aceea proclam sus şi tare :
„Jazzul domină lumea".

I. G. C.

* * *

„REALITATEA ILUSTRATĂ" înţelegând să dea extensiunea pe care o merită o chestiune atât de importantă, — deoarece jazzul s'a încetăţenit şi la noi, — va deschide o anchetă în lumea autorilor, dirijorilor şi criticilor muzicali români, în privinţa acestui subiect, anchetă care va fi publicată în coloanele noastre.

10 Mai

Istoria va înregistra cu litere de aur numele marilor eroi: primul rege al tuturor Românilor, Ferdinand I, *marele său sfetnic* Ioan I. C. Brătianu, Iuliu Maniu, Alexandru Vaida Voevod *precum și a celorlalți eroi ai civismului național, din toate părțile țării, cari au contribuit la reclădirea Voevodatelor Unite ale lui* Mihai Viteazul.

Poporul românesc își serbează azi victoria națională. Marii voevozi Carol I *și* Ferdinand Cel Mare *dorm liniștiți în cripta dela Curtea de Argeș; Majestății Sale Regelui* Mihai I, *i se închină azi toate speranțele Românilor de pretutindeni.*

1859-1929

RIVALII

de PAOLO FEGLIO

ERAU doi frați : Tonio și Gianni ; doi frați buni cari se iubiau. Impreună la școală, la jocuri și amândoi se îndeletniciau cu munca câmpului, rodnică și sănătoasă. Crescuseră frumoși și puternici, buni și simpli și-și brădau pământul cot la cot. Și în fundul văii înverzite se zăria profilul afumat al unei mori: sfetnic credincios al tinereții lor....

* * *

Iată-i, într'o zi, în pridvorul unei umile cârciumi de țară. Beau, după truda unei zile de muncă. Vinul le pângărise buzele însetate... Deodată rămân cu brațul ridicat, uluiți. O turburare subită îi cuprinse pe amândoi. Pe ulița inundată de lumină, trecea o necunoscută, a cărei față sclipia de frumusețe în bătaia soarelui. Gambele desmierdate de vânt, se conturau svelt și piciorușele întârziau cochete, în praful de aur...

* * *

Era dactilografa cea nouă dela o fabrică din vecinătate:*Nuccia*. Ființa ei, gura ei, numai cirip de râs și cântec, răspândiau primăvară 'n jur. Venise dela oraș ; i se citește încă în ochi veseliile ce-o desfătaseră acolo. Adusese cu dânsa în aceste meleaguri neîntinate, înșelăciunea și ispita, ecou al micilor aventuri tainice și al nestatorniciei sale... Și microbul neștiut, avea să-și săvârșiască opera nefastă...

Tonio și Gianni au fost sortiți să se aprindă — bieți fluturași — la lumina falsă și înșelătoare. Iată-i pierzându-și cumpătul. Și pământul lăsat în părăsire... Părea că și moara își înălțase aripile spre a goni răul... însă ura surdă și rivalitatea au distrus sfânta frăție.

Nuccia apărea la fereastra odăii sale, surâzătoare, gătită și ademenitoare, sigură de succes. Era încredințată că a rănit inimile sănătoase ale celor doi frați, cari se învrăjbiau.

Intr'o zi Tonio trimise flori fetei nedemne, însă i-au fost aruncate dela fereastră de mânuța diafană și nelegiuită, sporindu-i ura. Dacă omagiul i-a fost refuzat, cel preferat nu putea fi decât Gianni. Și ura a luat naștere din florile căzute. A fost deajuns gestul acela, pentru a desface pe vecie niște legături sfinte și să facă din doi frați, dușmani neîmpăcați...

Cu viclenie, vipera trimitea darnic surâsuri, celui ce vroia să-l sacrifice. Și patima arzătoare ce mistuia pe Gianni, se potoli pe buzele roșii... Tonio era nebun. Nu-și dădea seama că cel care-i pricinuia durerea, era de acelaș sânge cu dânsul... Urmăria cu pumnii strânși perechea fericită, care nici nu-l băga în seamă.

Nuccia respingea acum mâinile sincere și rugătoare ale bărbatului care s'a supus capriciului ei. Il evita, se ascundea, crudă și dulce, perversă și inocentă totodată. Gianni doria pe Nuccia lui, cea cu sufletul demonic și sterp, precum însetatul dorește izvorul răcoros...

Micul „sălbatec", cum îi spunea Nuccia, își schimbase până și portul ; îmbrăcase haine de oraș. Se simția stingherit și dânsa își bătea joc de el. Gianni se rușina și suferia... Călcase în picioare tot ce avea mai scump și acum nu era decât sclavul supus mândriei și râsului ei...

* * *

O furtună se deslănțuise. Tulpinele se aplecau, nori amenințători împânziau cerul. Nuccia se înfricoșa, ca și cum furia elementelor ar fi fost o pedeapsă a zeilor ; până și moara i se păru par'că mai întunecată ; iar Nuccia se căia atunci de ura ce-o pricinuise...

Străluci un fulger, apoi se auzi un râs satanic, râs al celui refuzat, la vederea perechei care se îndrepta cu pași grăbiți spre moara, ce-și întindea aripele primitoare... Le întindea, cum se întinde, o cursă, par'că ar ghici ura ce-o nutria Tonio. O ghicia fiindcă și ea ura pe orășeni. Se 'nălța cu aripile-i negre, de părea un călău ce-și așteaptă prada...

Tonio prizând de veste, că moara va fi refugiul celor doi, alergă înaintea lor acolo. Forță bârna care împiedeca intrarea, slujindu-se de umăr, pumni și unghii până o frânse. Apoi smulse frânghia ce lega pânzele și se ascunse. Era sigur că acum, însfârșit, cuibul tainic, oblăduitor, va sufoca pentru totdeauna pe acei cari i-au sdrobit inima.

Plănuia ca îndată ce ei vor trece pragul, dânsul să închidă ușa morii nevăzut de nimeni. Vijelia se înteți cu furie. Clădirea se făcu și mai sinistră și scârțâia din toate încheeturile ; își retrăia timpurile glorioase, când măcina voioasă grâu din belșug pentru hrana tuturor...

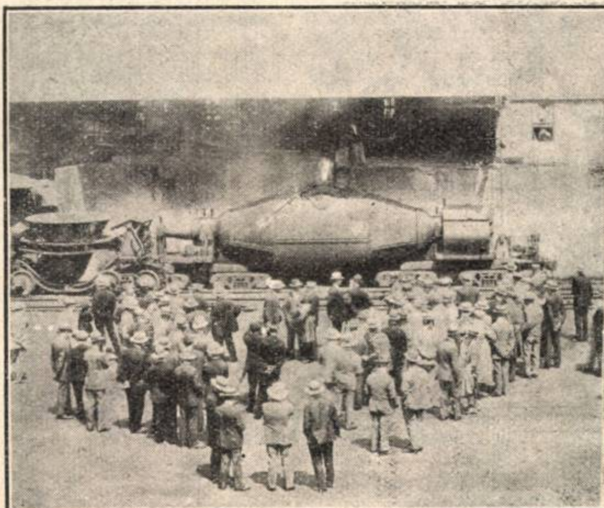
Brațele ei tremurau. Acum se mișcau repede, amețitor, nestăpânite și sgomotul încheeturilor hodorogite, însoțeau tunetele ce bubuiau... Furtuna care se prefăcuse în uragan, părea să clintiască moara cea veche din temelie. Amorezații osândiți, băteau zădarnic în ușa neclintită, fixată de bârnele bătute de Tonio pe dinafară. Și aripile umflate de vânt păreau să înfrunte norii și să se veseliască de viața cea nouă ce le-o dăduse mânia cerească...

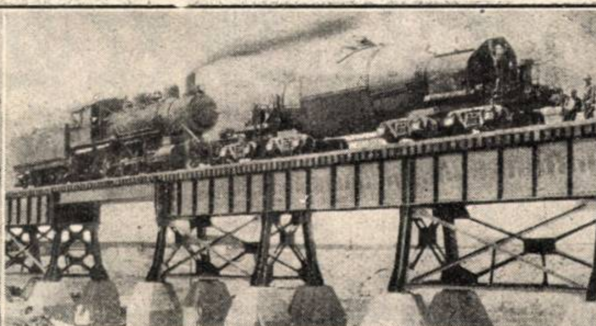
* * *

Morți de groază și de foame, Gianni și Nuccia, crispați pe podelele găurite privesc par'că ușa, cu pupilele groaznic eșite din orbite...

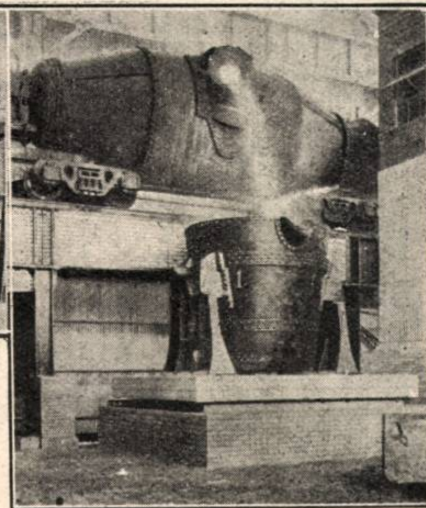
Acum cele două trupuri sunt acoperite de țărâna neagră, în închisoarea cea veșnică. Niciodată nu-și vor mai cânta imnul lor de dragoste ! Tonio a mai văzut moara cea veche de lemn, tânguindu-se, înclinându-se și cutremurându-se pe gârla curgătoare... A văzut Iubirea, Fratele și Ura dispărând și acum, râdea nebun...

Din italiană de P. V. Zn.

Fierul topit călătoreşte

CEL MAI original dintre vagoanele de cale ferată din lume, pare să fie „vagonul salon" pentru fier topit, construit de o societate americană.

El serveşte pentru a transporta cantităţi mari de fier topit — care are o temperatură de circa 1300 grade. Fierul în această stare, poate fi transportat pe distanţe lungi şi ajuns la destinaţie poate fi imediat prelucrat, fără a fi nevoie de a-l încălzi din nou. „Vagonul salon" pentru metalul topit, nu se aseamănă în nici o privinţă cu alte vagoane de cale ferată. El se compune dintr'un cazan foarte mare, care rotează în jurul axei orizontale.

Pentru ca să nu se piardă nimic din căldură, cazanul este prevăzut pe peretele interior cu un strat gros de şamot.

Ferul încălzit la temperatura de topire aşa cum ese din cuptoarele înalte, este introdus în vagon.

Apoi curge ca un râu aprins în gura monstrului. In urmă se ataşează o locomotivă şi acest original „tren special" porneşte peste câmpii, peste văi şi munţi.

La destinaţie, cazanul este înclinat în jurul axei şi lichidul incandescent ţâşneşte din gura cazanului, pentru a curge în alt cazan, care este pe urmă ridicat de o macara şi transportat mai departe.

In acest „vagon salon" se pot transporta până la 18.000 kgr. fier topit, pe distanţe de mulţi kilometri, fără ca temperatura să scadă.

Fotografiile de mai sus, reprezintă (dela stânga la dreapta:)

Ferul topit este turnat în vagonul special construit, ca într'un „Thermos".

Transportul ferului topit.

Vagonul cu ferul topit a sosit şi este descărcat în cazane speciale.

Rezultatul concursului „FERMA CU REPTILE"

Admirabilul roman *„Ferma cu reptile"*, care s'a terminat în numărul trecut, a dat loc unui concurs original, la care au fost supuşi cititorii revistei noastre. Anume, trebuiau să răspundă unor întrebări puse de noi, prin care ceream să indice pe adevăraţii vinovaţi şi sfârşitul romanului.

S'au primit mii de răspunsuri, din toate colţurile ţării. O comisiune din comitetul redacţional le-a clasat şi a distribuit premiile, după cum urmează:

Lei 1000 D-l Alexandru Marinescu, funcţionar la docuri, Constanţa.

Lei 500 D-l Ioan G. Stoian, mecanic la fabrica de postav, Buhuşi.

Lei 300 d-l George V. Boeriu, elev de liceu, str. Unirii 35, Tăşnad.

Atragem atenţiunea cititorilor noştri, că înainte de sfârşitul actualului roman senzaţional ce publicăm, *„Procesul omului decapitat"* (Din aventurile celebrului detectiv Gex Trevor, de Rudyard Mullton), vom institui un concurs similar.

* * *

In No. viitor vom publica sfârşitul nuvelei *„Impiedicaţi un masacru!!!"* datorit d-lui Vasile N. Sărăţeanu, student, considerat ca cel mai bun dintre răspunsurile primite.

Comisiunea specială, care a revizuit manuscrisele, i-a acordat cu unanimitate de voturi, premiul de lei 5000.

Premiile pentru deslegătorii jocurilor pe luna Martie 1929

Din cauza lipsei de spaţiu, suntem nevoiţi a publica în No. viitor, lista deslegătorilor de jocuri pe luna Martie.

Premiile au fost câştigate de d-nii:

Lei 1000: Barbu Stănescu, Buzău. Lei 500: C. N. Rădulescu, Bucureşti. Lei 300 M. şi D. Popovici Iaşi.

Volumele au fost câştigate de d-nii: Abraham I. Viner, Bălţi; Cristu Gh. Theodoris, Brăila; Aglae V. Metaxa, Bucureşti; A. Vasilescu, Craiova; Nicu I. Dimitriu, Galaţi; M. St. Sichitiu, Giurgiu; Gore Bordea, R.-Vâlcea.

Câştigătorii premiilor sunt rugaţi a-şi trimite adresa de urgenţă, spre a li se trimite premiile.

PUTEREA TIMPULUI ŞI A BANULUI

ŞASE LEI

în 2500 de ani + dobânda compusă = AUR SOLID

PĂMÂNTUL mult mărit

TOŢI CEI ce vor privi la acest desemn, studiindu-l, vor citi ca să vadă ce înseamnă; aceasta se poate spune cu certitudine, despre cel ce va avea destulă ambiţie şi o curiozitate personală, ori cât de mică.

Alte articole de fond (editoriale) referindu-se la probleme ordinare, ori datorii zilnice, pot fi trecute cu vederea uşor; însă această isbitoare descriere a TIMPULUI şi BANULUI cred că va ispiti pe cititor să discute şi să examineze, chiar numai din curiozitate.

Ghinda creşte într'un stejar falnic; o aruncì pe pământ precum ai depune câţiva bani la o bancă ori casă de economie cu dobândă compusă.

An cu an, acea mică ghindă, dacă nu e scoasă afară de vre-un rât de porc, întâiu încolţeşte, apoi creşte din ce în ce mai mare, îşi întinde ramurile şi în curând vei avea stejarul gigantic.

Banul plasat creşte şi adaogă la el însuşi, şi dacă e păstrat, merge aşa înmulţindu-se până când acel care l-a depus, poate să se repauzeze în umbra confortabilă a independenţei atunci când ajunge la bătrâneţe; întocmai precum cel care a plantat ghinda, în copilărie, se poate odihni sub umbra stejarului la vreme de bătrâneţe.

Tabloul de faţă, se referă la nişte bani puşi la bancă acum 2500 de ani, aproape 600 de ani înainte de naşterea lui Cristos.

Banii vechei Cartagine, în monedă de aramă, comoara vre-unui copil cartagenian sunt şase lei. Ei au fost puşi într'o casetă iar nu la o bancă în regulă cu dobândă, etc.

Când mai acum doi ani, caseta veche de 2500 de ani, a fost deschisă, s'au găsit numai cei şase lei, întocmai ca „talantul" din Biblie îngropat de către servitorul neglijent.

Insă descoperirea acestei casete, cu cei şase lei, a frământat o vreme mintea unuia din bancherii New-York-ului.

El a chemat pe unul din tinerii matematiciani din banca sa şi i-a spus: — „Aci este o lecţie bună pentru tineretul nostru Socoteşte cât ar fi adus aceşti şase lei acelui copil ACUM, dacă ar fi fost depuşi la o casă de economie cu 5½% dobândă compusă".

Tânărul matematician s'a retras în biroul său, a calculat dobânda compusă pe zile, dând credit copilului din Cartagena, precum ori ce alt bancher i-ar fi dat, cu o zi mai mult, pentru fiecare an bisect. El a raportat şefului său, cum că, în 2500 de ani, cei şase lei cu dobândă compusă ar fi adus în prezent 3.660.000 de lei, înmulţit cu 10 la puterea 55, sau urmat de 56 de zero-uri.

Cifra 3 urmată de 6 şi un şir de 61 de zero-uri poate că înseamnează atât la un cerşetor cât şi la un bancher întocmai ca vorba mistică „ABRACADABRA", pe care locuitorii Egiptului o tatuau pe piept, spre a fi feriţi de ciumă.

Astronomul reduce vastele distanţe din Univers la ani astronomici.

Prin tabloul de mai sus, încercăm să dăm o idee oarecare cititorilor noştri, despre volumul celor şase centime feniciene puse la economie cu 5½% dobândă compusă în timp de 2500 de ani.

Matematicienii cari au calculat această sumă enormă au încercat să reprezinte prin două sfere comparative, valoarea sumei în aur, în raport cu mărimea globului pământesc.

Dar chiar aşa nu este posibil a da o comparaţie exactă. Dacă am fi schiţat două sfere „la scară" ca să reprezinte pământul în proporţie, sfera pământului ar fi atât de mică, faţă de globul de aur încât n'ar putea fi văzută nici cu microscopul în schiţa de mai sus.

Să continuăm acum parabola despre TIMP şi BANI.

O sferă de aur, reprezentând suma de bani cuvenită copilului cartagenian, pentru 2500 de ani cu 5½% dobândă compusă, ar avea un diametru de cinci sute de trilioane de mile. Pământul are un diametru de opt mii de mile aşa că diametrul sferei de aur ar fi de 62½ de bilioane de ori mai mare, decât diametrul pământului, ori o distanţă egală cu cinci milioane de ori distanţa de la pământ la soare.

Noi te rugăm stimate cititor, să laşi aceste cifre să pătrundă în mintea d-tale şi a învăţa de la ele cum că a economisi este o datorie către noi înşi-ne. Pune banii cu dobândă, nu într'un ciorap sau într'o puşculiţă sau casetă, ca acel copil din vechia Cartagenă, de acum 2500 de ani ci la o bancă.

Nimeni nu voeşte a avea atâţia bani, câţi reprezintă cifrele de mai sus, cu toate că mulţi vor fi crezând cum că ar avea nevoe de ei.

Insă lucrul de care avem nevoe, este acela de a fi independenţi materialiceşte, la bătrâneţe.

Aurul este rece, dar aduce căldură celui bătrân. Aurul este tare, dur, dar face aşa ca lumea şi toţi cei ce ne înconjoară să-şi moaie inima şi să fie binevoitori către cel bătrân. Aurul este galben ca soarele, şi întocmai ca şi soarele aruncă lumină asupra celor înaintaţi în vârstă. Strânge bani, din ce poţi, cât eşti tânăr şi lasă-i să lucreze pentru d-ta ca să fii protejat la bătrâneţe.

TIMPUL şi BANII sunt puternici. Timpul şterge toate lucrurile. Banii fac aproape totul posibil, cu excepţia fericirii. Ei pot face fericirea uşor, dacă ar fi întrebuinţaţi la ameliorarea atât a nevoilor noastre cât şi ale aproapelui, care constitue adevărata fericire.

Pune o parte din agoniseala d-tale la lucru, ca să lucreze 24 de ore pe fiecare zi, iar la bătrâneţe nu vei avea de ce să te temi în privinţa existenţei zilnice.

Hiperkineticii

SOMITAȚI ale vestitului institut Carnegie au făcut de curând studii amănunțite asupra unei interesante chestiuni, care privește viața de familie a tuturor națiunilor, din toate vremurile. E vorba despre copiii buni și răi. De acei *băeți prea buni*, cari în genere, când ajung maturi, nu sunt buni de nimic, și *băeții neastâmpărați*, cari ating uneori culmile succesului în viață.

In fiecare școală se găsește un număr de băeți ziși „răi", nu însă vicioși, ci mai curând neastâmpărați, nerăbdători, jucând mereu feste celorlalți și chiar profesorilor și căutând să ațâțe spiritele, acolo unde este vre-o gâlceavă.

Autoritățile școlilor elementare și liceale, caută totdeauna să-i desbare de aceste apucături prin pedepse și chiar prin bătae.

Celebrul amiral olandez de Ruyter

Reușesc însă foarte rar.

Neastâmpărații aceștia revin, în anii de maturitate, și fac importante donațiuni școlilor unde și-au manifestat „răutatea". Nenumărate sunt cazurile când ei devin cetățeni de seamă, binemeritând dela patria lor.

Numele științific al acestor copii turbulenți, este „*Hyperkineticii*", ceeace înseamnă ființe supraîncărcate cu energie. Nu trebuesc însă confundați cu băeții vicioși, cari nu ajung niciodată la o situație, în tinerețe sau la bătrânețe — și tind să devină criminali.

* * *

Hyperkinetica este o caracteristică strict masculină și e privită cu o legitimă alarmă de mama copilului hyperkinetic. Dânsa, nu poate pricepe dece, de pildă, fiul ei să urmărească un motan pe acoperișul casei? Și e convinsă că aceste „nebunii" băiatul le-a moștenit dela „nebunul" său de tată.

Hyperkinetica e, în cazurile cele mai dese, cauza unei permanente sărăcii, mai ales atunci când e însoțită și de o altă trăsătură masculină, aceea a dorului de ducă — instinctul de a se mișca în permanență.

Exploratorii celebri, dela Columb la Peary, Amundsen și Byrd, ar fi cheltuit, desigur, destulă energie și înțelepciune pentruca să fi devenit bogați, dacă ar fi rămas locului în țările lor. Au vrut însă, să pătrundă mereu alte taine ale Universului.

Oamenii aceștia vorbesc totdeauna despre beneficiile materiale care vor decurge din descoperirile sau lucrările lor, dar vecinic ajung la decepție. Adevărata lor răsplată, o găsesc în plăcerea, ce le-o procură un drum pe care nimeni nu l-a făcut înaintea lor și lucruri, pe care dânșii le văd întâia oară.

Dorul de călătorie, pe mare sau pe pământ, depinde în largă măsură de rasă. De pildă, anglo-saxonii sunt de preferință rătăcitori ai mărilor, pe când evreii sunt rătăcitorii pământului.

Cel mai mare hyperkinetic, *Alexandru cel Mare*, n'a putut căpăta deslușiri de încredere asupra teritoriului Asiei, până când n'a intrat în legătură cu evreii, ale căror picioare fără odihnă au găsit drumurile întregei lumi cunoscute. Dânșii au arătat împăratului drumul, și răsplată au fost șoselele militare, singurele cari au rămas după ce imperiul s'a destrămat.

Impulsul rătăcirii pe mare este aproape cu totul absent la unele rase. In vremurile antice, Israeliții, deși trăiau pe lângă țărmurile Mediteranei, s'au ocupat prea puțin de comerțul cu celelalte țărmuri, într'o perioadă când corăbiile Fenicienilor erau pretutindeni.

Când regele Solomon și-a construit o flotă comercială, a fost nevoit să-și echipeze corăbiile cu marinari de-ai prietenului său *Hiram din Tyr*, pentrucă n'a fost în stare să găsească printre supușii săi, oameni cu experiență în materie de navigație.

* *

Marii comandanți navali ai lumii au avut o tinerețe neastâmpărată.

De Ruyter, faimosul amiral olandez, era cel mai zvăpăiat dintre băieții târgului unde și-a petrecut copilăria. Conflicte între elev și institutori, i-au determinat părinții să-i întrerupă învățătura și să caute să-l dea să învețe o meserie. Ei erau convinși că băiatul lor va apuca pe căi greșite și că vor avea numai neplăceri de pe urma lui. Din cauza nestatorniciei și firei lui impulsive, se temeau ca băiatul să nu-și rupă cumva gâtul într'o bună zi. Dar simptomele n'au fost înțelese. In acest mic hyperkinetic nu s'a găsit nimic vicios.

Nimeni nu și-a dat seama că atunci când micul *Ruyter* și-a organizat o bandă de băeți, ca să lupte contra unei alte bande, experimenta spiritul său de conducător, care l-a ajutat mai târziu să conducă flota patriei sale din triumf în triumf.

La vârsta de unsprezece ani s'a cățărat pe cupola unei biserici, așezându-se în vârf. Lucrătorii cari făceau niște reparații acolo, au luat scara pe care s'a urcat și totuș îndrăznețul băiat nu s'a arătat de loc speriat. Cu mișcări adevărat acrobatice și foarte primejdioase, micul de *Ruyter* a ajuns cu bine jos. Mai târziu, când a fost întemnițat în Spania, bizuindu-se pe aceleași însușiri, manifestate în tinerețe, a putut să evadeze și să ajungă acasă nevătămat.

Un alt amiral, nu mai puțin faimos — al marinei americane, — anume *Dewey*, figurează ca un alt hyperkinetic. Și acesta a avut o tinerețe neastâmpărată și chiar înrolat fiind în corpul marinarilor, unde există o atât de severă disciplină, căpătă porecla de „dinamită", din pricina firei lui hyperkinetice. Intr'o fericită zi pentru dânsul, când primi însărcinarea să atace Manilla, de teamă că până la sosirea lui acolo, guvernul să nu-și schimbe decizia, războiul atât de dorit de el fiind astfel evitat, *Dewey* distruse instalația de telegrafie, ca să nu i se poată transmite nici un fel de știre. In urmă își îndeplini misiunea în chip strălucit, gonind pe spanioli, cari stăpâneau Manilla.

Dewey ar fi fost foarte satisfăcut dacă ar fi avut cel puțin în fiecare săptămână câte o astfel de bătălie. Spre marele său regret însă, patria nu-i oferi nici un alt prilej asemănător.

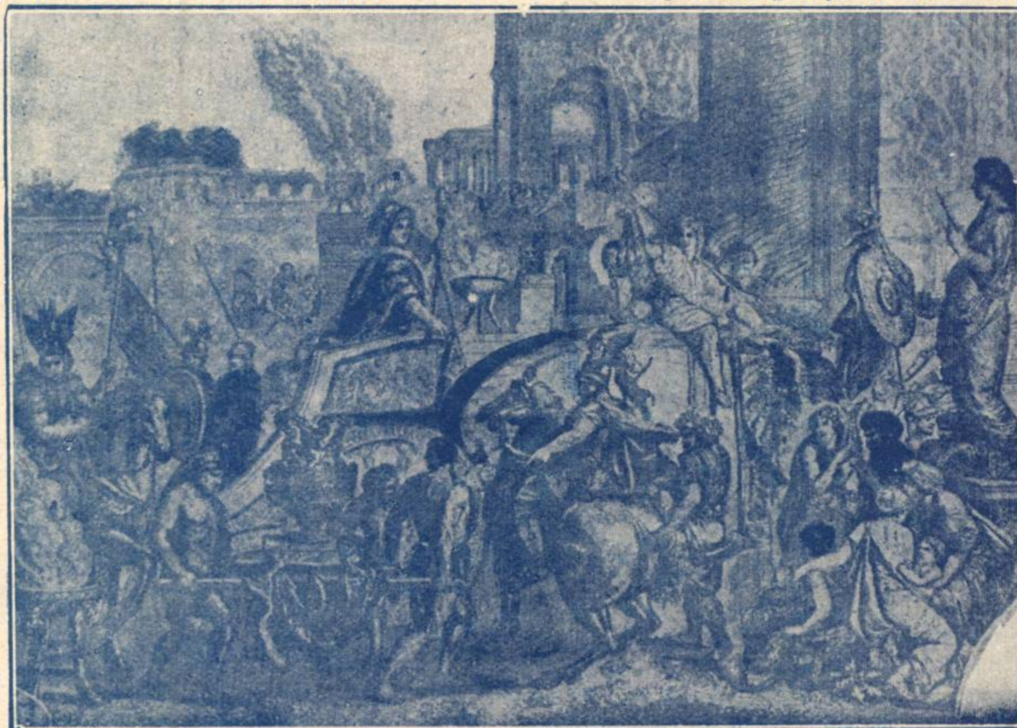
* * *

Pentrucă femeia e mai puțin predispusă la greutățile și neplăcerile vieții nomade, se crede că natura a început să suprime instinctul rătăcirii mai întâiu la sexul slab.

Femeia reprezintă „ființa casnică" care, cu toate acestea, transmite totuș tendința de rătăcire băeților ei. S'a constatat că, dacă mama are ereditatea rătăcirii și nu tatăl, băeții o vor avea — pe când niciuna dintre fete n'o va căpăta sau moșteni.

„Femeia vagabondă" este invariabil produsul unui tată și a unei mame nomazi. Nu s'a înregistrat încă, până acum, ca fiica unui bărbat liniștit să evidențieze această trăsătură. Dacă ambii părinți o posedă însă, atât fiii cât și fiicele se vor „naște" cu dorul de rătăcire. Țiganii ne dau pentru aceasta o pildă convingătoare. Pentrucă impulsul e înăscut la acest popor, originar din Asia, îl vedem rătăcind fără contenire.

Se crede că în vremurile preistorice, tribu-

Alexandru cel Mare, **făcându-și intrarea în vechiul Babylon.**
(Tablou celebru de **C. le Brun**)

rile omeneşti nu aveau locuri fixe de sălăşluire. Omul preistoric a fost probabil un rătăcitor, fără ca să aibă vreo locuinţă permanentă. Numai din timpurile recente, dânsul a adoptat un mod aşezat de viaţă.

E cunoscut faptul că unele caracteristice

Amiralul american George Dewey, **eroul dela Manilla, supranumit** „Dinamita"

ale omului antic sunt câteodată reproduse, în oarecare măsură, în copiii moderni; caracteristice, cari au legătură cu impulsul de rătăcire, atât de frecvent observat la tineretul de astăzi.

Copiii cari nu pot încă umbla bine pe picioare, când nu sunt observaţi, se ridică şi o pornesc încolo şi'ncoace, fără să ştie unde şi dece. Tentaţi poate de vre-o uşă deschisă, copiii, ascultând de îndemnul instinctului de rătăcire, vor urma o persoană sau un vehicul. Tendinţa de fugă a copiilor e atât de cunoscută, încât oricine a avut prilejul s'o vadă.

Băeţii cari fug de acasă, fac aceasta în genere la vârsta de 13-15 ani — şi se crede că'n multe cazuri faptul se datoreşte unei chemări necunoscute a instinctului masculin.

Gorilele şi cimpanzeii sunt rătăcitori. Animalele acestea petrec foarte rar două nopţi în acelaş loc. O familie de gorile rătăceşte ziua întreagă în căutarea hranei, iar când soseşte noaptea, alege un loc pentru odihnă. De obiceiu, aceste maimuţe umblă în cârduri de câte 10-12. Când o gorilă e văzută singură prin pădure, e un bărbat tânăr ajuns la maturitate şi pornit în căutarea unei femele.

* * *

Impulsul de rătăcire influenţează în mare măsură fiinţele omeneşti la alegerea ocupaţiunilor. Instinctul impune hyperkineticilor să-şi aleagă ocupaţiuni care să le satisfacă dorul de călătorie şi aventură. Acest fenomen e decisiv în genere pentru voiajorii, şoferii, conducătorii de trenuri, negustorii ambulanţi, etc. Exploratorii au impulsul extrem de desvoltat.

Câteva rase întregi sunt nomade prin natură şi ereditate. De pildă, Mongolii din Asia Centrală. Cei mai remarcabili rătăcitori cunoscuţi de când e lumea, au fost fără îndoială Polynesienii. Aceştia, originari din India, au pătruns în noua Irlandă şi prin întreaga Oceanie, inclusiv arhipelagul havaian, făcând călătorii de mii de kilometri în corăbii deschise, pe mări capricioase.

Trăsăturile acestea complică întrucâtva situaţia matrimonială. Dacă soţul e hyperkinetic, femeia, în mod inconştient, transmite impulsul fiilor ei; aceştia îi vor scoate peri albi prin dorul lor de ducă, după concepţia ei, răufăcător. O femeie nu-i niciodată sigură dacă soţul, sau fiul ei, în care instinctul e încuibat, va sosi acasă pentru cină în acea seară.

Se povesteşte astfel, cum Jeffries, faimosul campion american, a fost trimis într'o zi să aducă un butuc pentru foc şi, în drum spre magazia de lemne, a căzut în mrejele instinctului de rătăcire. Abia peste un an campionul a revenit iar la căminul părintesc, intrând în casă cu'n butuc de lemn.

— „Ţi-a trebuit cam multişor" — îl întâmpină tatăl său, — „ca să aduci lemnul".

O veche gravură engleză reprezentând un învăţător, care caută să scoată prin bătae „răutatea" unui şcolar neastâmpărat

Inţelesese dorul de ducă al băiatului mult mai bine decât mama, dela care *Jim Jeffries* îl moştenise.

(N. L. R.)

Cum se asigură „vedetele"

E LESNE de înțeles, că publicul, — auzind că artista X, a contractat o asigurare pentru a-și proteja formele în sumă de un milion de dolari și că artistul Y care posedă un ochiu sașiu, a făcut acelaș lucru spre a-și pune la adăpost particularitatea, care i-a purtat noroc în carieră — se interesează de aceștia.

Adeseaori, multe relatări de acest gen, sunt datorite inventivității, nesfârșit de excentrice a caselor americane de producție, dornice de a produce senzație.

Să nu pară însă ridicol nimănui, când ar afla, de exemplu, că bătrâna vacă, pe care *Malec* a avut-o ca parteneră într'unul din ultimele lui filme, a fost asigurată pentru interesanta sumă de o sută de mii de dolari ceeace reprezintă, după valuta actuală, aproape șaptesprezece milioane de lei!

Cu ocazia contractărei acestei asigurări, Buster Keaton a ținut să celebreze evenimentul, cu tot fastul și a dat o recepție cât se poate de strălucită, la care au fost invitate și câteva pisici, numeroși câini, o maimuță și un papagal care făceau parte din interpreții cinegrafici din Hollywood.

Unii susțin însă, că toate acestea nu erau făcute decât din spirit de reclamă, că societățile de asigurare nu livrează nici o poliță și că celebra vacă, — după ce fusese fotografiată și reprodusă împreună cu numeroase articole, în gazetele americane — se reîntorsese la cireada de unde plecase, continuând să pască iarbă, ca orice simplă vacă.

Costumul lui Charlot și picioarele Janettei Gaynor.

Malec a dovedit însă la timp, cu acte și fapte reale, că afirmațiile acestea erau pornite dela răuvoitori.

Fapt cert este că pentru costumul cu care a debutat genialul *Charlie Chaplin* și pe care l-a expus anul trecut la expozițiile ce au avut loc la New-York și Chicago, s'a contractat o asigurare în valoare de 50.000 dolari (opt milioane lei!). Un negustor de haine vechi căruia i se oferise spre vânzare pălăria, haina, pantalonii și bastonul lui Charlot, fără să i se explice proveniența, n'a voit să plătiască mai mult de douăzeci de lei, ceeace nu l-a împiedicat însă pe Charlie să susțină că nici 50.000 dolari nu sunt suficienți.

Aceasta a afirmat-o, fiind încurajat de cererile asidue ale muzeelor naționale din

HAROLD LLOYD

Londra și New-York, care voiau, ca zdrențărosul și atât de celebrul costum, să rămână pentru totdeauna spre conservare în galantarele lor, cu orice sacrificiu.

Janet Gaynor, care este socotită printre primele vedete, cu picioare frumoase — și

JOSEFINE DUNN

căreia, casa pentru care lucrează i-a interzis să danseze, — a fost asigurată din oficiu de către direcția casei, pentru păstrarea liniei perfecte a picioarelor cu 80.000 dolari (peste treisprezece milioane de lei!).

Amicii intimi din cercul comicului *Harold Lloyd*, dau ca sigură știrea, că acesta, urmând pilda lui Charlot, și-ar fi asigurat pentru 25.000 dolari, prima pereche de ochelari cu care a pășit sub razele sunglight-urilor și care, purtându-i noroc, l'a dus la strălucita situație de care se bucură azi.

Vilma Banky, prevăzătoare, s'a gândit că n'ar fi rău să contracteze o asigurare contra îngrășării, astfel că, în momentul când ar fi nevoită să înceteze de a mai turna, din cauza acestui defect, va putea să-și asigure o existență liniștită și fără griji materiale.

Eva von Berne, *Josephine Dunn* și *Raquel Torrès*, care sunt prietene foarte bune și-au asigurat viețile, pentru o sumă destul de însemnată, cu ocazia unei lungi călătorii pe un yacht condus de ele, fără să aibe pe bord nici măcar un singur marinar.

Din moment ce un animal cornut fusese prețuit la o sută de mii de dolari, pentruce oare micuța și drăgălașa *Baby Peggy* să nu se asigure printr'o poliță de cincizeci de mii de dolari?

Dar dacă cititorii vor găsi condamnabilă fantezia vedetelor de care este vorba mai sus, vor aproba fără îndoială și vor găsi întemeiată, precauția luată de celebra aviatoare *Ruth Elder* devenită de curând „star", în urma traversării oceanului Atlantic. Trebuind să interpreteze, alături de *Richard Dix*, principalul rol femenin din „Moran of the Marines" era obligată să execute în avion câteva acrobații foarte periculoase chiar pentru cel mai încercat aviator și astfel cu toată încrederea în sine și în aparatul ei, telefonă agentului casei de asigurări, cu o zi mai înainte de turnarea scenelor și într'o jumătate de oră numai Ruth Elder era pusă la bun adăpost în caz de infirmitate iar familia ei asigurată că va avea surse materiale în caz de deces al artistei....

Iată cum, de la o zi la alta, artiștii americani, — unii, în dorul de a se face vâlvă în jurul lor, alții pentru scopuri bine determinate, — ajung să facă cele mai curioase și abracadabrante asigurări, alegându-se de cele mai bizare detalii, ca: alunițe pe frunte, grains de beaute-uri, danturi impecabile, etc. etc.

De multe sunt în stare actorii și actrițele din Hollywood. Un singur lucru însă, de foarte mare importanță, nu l'au putut realiza, atât ei cât și cele mai inventive spirite de pe glob: asigurări de... lungă durată a căsniciilor....

În afară de acestea, nici o societate, oricât de fantezistă, — n'a primit să asigure.... talente.

G. TH.

Banii sunt scumpi

Frumoasa inițiativă a revistei noastre, de a acorda premii de lei 10.000 — săptămânal cititorilor ei, prin plata sumei de lei 500, **contra bancnotelor de** 20 **lei, puse pe piață de noi, a dat cele mai bune rezultate și primim din toate părțile țării numeroase scrisori de mulțumire și încurajare, dela persoane din toate straturile sociale.**

Exercitarea continuă a spiritului de observație, aduce reale foloase omului în orice împrejurare și premiile noastre sunt un imbold pentru aceasta.

Săptămâna trecută s'au achitat șase asemenea premii și interesul publicului crește cu fiecare serie nouă, pe care o anunțăm.

Timpurile sunt grele, banul se câștigă greu, dar se cheltuește repede. Trebue să fim, dar, mai atenți, atunci când cheltuim produsul muncii noastre.

Un filozof grec, a spus:

— „Inainte de a da frâu liber mâniei, raționează un minut ceeace vrei să faci. Astfel, îți vei da seama la timp, de multe greșeli, pe care le-ai putea comite".

Noi cerem cititorilor noștri, un lucru similar:

— „Inainte de a cheltui banul, mai privi-ți-l odată. Pe lângă că norocul vă poate surîde CAȘTIGÂND 500 LEI PENTRU 20 LEI, dar privindu-l, vă veți da poate seama, că este o cheltuială inutilă și astfel veți fi câștigat în orice caz.

Iată noua serie de bancnote a 20 lei, **contra cărora plătim la simpla prezentare, suma de** lei 500, **pentru fiecare.**

G 8184, 0311, C 8216, 0788, A 8169, 0816, D 8184, 0335, A 8173, 0061, Z 8207, 0343 X 8134, 0822, R 7173, 0952, J 7631, 0769 R 8082, 0588, Z 8111, 0879, J 8175, 0484, L 7718, 0244, R 8147, 0655, D 8120, 0806, P 7944, 0699, E 8187, 0795, K 8081, 0898, Z 8053, 0646, Z 8111, 0204.

Curiozităţi

Afişajul modern în Germania se face în uniformă, iar deplasarea cu cycloneta. La dreapta, vechiul sistem de afişaj

Cel mai tânăr şef indian din America „GHIARA DE VULTUR", a fost proclamat de curând la Kansas City

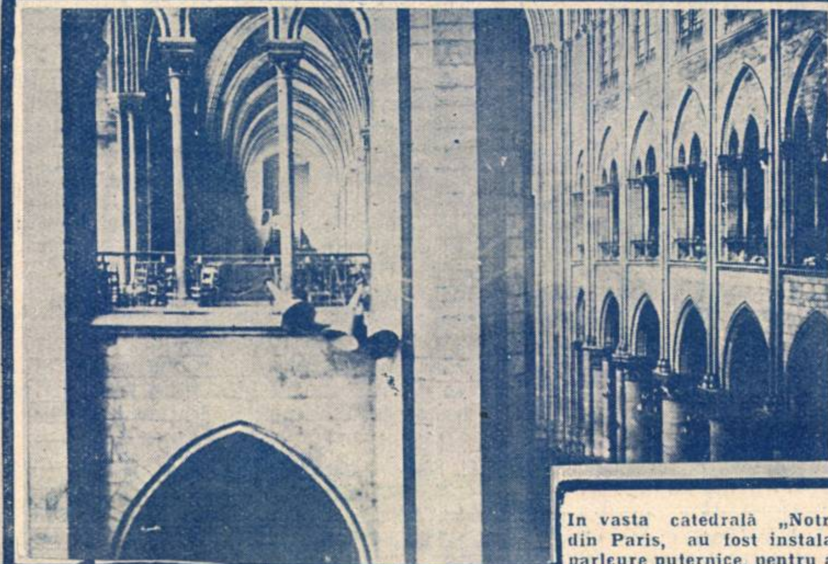
Poliţiştii americani cari reglementează circulaţia, poartă o centură cu becuri electrice de diverse culori, legate prin fir, de baterii de buzunar. Semnalizarea aceasta, a dat cele mai bune rezultate

IN RUSIA DE AZI în timp ce bărbatul pregăteşte mâncarea, soţia citeşte revistele, pentru a se pune la curent, cu... politica

Cea mai mica amazoană londoneză, Miss PEGGY REVELL, călărind pe cel mai mic ponney, în Hyde-Park

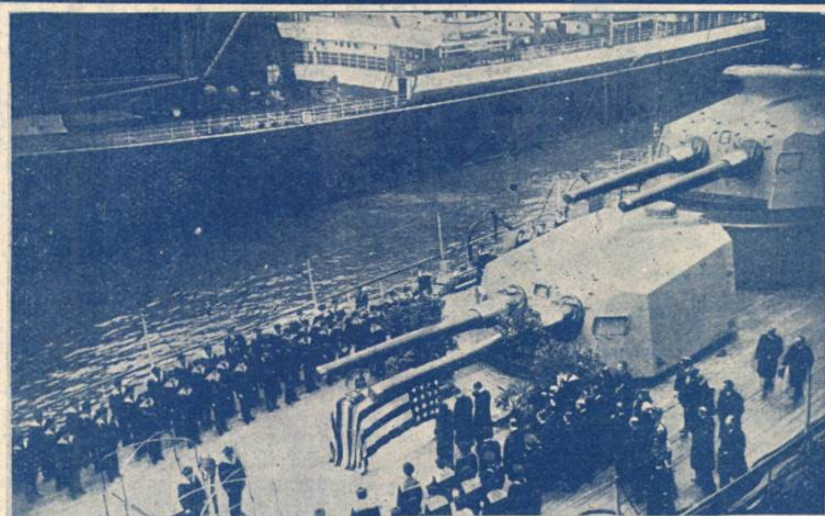

In vasta catedrală „Notre Dame" din Paris, au fost instalate haut-parleure puternice, pentru a permite audierea serviciului religios, în toate părţile clădirii

Oameni fapte și idei

O NOUA SUZANNE LENGLEN. D-ra Anet, fiica marelui scriitor francez Claude Anet, a luat campionatul mondial de tennis

Rămășițele pământești ale fostului ambasador american la Paris, Myron T. Herrick, au fost transportate la New-York, pe bordul unui crucișător

Aviatorul spaniol Franco, intenționează să facă ocolul lumii in avion și va porni in luna Mai, cu un aparat special construit.

Un tânăr inginer elvețian, Otto Probst, a inventat un vapor cu rachete,— patentat in Anglia, — care va putea străbate Atlanticul în 12 ore

Cercurile literare din toată lumea, au comemorat săptămâna trecută, 25 ani dela moartea scriitorului Mauriciu Jokay

„Regele operetei", marele cântăreț Richard Tauber, suferind de o paralizie a picioarelor, a fost internat intr'un sanatoriu din Pistyan

Victor Eftimiu

Din vremea veche

SA-ŢI dau atunci niscaiva robi, boier Costache". zise cuconul Gligore.

,,Nu vrei să-mi iei parale, înţeleg, dar nici eu nu mă pot folosi din cale-afară de bunătatea d-tale".

,,Uite ; alege : or doi flăcăi voinici şi sprinteni, să-i faci argaţi, ori trei ţigănci mai tinerele, să-ţi gătească şi să dea târcoale cucoanei Sevastiţa".

Boer Gligore sfârşi vorba clipind din ochi, cu înţeles.

Cei doi prieteni, vorbeau rar şi domol ; nu-i zorea nimeni.

Sorbiau voioşi, în răcoarea dimineţii, ronţăind zaharicale, cafeaua din filigenele verzi, înstelate cu luceferi de aur.

Mâinile lor leneşe, lăsau ceştile pe masa de abanos incrustată cu sidef şi petreceau cu mângâieri boabele de chihlibar ale mătăniilor grele.

Era, deasupra lor, până 'n zare, un cer albastru şi curat, rezemat pe dulcile coline verzi ale depărtărilor. Şi din înălţarea cerului se lăsa o mare linişte şi-o mare bucurie de lumină, pe tot cuprinsul pământului lui Dumnezeu. Rândunelele săgetau văzduhul ciripind a cine ştie ce mare ispravă, pe aţele întinse de curând se căţărau zorelele învoalte, acoperind zidul alb de jos şi până 'n streaşina roşie cu florile lor albastre şi liliachii.

— Ei, ce zici ?... întreabă cuconul Gligore, care ţinea morţiş să puie mâna pe cei doi armăsari negri, aduşi din ţările turceşti.

Urmă o tăcere de vr'un sfert de ceas, după care boer Costache, stăpânul cailor, răspunse :

— Biiiine !

Şi iar mai tăcură vr'un sfert de ceas, în vreme ce mai sorbiră câte-o filigeană.

— Atunci să mergem pân' la conac, la dumneata...

— Să mergem! răspunse grăbit, cuconul Gligore, care ardea să-şi înhame la caleaşcă armăsarii negri.

Costache bătu din palme ; doi ţigani dădură fuga şi începură să deretice, tremurând.

— Mă cioară, să-i spui cucoanei Sevastiţa că m'am dus să caut robi la curtea lui boier Gligore.

— Am înţeles sărut mâna ! zise cel mai vrâstnic dintre ţigani, îndoindu-se de da cu fruntea de pământ, în vreme ce cellalt, care căzuse pe brânci mai de mult, nu îndrăznea să se mişte, de frică să nu răstoarne un scaun ce i se prinsese între picioare, în graba îngenunchierii.

Cei doi boieri se sculară cu greutate, coborîră deluşorul pe care se 'nalţa casa lui Costache şi de unde se vedea, în poale, toată Târgoviştea.

Gligore şedea tocmai în partea cealaltă a târgului; până s'ajungă la el, acasă, trebuiră să treacă prin mahalalele pline de rude şi cunoscuţi, boieri bătrâni ca si ei, cărora le dădeau ,,bună ziua" alene, ridicând cu greutate, mâna obosită.

Când ajunseră la conac, Gligore simţi că venise vremea să facă el pe gazda şi de-aceia, îndulcindu-şi glasul, spre împlinirea acestei datorii, se uită lung la tovarăşul său de drum şi-i zise :

— Anii trec, cucoane Costache, dar dumneata tot tânăr şi frumos ca bujorul ai rămas...

— Nu, boierule, răspunse Costache cu oarecare tristeţă.

,,Boelile primăverii, bătu-le-ar pârdalnicul, mă fac să par aşa...

,,Şi, mai cu seamă, bucuria că te-am întâlnit...

Cei doi boeri abia trecuseră de cincizeci de ani, dar prin locurile noastre, omul e bătrân la această vârstă... Viaţa din cale afară de liniştită, mâncările multe, grase şi pipărate, obosesc trupul şi-l îngreunează.

Ochii se umple de-o leneşă visare, pe care n'o înviorează nici o scânteiere. Numai oamenii cari muncesc rămân tineri toată viaţa şi trăesc vreme îndelungată.

Cei doi boieri, în largile lor caftane, mergeau bătrâneşte, aduşi de spate şi răsuflau greu, ca şi cum ar fi urcat Caraimanul.

Gligore era văduv. Nici o mână femeiască nu era să-i împodobiască locuinţa cu zorele, asemeni celor ce înveseliau ceardacul cuconului Costache.

Casa era tristă şi această tristeţă a ei făcu pe Costache să-şi aducă aminte cu bucurie de cuibul său vesel şi plin de ciripiri, unde stăpânia tânăra şi frumoasa lui Sevastiţa.

Curtea lui Gligore era plină de ţigani, cari forfotiau de colo până colo, dregând căruţe şi pluguri iar în fund, bucătăriile îşi duhneau fumul din belşug ca şi cum s'ar fi pregătit cine ştie ce ospăţ împărătesc.

Costache se uită la ţiganii sdraveni cari mânuiau ciocanele (cu mai multă încordare, de când intrase stăpânul) dar nu-şi alese nici unul, căci, neavând pământuri întinse ca Gligore, nici trebuinţă de argaţi n'avea.

Deci, se îndreptă spre bucătărie, unde, arămii şi strălucitoare ca strachinele şi cazanele de pe foc, se prăjiau vreo douăsprezece ţigănci, unele cu părul alb şi nasul coroiat, altele tinere, cu dinţii şi ochii negri, — fapturi sălbatice şi speriate, în lumina jucăuşe a flăcărilor mari.

Babele se plecară în faţa stăpânului pe când cele mai tinere cătau să se ascundă în dosul vreunui cazan sau al vr'unei mese.

Sprintenă ca o şopârlă, o fetiţă de vreo doisprezece ani, lunecă pe uşa crăpată şi se strecură afară.

— Babă Rado ! zise Gligore celei mai bătrâne.

,,N'ai cumva p'aici niscaiva ţigănci mai şlefuite, să le facem jupânese la boier Costache ?

,,Ne-ar trebui cam la vre-o trei...

,,Una din ele să ştie găti ca şi tine, babo"!

Rada nu răspunse, ci îşi roti privirile de vulturoaică bătrână, apoi se repezi în dosul unui cazan care fierbea la foc legat cu trei lanţuri de tavan.

Işi întinse ghiara de sgripţoroaică şi apucând de păr o ţigancă tânără care se ascunsese acolo, o trase în faţa stăpânului :

— Sărut mâinile, sărut mâinile, pusei mâna pe una!

,,Vipera asta s'ascundea : cinci ani m'am ţinut de capul ei s'o învăţ să gătiască şi acuma dă bir cu fugiţii.

,,Vino 'ncoa, scorpie, vino 'ncoa !.. mai zise baba Rada, apucând pe alta, de umăr. Apoi, prinzând de coade încă una, le aduse pe câteşi trele în faţa boierului.

— Aferim ! Aferim ! zise Costache şi strecură o liră în mâna babei, care începu să-l milostiviască şi să-l blagosloviască repede şi mărunt, pe ţigăneşte.

Apoi, tot pe ţigăneşte, dădu câteva sfaturi, împreunate cu vre-o duzină de ghionţi, roabelor care o ascultau cu ochii plini de lacrimi; apoi îi sărutară mâna cu smerenie şi eşiră, suspinând cu foc, ca să se pregătiască de ducă.

...A doua zi, perechea de armăsari negri necheza cu voioşie în grajdurile cuconului Gligore, în vreme ce, în bucătăria lui boer Costache, tot nu isprăviseră de plâns cele trei tinere ţigănci.

* * *

Sevastiţa era un copil, aproape, când se măritase cu boier Costache.

Acum, avea douăzeci şi patru de ani...

Fruntea îi era crin alb, iar obrazul, rumen trandafir.

Avea ochi negri, lungi ca migdalele şi frumoşi ca ai Domniţelor din Halima. Avea guriţa roşie, par'că era dată mereu cu unt de cireaşă — şi gropiţe 'n obraz ca pruncii.

Pleoapele cu gene lungi, îi fremătau ca fluturii, deasupra ochilor plini de taină şi de vise ; sprâncenele ei, par'că erau incondeiate, mâinile îi erau frumoase, moi ca puful, albe ca laptele, dulci ca binecuvântarea Domnului. Iar mlădierea trupului ei, numai trestia bălţilor şi tinerii mesteceni o mai cunoşteau.

Aşa era cucoana Sevastiţa în ziua când boier Costache îi aduse cele trei ţigănci : Fira, Sura şi Kiva.

Pe Fira, o trimise la bucătărie. Kiva făcea curăţenie în casă, iar Sura trebuia să se ţie toată ziua de stăpână, să-i dea târcoale cucoanei Sevastiţa", cum spusese Gligore şi să pue masa.

Fira era meşteră în gătirea mâncărilor.

Incepând cu ciorba grasă şi acrişoară, unde înnotau şi se 'necau măruntaele de curcă tânără şi sfârşind cu baclavaua tăvălită 'n miere şi presărată cu fisticuri pisate, cele douăsprezece feluri de bucate erau minuni cum numai la masa Măriei Sale Sultanul s'or mai fi slujit.

Nu-mi cereţi să vi le înşir pe toate, căci fiind om sărac şi pofticios, n'aş putea să vi le spun fără o mare strângere de inimă şi-un dureros chiorăit al stomacului.

(Sfârşitul în No. viitor)

O excursiune în Italia...

Pentru a facilita funcţionarilor şi în general intelectualilor cu mijloace restrânse participarea la o călătorie în străinătate — s'a aranjat anul acesta o excursiune în Italia. Se va vizita Triest, Veneţia, Florenţa, Roma, Neapoli, Vezuviul, ruinele din Pompei, iar la sfârşitul excursiei se va face un popas de câteva zile la Abbazia. Intoarcerea după vizita Belgradului se va face pe Dunăre (până la Giurgiu) cu vaporul — expres cl. I, trecând pe lângă „Porţile de Fier" Orşova, Insula Ada-Kaleh.

Costul excursiunii este 16000-17000 lei, cuprinzând toate spesele până la ultimul bacşiş, adică paşaportul, vizele, voiajul dus şi întors Bucureşti, întreţinerea completă în cele mai bune Hoteluri şi Restaurante (în tren în Vagonul-Restaurant, pe Vapor în Restaurant cl. I.), toate taxele, transportul şi asigurarea bagajelor pentru ori ce risc, autocar, tramvay, intrări în muzee şi angajarea unui ghid competinte.

Numărul participanţilor este limitat la 55.

Inscrierile se primesc până la 18 Maiu cel mai târziu. Informaţiile se cer prin scrisoare cu următoarea adresă : „Realitatea Ilustrată" Serviciul Excursiuni Bucureşti str. Sărindar 12.

Figurile ecranului

Betty Balfour

INCA dela trei ani, *Betty* își distra familia și rudele cu darul de a imita toate personagiile mai importante din copilăria sa.

După câțiva ani, Betty debută pe scenă într'o poveste pentru copii: „Ali-Baba și cei patruzeci de hoți". In timpul acestei reprezentații un impresar renumit, *L. Davies*, observând marele talent al copilei o angajă pentru scena unui mare music-hall din Londra, unde numele ei era tipărit alături de

cel al lui *Sydney Chaplin*, fratele lui Charlot și al *Marguerittei Cooper*. Ea n'avea pe atunci decât doisprezece ani.

In timpul ce-i rămânea liber, lua lecții de dicțiune dela o renumită artistă, Kate Rorke prin ajutorul căreia fu angajată de „Court Theatre".

Mai urmară alte mari succese în diferite teatre londoneze, până când fu remarcată de *M. T. A. Welsch.*

Welsch dela societatea cinematografică Welsch-Pearson o urmăria de mult. Intr'o seară îi propuse un rol în noul lui film *„Nothing Else Matters"*. Succesul a fost formidabil, astfel că Betty Balfour părăsi scena pentru ecran. Din succes în succes, ea turnează: *„Mary Find the Gold"*, *„Mord Emly"*. *„Wee Mac Gregor Sweetheart"*, *„Love sife and Laughter"*, etc.

In 1925 fu angajată de Louis Mercanton, sub conducerea căruia turnă *„Monte Carlo"*, alături de Carlyle Blackwell și Louis Allibert. De atunci ea a mai turnat diferite filme franceze și engleze care o făcură cunoscută în întreaga lume.

Ultimul ei film reprezentat la noi a fost *„Champagne"*, unde a avut ca partener pe Jack Trevor. Actualmente marea vedetă, se află la Berlin, unde turnează un film de mare succes.

Unde mergem ?

CINEMA „CAPITOL" reprezintă frumosul film francez: *Cartier Latin*", cu Carmen Boni și Iwan Petrovici.

ELEGANTUL „TRIANON" proectează o minunată poveste de dragoste, cu Ronald Colman și Wilma Banky: *„Doi amanți"*.

„SELECT"-ul reprezintă *„Amorul meu nu moare"*, cu *Norma Shearer.*

HARY PIEL apare la cinematograful „BOULEVARD" într'un nou film de senzație: *„Taximetrul morții"*.

LA CINEMA „SCALA" putem vedea, în afară de revista *„Paștele calului"*, și marea producție, *„Mizerabilii!"*

CINEMA „REX", reprezintă un film de mare emotivitate, montat cu fast.

Poșta cinefililor

S. O. S. — 1) Marcela Albani e de naționalitate germană, necăsătorită. Locuește în Berlin W., Kaiserallée, 172. 2) Vivian Gibson, e născută în Liverpool în ziua de 14 Mai 1898. Necăsătorită. 3) Germania.

Mircu dela Iași. — Anny Ondra joacă de vre-o trei ani. Locuește în Praga Smichov Smetanova, 10 sau „Brittish International Picture, Elstrée, Anglia. Are 26 de ani și nu-i căsătorită.

Gubandru - Ploești. — 1) Adalbert v. Schlettow. 2) Nu.

Colette L. — 1) Lya Mara, Berlin. Pommernallée, 1. Obișnuește să răspundă. E preferabil să-i scrieți însă în l. germană. In românește n'a apărut nici o carte despre această artistă. 2) Acești artiști sunt prea puțin cunoscuți pentru a li se edita fotografiile. Poate mai târziu să vă comunic ceva despre ei. 3) Desigur că a ertat-o. Nici nu văd ce greșală condamnabilă a făcut. 4) Pentru P. Laurei adresați-vă la redacția noastră.

Any Focșani. — 1) Să mă credeți că nici nu mă interesează religia acestor artiști. 2) Verebeș nu-i căsătorit și locuește în Berlin W. 15 Kaiserallée, 15.

Creola. — Ivan Mosjoukin, c/o Universum Film, Berlin SW 68, Kochstrasse 6—7. Intr'un număr trecut am publicat biografia acestui artist.

Do-Do. — 1) Nu. 2) S'a publicat.

Douglas. — Despre M. Al. vezi mai sus. Obișnuește să răspundă.

Lillya. — John Barrymore, c/o United Artists, Hollywood, Calif., U. S. A. Cunoaște l. engleză.

Zorro. — 1) Pola Negri, Château de Rueil-Seraincourt; (S.-et-O.) Franța. 2) Pentru Anny O. vezi mai sus.

Adina. — 1) Lilian Harvey are 23 de ani. A fost o greșală de tipar. Nu v'a răspuns pentrucă desigur era ocupată cu turnarea vreunui film. 2) Billie Dove, c/o First National, Burbank City, Calif U. S. A.

Maciste. — Ben Turfin c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif. U. S. A. Warwick Ward și Fred Louis Lerch: c/o „Film Fuehrer", Berlin SW. 68, Friedrichstr., 217.

Anișoara. — Lui Nils Asther îi puteți scri în l. engleză sau franceză pe adresa c/o Metro-Goldwyn Studios, Culver City. Calif., U. S. A.

Leiba-Brăila. — 1) Pentru Pola Negri vezi mai sus. 2) Numele artistului nu l-am putut descifra.

O adoratoare. — 1) Malcom Todd are 32 de ani și nu-i căsătorit. Turnează în Anglia unde îi puteți scrie pe adresa; c/o Royal Air Force Clubl. 128 Piccadilly. London W. 1. 2) Dolly Dawis, 40, rue Philibert-Delorme, Paris XVII-e). Are peste 25 de ani și nu-i căsătorită. Vă va răspunde.

Lucica. — Dita Parlo c/o Universum-film, Berlin SW 68 Kochstrasse 6—7. Are 23 de ani, nu-i căsătorită și e de naționalitate germană.

Cavalerul de Ragastens. — 1) Jean Angelo, 11, Boulevard du Montparnasse, Paris VI-e); Francisca Bertini și Jean Bradin: c/o „Mon Ciné", 3 rue de Rocroy, Paris X-e); Paulini Garron, Oskar Bereghi și Lowel Sherman: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.; Hans Junkermann, Bundes Allée, 6 (Charlottenburg); Henri Stuart, Passauerstr. 17 (W. 50); Rudolf Klein Rogge, Hortensienstrasse, 15 Licht-West; Paul Wegener, Am Karlsbad, 2 (W. 35); Siegfried Arno c/o „Film Fuehrer", Friedrichstrasse, 217 (SW 68). Toate Berlin. 2) Lui Milton S. în l. engleză; Bernard G. și Goesta E. în germană.

Lilly P. 1) Nu cunosc numele soției lui Trevor și nici etatea ei. 2) Maria Paudler are 25 ani și nu-i căsătorită. E de naționalitate germană. 3) Adresa lui Fred L. L. mai sus. 4). Lia de Putty nu-i căsătorită.

Lona Lon. — Catherine Hessling, 30 rue de Miromesnil (WIII-e); Sandra Milowanoff, 139, Quai d'Orsay (XV-e); Charles Dullin, 22 ani, rue de Vintimille IX-e; Groza Wesco și Arlette Marchal, c/o Mon Ciné, 3, rue de Rocroy (X-e). Toate Paris. Hans J. mai sus; Mady Cristians, Bismarckstr. 67 (Charlottenburg); Livio Pavaneli, Kalkantherstrasse, 16 (W. 62); Paul Richter, Tanentzienstr. 10 (W. 50). Toate Berlin. Tom Mix, Fox-Studios Hollywood, Calif., U. S. A.

Luny. — Huguette ex. Duflos, 137, boulevard Haussman Paris (IX-e); Silvio de Pedrelli, 30 rue Victor-Hugo, Levallois (Seine) Franța. Alfred Abel, Kurfuerstendamm 74 (Halensee); Alexander Georg, Wiesbadenerstrasse, 5 (Friedenau); Lydia Potechina, Albestrasse, 24 (Friedenau) Toate Berlin.

Mucius Scaevola. — Vezi Poșta R. I. din anul curent numărul 4.

Lulu. — R. K. R. vezi mai sus (l. germană). Lilly Damita c/o United Artists, Hollywood, Calif., U. S. A. (l. engleză și franceză). Brigitte Helm și Gerda Maurus: c/o Universum Film, Kochstrasse 6—7, Berlin SW. 68 (l. germană).

Jenica și Tanța. — 1) Lya Mara, Brigitte Helm, Paul Wegener și Emil Jannings sunt de naționalitate germană, Greta Garbo de naționalitate suedeză; Lilian Gisch, americană; iar Wilma Banky și Lya de Putty, ungară. 2) Harry Liedtke este însurat cu Crista Tordy. 3) vezi poșta R. I. din anul curent numărul 4. 4) In România nu se află nici un studio. 5) Iată câțiva artiști români: Jenica Missirio, Eliza la Porta, Maria Florescu, Pola Hery, etc. și ruși: Ivan Mosjoukin, N. Kovanko, Rimsky Koline, Lissenko, etc. 6) Pola Negri nu cred să știe rusește.

TITUS

Aş vrea să ştiu...

7) **DAN BUNIADE, Loco.**

a) *Ce sunt stelele căzătoare şi bolizii?*

Stelele căzătoare sunt acele corpuri cereşti, care ne apar sub înfăţişarea unor puncte strălucitoare, urmând în atmosferă un drum luminos de întindere foarte variabilă şi dispărând apoi repede, câteva secunde după apariţia lor pe cer.

In ceeace priveşte origina lor, nu se ştie încă nimic pozitiv. După unele ipoteze, se admite că spaţiul ar fi presărat de o infinitate de mici corpuri solide, circulând în jurul soarelui şi formând un soi de coroane în formă de eclipsă, bogate în materii cosmice şi concentrate în diferitele regiuni ale universului.

Când pământul străbate în mişcarea sa una din aceste regiuni, frecarea particelelor cosmice de straturile superioare ale atmosferei, ar produce incandescenţa materiilor inflamabile, din care sunt constituite dând loc la fenomenul pe care noi îl observăm sub forma unor meteori luminoşi în mişcare rapidă.

Aproape în fiecare noapte senină şi în tot cursul anului se poate constata acest fenomen. Stelele căzătoare nu prezintă în general o direcţie unică în drumul parcurs pe bolta cerească şi distanţa lor de la suprafaţa pământului este în mijlociu cam 100 de kilometri. După o teorie mai recentă astronomică, se crede că stelele căzătoare ar avea aceeaş origină ca şi cometele periodice.

Bolizii sunt deasemenea corpuri luminoase, care apar şi dispar în mod subit pe cer, întocmai ca şi stelele căzătoare, cu deosebirea că mişcarea lor este mai înceată. Ei isbucnesc adesea cu mare sgomot la o mică distanţă de pământ, lăsând să cadă la suprafaţa solului bucăţi solide din masa lor, numite aeroliţi, a căror compoziţie cuprinde în special fier, nichel, magnezie şi silice.

Se admite în general că bolizii ar avea o origine comună cu stelele căzătoare.

b) *Planeta Marte este locuită?*

Cercetările cele mai recente ale astronomilor, bazate în special pe utilizarea metodelor spectroscopice moderne, au descoperit prezenţa indiscutabilă a unei atmosfere ce înconjoară planeta vecină, conţinând oxigen şi vapori de apă. Rezultă din aceste constatări *posibilitatea* existenţei unei flore şi faune, întrucât elementele indispensabile vieţei se găsesc în Marte. Dacă această posibilitate, dedusă dealtfel din extinderea unei concepţii asupra condiţiunilor de viaţă pe pământ, este în acelaş timp şi o realitate şi dacă eventualele fiinţe vieţuitoare din Marte au atins un grad de desvoltare intelectuală comparabil sau superior omenirei terestre, rămâne încă un punct de întrebare în stadiul actual al ştiinţei.

c) *Care este influenţa radiumului asupra cancerului?* Cancerul fiind o boală rezultată dintr'o înmulţire exagerată a celulelor din ţesuturile în care se localizează, singurul tratament al boalei, în stadiul actual al cunoştinţelor medicale, este eliminarea sau distrugerea celulelor atacate, pentru a preîntâmpina acţiunea lor asupra restului celulelor rămase încă neatinse. Acest rezultat poate fi dobândit fie printr'o operaţie chirurgicală, care taie şi suprimă întreaga porţiune bolnavă a organului atacat, fie prin tratamentul cu raze de foarte înaltă frecvenţă, cum sunt razele X şi cele emise de metalul radium, care, îndreptate asupra ţesuturilor canceroase, distrug aceste celule, printr'o penetraţie profundă în sânul lor. In cazul radiumului, tratamentul constă în aplicarea pe epiderma bolnavului a unor mici ace conţinând substanţa radioactivă şi luând precauţia ca emisiunea de raze să nu atace şi regiunile sănătoase vecine, cum s'a întâmplat dealtfel de multe ori, prin accident, medicilor, cari aplicau radiumterapia.

8) **SIMMAR, Mânăstirea Caşin.**

In ce constă „Perpetuum mobile" şi în ce cărţi pot găsi desvoltată această chestiune?

„Perpetuum mobile", sau pe româneşte mişcarea veşnică, e o problemă, care urmăreşte realizarea unor dispozitive capabile să desfăşoare şi să întreţie o mişcare necontenită a unui mecanism, fără ca această operaţie să necesite consumarea vreunei energii oarecare, afară de un impuls iniţial, imprimat odată pentru totdeauna sistemului.

Această invenţiune ar permite utilizarea unor motoare funcţionând în mod permanent şi putând furniza oricâtă energie am avea nevoie, fără ca ele să fie alimentate printr'un combustibil oarecare.

Ideea este desigur seducătoare prin perspectivele pe care le oferă; păcătueşte însă prin faptul că ignorează principiile elementare ale mecanicei şi fizicei.

Intr'adevăr, o premisă fundamentală a ştiinţei moderne este tocmai *principiul conservării energiei*, care se poate formula pe scurt în modul următor:

„O formă de energie se poate transforma într'altă formă printr'un anumit fenomen fizic, cantitatea totală de energie rămânând însă aceeaş în toate aceste transformări" sau mai pe scurt: „Energia nici nu se pierde, nici nu se creiază ci numai se transformă. Dacă, după acest principiu, *cantitatea* energiei transformate nu se modifică, în ceeace priveşte însă calitatea ei, ea se degradează mai mult sau mai puţin, în sensul că devine o energie mai puţin utilizabilă.

Revenind acum la chestiunea „perpetuum mobile", este evident că transmiţând o anumită putinţă, pentru punerea în funcţiune a unui mecanism motor şi lăsându-l, apoi, în voia lui, energia utilă, care acţionează mişcarea sistemului, va deveni din ce în ce mai redusă din cauza diferitelor pierderi (încălzire prin frecare, etc.), cari o degradează până ce epuizându-se toată energia disponibilă, încetează şi mişcarea.

E drept că anumite mecanisme, cum ar fi de exemplu motoarele morilor cu vânt sau roţile şi turbinele hidraulice, par a se roti mereu dela sine, fără ca noi să le întreţinem funcţionarea cu combustibil. Fenomenul însă e numai aparent, căci în aceste cazuri există o forţă naturală exterioară, în speţă acea a vântului şi a căderilor de apă, care se cheltueşte în continuu pentru acţionarea motoarelor.

Desigur, utilizarea practică a unor forţe naturale inepuisabile sau de foarte lungă durată este astăzi problemă perfect posibilă în tehnică, problemă care n'are nimic aface cu aşa numitul „perpetuum mobile" şi în această direcţie se realizează mereu progrese noi şi remarcabile.

Cât priveşte nenumăratele dispozitive „brevetate" sau nu ale „inventatorilor" mişcării perpetue, oricât de ingenioase ar fi în aparenţă, ele nu pot fi decât înşelătoare, întrucât, după cum am văzut, se găsesc în opoziţie cu principiile fundamentale ale ştiinţei. Din această cauză chestiunea „perpetuum mobile" înţeleasă într'o asemenea eronată accepţiune, nu o puteţi găsi tratată în nici o carte serioasă ştiinţifică.

9) **UN VECHIU CITITOR AL REVISTEI. Brăila.**

Care este înţelesul cuvântului „radical" şi când trebue întrebuinţat?

Expresia „radical", înrudită etimologiceşte cu cuvântul „rădăcină", se aplică în accepţiuni foarte variate, având însă toate un caracter comun ca atribut, acela de proprietate esenţială, din rădăcină.

Astfel, se zice că un tratament, un remediu sau o soluţie e „radical" sau „radicală", când reprezintă un tratament, un remediu sau o soluţie, rezolvând în toată esenţa şi până'n rădăcină obiectul căreia i se aplică.

In politică sau alte manifestări publice, termenul „radical" desemnează denumirea unui grupări sau curent, tinzând deasemenea la o rezolvare profundă şi din rădăcină a problemelor ce urmăreşte.

In ceea priveşte locuţiunea de care pomeniţi d-voastră obişnuită adesea în vorbirea curentă şi anume: „Cutare întrebuinţează cuvinte *„radicale"*, în sensul că acesta vorbeşte în termeni tehnici, sau în expresiuni speciale mai înalte şi mult deosebite de termenii limbajului obişnuit, de sigur că este o întrebuinţare improprie şi eronată a atributului radical. De-altfel expresiunea aceasta nu face parte nici din limba literară şi nici din graiul masselor populare; ea reprezintă mai degrabă un fel de neologism neasimilat, un soi de „mahalagism" destul de ridicol. E propriu, dealtminteri unor persoane semidocte dela oraşe.

Ca atare, trebue evitată pe cât posibil întrebuinţarea ei.

Cărţi noui

A apărut „Cinci zile printre leproşi" de Fox.. Impresiunile unei vizite la lazaretul groaznicilor bolnavi dela Lărgeanca. O imagine sumbră a existenţei acestor nenorociţi scoşi din societate, uitaţi de lume.

Sunt pagini dureroase, unde se descriu pătimirile nenorociţilor, pagini şi de revoltă împotriva chipului cum sunt ignoraţi de cei în drept. O carte şi interesantă, şi literară, şi umană pe care o vor citi toţi aceia ce au tresărit astăvară când reportagiile lui Fox, au apărut în ziare.

Preţul 20 lei.

Cupon pentru jocuri
No. 20

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

....

O invențiune senzațională

Muții vor putea să vorbiască

UNA DIN cele mai grele și mai delicate intervențiuni ale chirurgiei moderne, este operarea cancerului localizat la laringe, adică în organul vocal. Operația necesită suprimarea coardelor vocale, pentru salvarea bolnavului.

In chipul acesta, un mare număr de canceroși, cari au suportat cu bine și au supraviețuit unei asemenea intervențiuni (dintre ei, 600 sunt numai în Germania) trăesc cu o cavitate descoperită la laringe, din care cauză și-au pierdut cu desăvârșire facultatea vorbirii.

Cum e întrebuințat aparatul vocal

O descoperire recentă a științei, face să încolțiască, în sufletul acestor nenorociți, deveniți muți, speranța de a-și recăpăta graiul.

E vorba de invențiunea unui organ artificial al vocei. De un an de zile, sunt în funcțiune 14 asemenea aparate speciale, menite să înlocuiască laringele la acești infirmi, cari se resemnaseră aproape la retragerea lor din orice ocupație obișnuită a vieții active.

Acum se lucrează la construirea unui aparat mai perfecționat, care să poată reda aproape orice modulație a graiului omenesc.

In acest scop, s'au folosit ca experiență re-

Convorbiri prin aparatul vocal

zultatele dobândite cu ocazia încercărilor de funcționare ale primelor 14 aparate și care, deși permiteau o exprimare clară, aveau însă neajunsul de a reda vocile monoton. Aparatul se aseamănă cu o pipă întoarsă.

Iată și o descriere a lui:

Partea de jos a tubului de argint este unită cu un tub de cauciuc, care duce la o pernă din acelaș material acoperind cavitatea descoperită a laringelui.

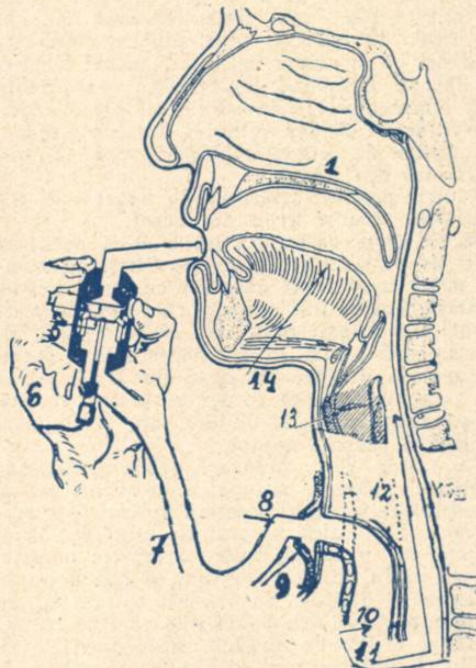
Un perete despărțitor, subțire, tot din cauciuc, este introdus și întins în interiorul tubului deasupra unei crăpături, închizând aproape complet trecerea. Această membrană vibratorie ține locul coardelor vocale, care lipsesc.

Când persoana respiră, ca și cum ar voi să vorbiască, membrana vibrează în felul coardelor vocale. „Tubul" din pipă permite o exprimare lămurită a vocei. El este ținut în gură și prin această ușoară legătură cu cavitatea laringelui, a nasului și a gurei, cu care vibrează împreună, se transmit sunetele vocalelor și ale consonantelor, care constituiesc vocea omenească.

Desigur, sunt necesare câteva exerciții la început, pentru întrebuințarea primului aparat; însă, după un an, persoanele, care și-au pierdut graiul din cauza unei operațiuni de cancer, își vor putea relua vechile ocupațiuni, grație acestor mici tuburi de argint.

Inventatorul aparatului *dr. Mackenty*, unul din cei mai buni chirurgi ai lumei, pentru boalele laringelui și care a reușit prin dibăcia lui să reducă dela 30 la sută la 2 la sută numărul cazurilor mortale în operațiunile de cancer, a studiat mai mulți ani această problemă.

Acum doi ani, călătorind în Europa, în

1) **Cavitatea nasului,** 2) **Porțiunea de ebonit p. introdus în gură,** 3) **Înveliș de ebonit,** 4) **membrana vibratoare,** 5) **Regularea membranei,** 6, **Șurup p. regularea tensiunei,** 7) **maț de cauciuc,** 8) **Clește metalic,** 9) **Legătura cu tubul de aer,** 10) **Tubul de aer,** 11) **Faringele,** 12) **Pernițe de cauciuc,** 13) **Laringele extras la operație,** 14) **Limba.**

timpul vacanțelor, a întâlnit în Spania un aparat încă neperfecționat, care concorda însă cu diferitele idei, pe care le desvoltase în decursul îndelungatelor sale cercetări.

Aparatul spaniol, utiliza un mic tub vibrator de trestie. *Dr. Mackenty*, examinându-l, nu-l găsi destul de potrivit pentru scopul urmărit, așa că perfecționând ideea, aparatul său a dat cele mai bune rezultate.

Poşta Laurei

V. Gavrilă. Consultaţi un dr. specialist. Profesor dr. *Ştefan Nicolau,* str. Boteanu 6 Loco.

Primavera B. Veţi primi în curând o scrisoare.

M. E. P. V. Incercaţi o cură cu drojdie de bere în iaurt de 3 ori pe zi, apoi crema cu ichtyol din Poşta Mea. Nu beţi vin, cafea, ceai, nu mâncaţi oţet, pipărat. Mâncaţi de 2 ori pe zi salată verde cu puţină lămâie.

Lorenza Balsamo. Nu spălaţi niciodată faţa dimineaţa. Nu întrebuinţaţi săpun. Spălaţi-vă seara cu apă caldă şi praf de migdale sau tărâţe de migdale. Ungeţi apoi cu crema *Laura* din Poştă.

Pentru pistrui, feriţi-vă de soare cât puteţi. Sânt foarte greu de lecuit.

M. V. Apa oxigenată nu e bună decât la perii de pe picioare şi braţe. Citiţi cu atenţie poşta mea. Veţi găsi tot ce aveţi nevoe.

Etelh Lucia. Imi spuneţi că reţeta mea de coşuri n'a folosit mult dar că vă reapar altele în altă parte. Ţineţi regim strict, faceţi o cură de drojdie de bere de 3 ori pe zi cât o alună şi dacă totuşi coşurile perzistă, faceţi auto-vaccin la un dr. bun. E singurul mijloc să scăpaţi de tot.

Lorentina Pop. Mâncaţi prune uscate de California câte 5 sau patru de 4 ori pe zi. Puteţi să le faceţi şi compot. Spălaţi faţa seara cu apă p. caldă şi praf de migdale. Tamponaţi pe urmă cu acet aromatic amestecat cu puţin borax 3-4 grame şi apă de roze.

Sonia I. Braşov. Suspendaţi tot ce aţi întrebuinţat până azi. Spălaţi seara faţa cu apă caldă şi tărâţe de migdale, apoi ungeţi-o cu crema *Laura* cu perhydrol. Găsiţi reţeta în *„Realitatea“*. Mâncaţi zilnic salată cu lămâie Beţi în fiecare dimineaţă un pahar de apă rece chiar în pat, apoi o farfurie de iaurt cu zahăr şi puţină drojdie de bere topită în ea. Perseveraţi şi veţi obţine rezultate apreciabile.

Constanţa Vilcu. Basarabia. Intrebuinţaţi crema Laura, reţeta e în Poştă. In curând o veţi găsi gata preparată de mine. De asemeni şi o apă bună pentru porii dilataţi. Spălaţi seara faţa ca *Sonia Braşov.*

Fernanda Picon. Pr. dr. *Ştefan Nicolau,* str. Boteni Bucureşti pentru faţă, iar pentru nervi: *profesor dr. Paulian.* Găsiţi adresa la orice farmacie. Ambii sunt renumiţi.

Ludmila. Nu înţeleg ce doctor a putut prescrie tenului Dv. uscat, loţiuni cu eau de Cologne, şi cremă cu oxid de zinc!! Suspendaţi. Aveţi nevoe de emoliente. Spălaţi seara cu lapte de migdale preparat proaspăt la 4-5 zile. Pisaţi migdale, turnaţi apă de roze, strecuraţi. Apoi ungeţi cu crema *Laura* a cărei reţetă o dau în Poşta de azi. Citiţi cu atenţie.

Paula. Un coafor. Există şi o apă care regenerează culoarea, dar e f. scumpă şi nu ştiu de se găseşte în ţară.

Basarabeană. Drojdia de bere se găseşte zilnic proaspătă la orice băcănie bună. Luaţi de 3 ori pe zi cât o alună în lapte, iaurt sau sifon. Nu trebue reţetă pentru drojdie de bere!

Jeanne d'Arc. Citiţi poşta şi preparaţi reţeta p. coşuri cu ichtyol. Puteţi suprima glicerina.

Magdalena Branea. Citiţi poşta şi spălaţi capul cum indic mai sus.

Mioara-Focşani. Reveniţi rezumând ce doriţi în două întrebări.

Ilena P. Ce fel de regim ţineţi? Aţi încercat cura cu drojdia de bere? Dar bulinele cu sulf, le-aţi luat după masă?

Ce fel de ten aveţi uscat sau gras?

Rica S. Pentru pecingine: Zinc oxid 5 gr., Resorcină 1 gr. Pp. alb 2 gr. Ung. emoliens 40 gr. Oleu Cadium 2 gr. Părul îl veţi spăla de 2 ori pe săptămână, cu soluţia: Pulv. Rhei 100 gr. a se fierbe la 500 gr. apă. Foi de ceapă roşie fierte bine în apă. Cu aceste soluţii amestecate veţi spăla bine părul.

Trei stele. Nuci şi migdale arse şi gogoşi de ristic. (Noix de galle). Pentru ten, lanolina e dezastruoasă când obrazul e prea gras. Utilizaţi soluţia: Sabouraud Menthol 1 gr. Aether 50 gr. Alcool rectificat 100 gr.

Mioara Câmpina. Crema cu unt de cacao e f. bună pentru roşeaţa ce aveţi. Ungeţi părul înainte de a-l ondula cu „goinine“ „Dilland“ e foarte bună.

Lubyşor. Utilizaţi Pp. alb 2 gr. Ung emoliens 40 gr. Apă de roze 10 gr. Perhidrol 1 gr. Ţineţi crema la răcoare.

Melioara. Crema orientală ar fi eficace.

Coralie. Loco. Se ung pentru a creşte şi a se îndesi. Este bun procedeul dv. pentru ten. Faceţi comprese pe pleoape cu acid boricum, părţi egale cu apă de roze. Ungeţi, apoi cu puţină lanolină.

Rubin. Crema pentru pistrui o utilizaţi seara.

Lucian. Constanţa. Crema de la Lubyşor.

Marcela Coman. Da, artritismul e de vină. Regimul ar fi foarte bun. Pentru păr: Pilocarpină 1 gr. Extr. china 10 gr. Tra Catechu Tra. Jaborandi cu 10 gr. Alcool de Lavandula 100 gr. Ulei de ricin 20 gr. Pentru ten? Glicerină 20 gr. Ceară Spermanceti 15 gr. Ungeţi numai seara.

O veche cititoare. Crema de mai sus pentru ten. Glicerolatul de amidon pentru mâini. Pentru păr: Semen Sabadilla macerat în alcool 24 de ore fricţionat capul de 2 ori pe săptămână.

Ionescu Bistritza. Incercaţi cu soluţia de la Marcella Coman.

Margo Lotar. Adesea reţetele „băbeşti“ sunt foarte bune. Pistruii sunt ceva inerent naturii pieliţei. Dispar foarte greu. Feriţi-vă de soare. Mâinile să le spălaţi zilnic cu o soluţie de Bicromat de potasiu 5%.

Puia şi Paula. Pentru coşuri: Sulf 2 gr. Aether 10 gr. Alcool Camforat 50 gr. Glicerină 20 gr. Apoi crema: Resorcină 1 gr. Pp. alb 2 gr. Ung emoliens 40 gr. Ichtiol 2 gr.

Flori de nufăr. Masagii cu ulei de vaselină. Laptele de migdale e bun pentru ten.

Puiu şi Costel. In fiecare seară băteţi bine un gălbenuş de ou cu puţină glicerină şi ungeţi bine obrazul.

Nataşa Cluj. Pentru păr ca Marcella Coman. Pentru coşuri, ca la Puia şi Paula. Crema Cadum e pentru pecingine, nu pentru coşuri.

Leria. Utilizaţi soluţia Sabouraud din revistă. Pentru păr ca Marcella Coman.

Ma poupée. Mâncaţi feculente curmale şi castane multe. Faceţi fricţiuni locale cu alcool de Rosmarin şi apă rece. Pentru ten un lapte bun de migdale înlocueşte cu succes vaselina americană. Pentru păr: Ac salicilic 1 gr. Acet aromat 100 gr. Glicerină 10 gr. Aether 10 gr.

Genia. Lanolina hidratată e bună pentru gât. Faceţi o cură de îngrăşat.

T. I. S. T-ra de iod e bună pentru junghiu nu pentru coşuri. Faceţi cura cu drojdie de bere iar după mese luaţi câte un bulin din: Sulf. 0,15 Pulv rhei 0,25 Mg. usta 0,25 Na bicarb. 0,25. Pe obraz daţi cu soluţia şi crema dela Puia şi Paula din revistă.

Christina. Purtaţi ciorapi de gumă şi noaptea. Dinţii să-i spălaţi cu sare. Peste câteva zile vă veţi obişnui şi e admirabilă. Mâinile cu glicerină de amidon.

Rio-Ritas. Ce fel de negi sunt aceia? Fiţi explicită. Ciorapii de gumă sunt buni. Pentru sâni ca Ma poupée. Pentru părul blond ca Rica S.

Mella. De ce nu utilizaţi laptele de migdale?

Lady Diana B. Electroliza sau smulgerea fir cu fir cu penseta. Un institut de frumuseţe vă satisface. Pentru pestrui au apărut numeroase reţete în revistă.

Bruneta Loco. Pentru nervi: Beţi seara câte un ceai de tei foarte dulce şi luaţi o pastilă de Bromural sau Abasyn Bayer. Ziua luaţi de 3 ori câte 15 picături Validol în apă de flori de portocal. Luaţi: Diplosal pentru dureri, câte 3 pastile pe zi. Crema cu Perhidrol din revistă e foarte bună.

Lenuţa Ionescu. Spălaţi subţioarele, de 3 ori pe săptămână cu o soluţie de Bicromat de Potasiu 5% şi apoi pudraţi cu Talc. Da. Apa, ce utilizaţi, e bună.

Mia Andreescu. Pentru căderea părului există în revistă. Ungeţi părul cu Gomine Argentina şi apoi puneţi-l în onduline. Nu există nici un procedeu pentru a opri creşterea omului în înălţime.

Anişoara din Buftea. Resorcina 2 gr. Na boracic 5 gr. Ichtiol 5 gr. Ung emoliens 40 gr. Zinc oxidat 5 gr. la 2 seri odată. Pentru matreaţă: Fol Jaborandi Semen Sabadilla ca 10 gr. macerat în 100 gr. Alcool rectificat 24 de ore. Fricţionaţi capul, de trei ori pe săptămână.

Amelia Ploeşti. Nu vă spălaţi obrazul cu apă sau săpun. Ştergeţi seara bine obrazul cu vată şi ulei de vaselină de fardul de peste zi. Apoi ungeţi-l cu laptele meu de migdale dulci. Apa înăspreşte tenui.

Ramona. Purtaţi soutienne şi noaptea. Faceţi comprese cu alcool de Rosmarin. Nu mâncaţi feculente. Părul să-l spălaţi cu „Eau Salé““ e bun.

Germaine L. B. Numai bobul fiert mult cu care aţi face cataplasme calde seara e inofensiv şi eficace. E un leac băbesc dar am avut ocazia să mă conving că e admirabil. Când pistruii nu sunt mulţi, dispar şi cu gălbenuş de ou.

Valentina R. Pentru ten laptele de migdale moaie şi frăgezeşte tenul. Pentru îngrăşat mâncaţi dulciuri şi feculente multe.

Apostol Zaharia. Revista *Realitatea Ilustrată“* pentru poşta Laurei Bucureşti, e suficient.

Eleganță și originalitate

Pălăriile noui — Armonia de tonuri

In marile ateliere, unde arta în materie de toaletă, ia din zi în zi proporții nebănuite, se dă o mare luptă.

E vorba nici mai mult nici mai puțin, decât de revenirea la modele de acum douăzeci de ani, când femeia dispărea sub largile

ei capeline și avea aerul unui stâlp, înfășurat în drapele, de 10 Mai.

Unii arbitri ai modei în unire cu câți-va croitori fini, au lansat, deci, pălăriile mari, cu tendința de-a se mări mereu, pentru sezonul de primăvară. Din pai de orez, din crin, din pai florentin, din bangkoock și în deosebi, din dantelă de crin negru, aceste imense abatjouri au apărut pe câmpul de curse de la Longchamps ațâțând curiozitatea. Acelaș fenomen se petrece și cu rochiile lungi.

Două sau trei case de confecțiuni în stil mare sătule de metrajul redus, întrebuințat în rochiile de până azi, au angajat un număr de manequine și le-au drapat până la glezne, în crepe de chine înflorit.

S'a recomandat în deosebi acestora, să caute apropierea femeilor grosuțe, urâțele, bondoace, bătrâioare, cu pulpele ca butoiașele și rochițele până la genunchi.

Bine înțeles că succesul superbelor fete cu rochiile până în pământ a fost zdrobitor oriunde au apărut.

Cu toată această înscenare, cu tot succesul eu cred cu siguranță și împreună cu mine toți acei ce văd clar timpurile de azi — că nimic din inovațiile care miros a un trecut perimat, nu vor prinde în massa largă a femeilor.

Modernismul e prea triumfător prin însăș forța lucrurilor. Iar dacă la curse, pe o plajă elegantă, câte-va femei poartă cu grație pălăriile cât tava și rochiile până la pământ, se vede de-aci ce figură vor face cu ele în autobuze, în tramvaie, și în acele automobile strâmte zise *Baby* ce se înmulțesc pe zi ce trece.

Se spune că într'adevăr capelinele mari, încadrează cu grație un chip femenin și că rochia lungă e de-o mie de ori mai estetică, decât spectacolul unor picioare care adesea au cusururi.

Dar asta e tot. Dorința intensă a femeiei, de a merge în nota timpului, de-a face zeci de lucruri într'o zi prevalează, și mă tem că bonișoanele de feutru și pai și jupa scurtă vor rămânea ultimele suverane pe terenul modei.

Totuș se fac unele concesii doritorilor de-a „etoffa" mai mult femeia. Se adaogă în

lărgime, ceia-ce se refuză în lungime. Adică: clinii, panurile, godeurile își fac cu îndrăzneală loc de cinste, printre tăieturile jupelor.

Femeia, mai cu seamă în stofele imprimate, are aerul unei flori, iar jupa împlinește rolul de corolă.

Iar pentru a se sacrifica nouilor tendințe unele cochete au adoptat o toaletă nici lungă nici scurtă, ca modelul alb și negru ce dăm.

Jupă scurtă albă de satin luisant iar pe deasupra un fel de fundă mare la o parte cu căpătâie late atârnând până la pământ, din tafta neagră. Aceasta formează partea lungă a rochiei.

Armonia de nuanțe ca beige cu marron, galben canari cu havane închis, e foarte la modă.

LAURA

Spre AMERICA..

In sfârșit D-ra Magda Demetrescu Miss România" a plecat în America să reprezinte frumusețea națională românească — unde va demonstra streinătății, că țara românească are cele mai frumoase femei din lume.

Cu ocazia fericitei plecări și-a exprimat ultima dorință de a comanda la cea mai mare Casă de croitorie din țară, toate toaletele de specialitate clasică — furnizate fiind de **„M-me Karanfil"** renumita maestră din București Calea Victoriei 17. Et. I

Admirabilele toalete sunt menite să împodobească pe aceia care va purta tricolorul frumuseței române, pes e Ocean, la concursul internațional din Galveston, pentru titlul de **„Mis Universum".**

Ii urăm bun succes.

Dezlegările jocurilor pe luna Martie 1929

Revista No. 10. Joc No. 1

Joc No. 2. Rebus

La întrecerea din Galveston va participa și aleasa noastră care va pleca la începutul lui Mai

Joc. No. 3. Cuvinte sinonime

INTREG REFLEXIV EXPERT
NAVALNICA ECUMENICE RUGO
TERIBIL CERBICOS EDEN

Joc. No. . INFINIT.

BUCURESTIVALEASANATIONA
LAHAVREGALVESTON.

Joc No. 2. (RECONSTITUIRE) 1. APRILIE

PĂCĂLEALĂ

Rev. No. 11 GRETA GARBO

Joc. No. 2. REBUS.

Costel și Nae citesc și răspândesc „Realitatea Ilustrată"

Joc. No. 3. ENIGMA-ANAGRAMA

STEGAR
GRETA
REGAT
GATER

Joc. No. 4. LOGOGRIF

SCOALĂ – COALA – OALA
ALA – LA

Rev. No. 12. T. ARGHEZI

Joc. No. 2 ANAGRAMA

BORD –
DROB. –

Joc. No. 3. ENIGMA

MILON –
MILTON

Joc. No. 4. –

ANULAT

Rev. No. 14 MISS ROMANIA

Joc. No. 3. METAGRAMA

PALADIN – SALADIN – BALADIN

Joc. No. 4. ANAGRAMA

PASCA CASAP
SCAPA CAPSA SAPCA

REV. No. 13. CUVINTE INCR.

R	E	B	R	E	A	N	U
O	D	A	■	A	R	A	D
N	E	R	A	■	C	I	R
S	N	O	A	V	A	■	E
A	■	N	■	E	■	I	A
R	O	Z	G	R	A	D	■
D	R	I	A	D	A	■	I
■	Z	■	D	I	R	C	E

No. 2

NISA – ASIN

No. 3

BAR IAR
FAR RAR
HAR ZAR

No. 4

GOLF DE CUVINTE

NISA RASA
PISA RANA
PĂSA RANI
RENI.

RUDYARD MULLTON

Procesul omului decapitat

O nouă aventură senzațională a celebrului detectiv GEX TREVOR

Partea întâia

CRIMA DIN CAMERA 177

I

— Sângel.... Trece pe sub ușe....
— Ce sânge?.. Care ușe?....
— Se prelinge.... un pârâu de sânge...
— Unde?
— Pe sub ușa camerei 177....
— Crimă?.... Taci din gură, nu da alarma.... Vorbește încet, să nu sperii pasagerii... Sinucidere ?...
— Nu știu....

Și vocile se pierdură în șoapte

Singurul client care se afla în restaurantul Palace-uluį la ora aceea atât de matinală, ciulise urechile, auzind că e vorba de sânge, și apoi se ridică dela masă și se apropie de biroul portarului.

O cameristă coborîse ca o nebună scările dela etaj și exaltată de o spaimă extraordinară, informase pe portar, că ceva anormal se petrecuse sus.

Portarul și camerista, intrară în ascensor. Când boy-ul dela lift voi să închidă poarta de fier a ascensorului, clientul, care se ridicase dela masă, se strecură și el înăuntru, și cabina de acajou începu să se ridice.

— Ce s'a întâmplat? întrebă clientul, un om bondoc și cu ochelari americani de baga.

— Nimic, d-le, se bâlbâi portarul... Să vedeți...

Boy-ul, un puștan negru, ca de socolată, în uniformă roșie de groom, tremura de frică, cu ochii albi, holbați peste măsură.

Ascensorul se opri, și cei dinăuntru eșiră pe coridorul etajului al II-lea.

Era atât de dimineață — nici ora 6 nu bătuse, — încât toate ușile erau încuiate, toți pasagerii dormiau, iar coridorul era luminat de becurile electrice aprinse. Câțiva servitori, cari umblau forfota pe coridor, eșiră înaintea portarului. Apoi, grupul astfel format, ocoli colțul spre aripa stângă. In fața unei uși, se aflau alți doi servitori, aplecați, frânți de mijloc în unghiu drept, privind cu atenție, parchetul.

Se opriră în fața camerei 177.

Intr'adevăr, pe sub ușe, un pârâiaș roșu de sânge, se prelinsese din cameră afară și cursese pe parchetul coridorului.

— Ați bătut în ușă ? întrebă pasagerul grăsun care se ținuse după portar.

— Da, afirmă un servitor, dar nu răspunde nimeni dinăuntru.

— Trebue să spargem ușa, zise clientul.

— Nu, d-le, ridică fruntea portarul. Trebue mai întâi să chemăm pe domnul director. Așa e regula la noi.

— Dar poate că nefericitul dinăuntru nu e mort. Trebue să-i dăm ajutor.

— Iulius, du-te și scoală pe **Herr Director**, zise portarul.

Un chelner plecă alergând spre ascensor.

— Anunțați poliția, zise pasagerul.

— Domnule, replică portarul, vă rugăm să nu vă mai amestecați. Dacă am telefona la poliție, o sută de agenți ar năvăli în hotel și toți pasagerii ar fi alarmați. Hotelul nostru este cel mai mare din Viena și nu-i putem strica reputația, pentru o simplă crimă...

— Cel puțin depărtați-vă de această ușă. Nu vedeți că ștergeți urmele de sânge ?....

— Dar cine sunteți dv. ? Dece vă amestecați ?

— Idioților, vă ordon să spargeți ușa și să telefonați la poliție !...

— Vă rog să nu țipați, căci sculați pasagerii.

Directorul sosi, cu un pardesiu peste cămașa de noapte. Fără să bage în seamă pe clientul care se agita zadarnic, dădu ordin servitorilor să plece fiecare la treaba sa, și făcu semn lui Iulius să rămână:

— Ia repede o găleată cu apă și spală aci, până nu se scoală pasagerii. **Mein Gott,** bine că n'a văzut nimeni sângele ăsta. Am fi pierdut toți clienții...

— Domnule, zise clientul, nu vă permit să spălați parchetul, până nu va sosi poliția.

Aveți vreun interes să ștergeți astfel urmele asasinului ?

— Cine sunteți dv. ?

— **Sunt TREVOR GEX, detectiv.....**

Herr Directkor tresări:

— Vă rog să dispuneți ce trebue să facem dar dacă lăsăm sângele acesta aci, ca să-l vadă toată lumea, și dacă pasagerii află că în hotelul nostru s'a comis o crimă, suntem pierduți: mâine nu vom mai avea nici un client...

— Fie... Voi proceda discret la primele cercetări... Adu-mi te rog cheia de la ușa aceasta și vezi să nu calci în dâra de sânge...

II

Trevor Gex, celebrul detectiv, — despre aventurile căruia vorbia o lume întreagă,— se afla la Viena și locuia în acest „Palace", în care se făptuise crima.

El se întorsese de curând din Brazilia, unde avusese împreună cu generalul Paul Bernard, una dintre cele mai stranii aventuri, pe care am descris-o în **Ferma cu Reptile** 1). El însoțise acum la Viena pe prietenul său, generalul Paul Bernard, care venise în capitala Austriei ca să interneze într'un sanatoriu celebru, pe protejata sa, dona Izabella, ai cărei nervi erau sdruncinați de marile evenimente de la **Ferma cu reptile.**

Impreună cu generalul Paul Bernard și cu tatăl Izabellei, detectivul Trevor Gex locuia într'un apartament, la etajul I, al acestui Palace. Detectivul se odihnia astfel după marile sale aventuri din Brazilia; modul lui cel mai favorit de a se odihni, era călătoria.

Fire foarte activă și energică, sub aspectul său de burghez molatec, Trevor Gex nu sta niciodată locului, și chiar când se odihnia, călătoria.

Abia sosise de câteva zile la Viena, și se gândise să viziteze Semmeringul și Tirolul. Crima ce se descoperi însă în camera 177, avea să-i spulbere planurile.

La Palace-ul în care locuiau, Gex se scula înaintea tuturor pasagerilor. Niciodată de altminteri, ora 6 dim. nu-l găsia în pat, — ci cel mult în bae. Rare ori se întâmpla, ca un călător ce trebuia să plece cu vreun tren de dimineață, să se scoale înaintea lui. După câteva mișcări de înaltă acrobație, pe care le făcea în fiecare dimineață, pentru mlădierea trupului, și după bae, în zece minute era îmbrăcat și cobora în sala pustie a restaurantului, unde lua o cafea și fuma o țigare. Apoi, colinda muzeele, parcurile și împrejurimile Vienei, sau vizita instituțiile de poliție și penitenciarele.

In dimineața când se dădu alarma, că la etajul II s'a săvârșit o crimă, detectivul Trevor Gex, în vacanță bine meritată de altfel, tocmai își sorbia matinala cafea, când auzise strigătele cameristei, speriată de șuvița de sânge, ce se scurgea pe sub ușa de la camera 177.

Până ce Herr Direcktor se întoarse cu a doua chee de la ușe, detectivul îngenunchiă pe parchet, cufundându-se în studierea pârâiașului de sânge. Firul acesta roșu eșia din cameră, subțire, traversa parchetul și făcea un fel de lac, acolo unde, întâlnind covorul de pe coridor, îl îmbibase. Sângele era de un roșu închis, coagulat, aproape uscat.

— Poate că nu e crimă, își zise detectivul. Intr'adevăr, de obiceiu, criminalii nu mai stau să încue ușa în urma lor. Dar uitându-se pe gaura cheei, Gex își dădu seama că nu e vorba de o sinucidere; ușa nu fusese încuiată pe dinăuntru și cheia nu era în broască, deoarece putea să vadă în odae, o porțiune din podele, cu o mare dâră de sânge și fereastra din față. Nu se vedea însă patul și probabil că pe pat era întinsă victima. Dacă cel din năuntru s'ar fi sinucis, după ce ar fi încuiat ușa, cheea ar fi rămas, probabil, în broască.

Așa dar, după toate probabilitățile, era vorba de o crimă.

III

Pe când cerceta podelele culoarului, analizând amănunțit șuvița ce se termina într'un mic lac de sânge, precum și toate urmele de pași, directorul sosi cu cheea. Gex descuiă ușa, o deschise larg și un spectacol înfiorător li se prezintă înaintea ochilor.

Nu pe pat, ci într'un fotoliu, cu fața spre ușe, un om părea că doarme. Dar în jurul fotoliului era un lac de sânge, care inundase parchetul, covorul camerei și se prelinsese într'un pârâiaș subțire, pe sub ușă.

— Crimă sau sinucidere ? șopti directorul, închizând ușa, ca să nu vadă nimeni de pe culoar, ce se petrecea în camera 177.

— Crimă! afirmă detectivul Trevor Gex. Asasinul cred că e o femee. Crima s'a petrecut după ora unul noaptea și cel puțin de patru ceasuri.

Herr Direcktor era uimit de aceste preciziuni:

— De unde știți ?

Dar drept orice răspuns, Trevor Gex, care aprinsese lumina electrică și privi fotoliul pe care până atunci nu-l vedeau decât în penumbră scoase o exclamație, când văzu cadavrul :

— A!.... Ce grozăvie, Dumnezeule!....

Detectivul văzuse în viața sa multe cadavre de oameni asasinați, și nu se emoționa ușor. Dar ceeace văzu în fotoliu, era în adevăr fantastic.

Directorul privi și el, picioarele începură să-i tremure și bâlbâi:

— Un decapitat !....

Trevor Gex, își stăpâni îndată fiorul de groază și se apropie de cadavru:

— Asasinul nu e o femee ! Victima a primit o lovitură extraordinar de puternică. S'ar zice că a fost lovit în gât cu o secure...

In adevăr, cadavrul avea gâtul aproape complet tăiat. Capul îi căzuse în jos, pe un umăr și nu se mai ținea de trup, decât printr'un mănunchi de artere și vine. Victima părea un fir de trestie cu spicul retezat, atârnând în jos. Viziunea era înspăimântătoare. Din gâtul haotic deschis, cursese valuri de sânge. O înjunghiere teribilă!...

— Cu câtă sete a lovit, criminalul !.... Cu câtă ură!...

Intr'adevăr, lovitura era o quasi-decapitare.

— Trebue să fi fost un om extrem de abil în astfel de lovituri, zise Gex, căci a lovit aproape exact între vertebre și imediat sub maxilare. De aceea, a putut să producă o tăetură atât de adâncă. O îndemânare de măcelar sau de artist în crimă.

Se auzi sunetul înfundat al unei sonerii depărtate.

— Au început să se scoale pasagerii, zise Herr Direcktor. Ce mă fac, dacă vor vedea sângele de-afară.

---

1) Publicată în **„REALITATEA ILUSTRATĂ“**, numărul dela 19 Ianuarie 1929 și următoarele.

— Da, se vor strânge cu toţii, aci şi vor împiedica cercetările, răspunse Gex. la să vedem ce e de făcut...

Eşiră din odae, pe coridor.

— Nu poţi să interzici trecerea pe acest culoar? întrebă detectivul.

— Imposibil. Chiar aci, în faţa camerei 177, se află apartamentul Alteţei Sale prinţul de Hallstadt, iar lângă 177, apartamentul înaltului consilier baronul Rathenow. Ce să mă fac, Dumnezeule!....

— Domnule, aduceţi repede un covor. Il vom întinde cu grijă peste pata de sânge, până vine poliţia. Sângele fiind închegat, petele nu se vor şterge de covor.

— Poliţia ?... **Mein Gott !...**

— Ei, da, trebue s'o chemi. Du-te chiar d-ta şi spune şefului poliţiei să facă discret cercetările, ca să nu alarmeze pasagerii. Până la sosirea poliţiei, voi veghea eu să nu vadă nimeni, ceeace s'a petrecut.

— Vă mulţumesc, d-le.—Chiar Gex întinse covorul somptuos peste pata de sânge. După ce urmele de sânge fură astfel ascunse, directorul plecă să anunţe poliţia, iar Trevor Gex intră în camera 177, ca să-şi continue cercetările.

Freamătul cotidian al hotelului se porni. Sosiau cei dintâi pasageri, aduşi de trenurile de dimineaţă şi se sculară cei mai matinali clienţi ai hotelului. Pe coridoare, forfoteala începu; ascensorul îşi făcea cursele verticale fără întrerupere, sonerii se auziau depărtate, — dar nimeni nu bănuia că în camera 177, se află un decapitat.

PASAGERUL DECAPITAT

I

Singur cu decapitatul în camera 177, detectivul Trevor Gex privi în jurul său. Pe podele, în lacul de sânge închegat, se afla un revolver, frânt în două: ţeava deoparte şi mânerul de alta. Aceasta era singura urmă de luptă. Nimic nu era deranjat în cameră, afară de o valiză, care rămăsese deschisă.

Detectivul, presără un fel de praf alb pe câteva urme de sânge, aplică o hârtiuţă deasupra, o unse cu un lichid dintr'o sticluţă, şi „ridică" astfel după o metodă personală, amprentele digitale ale asasinului.

Uşa se deschise, şi Trevor Gex recunoscu în persoanele care intrară, pe procurorul Kolberg şi pe inspectorul general de poliţie Mayer, pe cari îi cunoscuse, în vizitele ce făcuse pentru documentarea sa, la palatul de justiţie şi la poliţia din Viena. Cei doi funcţionari ai Republicei, erau însoţiţi de un domn ras şi gros, pe care-l recomandară în grabă :

— Doctorul legist Gartz.

Mai intrară deasemeni doi agenţi civili, urmaţi de directorul hotelului.

Când îl văzu pe Trevor Gex, procurorul se bucură, ştiind că va avea un preţios auxiliar, în acest celebru detectiv; dar inspectorul de poliţie Mayer nu-şi putu stăpâni o mişcare, ce arăta că e contrariat. In adevăr, poliţiştii oficiali se temeau totdeauna, ca Gex să nu le ia partea de glorie. In timp ce medicul cercetă cadavrul, poliţiştii răscoliră val-vârtej toată odaia.

— Ce zici, doctore ? întrebă procurorul.

— Orbi! răspunse doctorul Gartz. Crima s'a făptuit spre ziuă.

— Intre unu şi două noaptea, zise Trevor Gex.

— Nu se poate fixa atât de precis ora, spuse doctorul legist.

— Ba da, susţinu Gex. După starea rănii şi mai ales după gradul de închegare a sângelui de pe jos, reese că oribila crimă nu s'a putut făptui după ora 2. Altfel, sângele nu ar fi avut timp să se coaguleze până în faza actuală de închegare.

De altă parte, starea rănii indică, privind ţesuturile tăiate, că tăetura nu e mai veche decât de 4-5 ore.

— Da, aşa trebue să fie, conveni doctorul Gartz. Dar aş fi tare curios să văd instrumentul, cu care s'a comis crima.

— Instrumentul a dispărut, zise inspectorul general de poliţie Mayer. Nu se găseşte în cameră... Trebue să fi fost însă, greu ca un satâr, ca un cuţit de ghilotină....

— Sau poate că a fost un simplu cuţit, dar manevrat de un hercule, care a dat cea mai vânjoasă lovitură de cuţit, din câte am văzut vreodată, zise Gex.

— Eu cred că instrumentul era greu, o secure, poate un topor, se încăpăţână inspectorul.

— Dacă era un obiect mare, un topor de pildă, spuse procurorul Kolberg, asasinul nu l-ar fi luat, plin de sânge, cu el, căci ar fi fost greu de transportat şi ascuns. Instrumentul crimei i-ar fi dat în vileag, fapta

— Aşa e, zise Trevor Gex. Eu îmi bazez însă părerea că asasinul era un hercule, pe faptul că a putut să rupă, în două, revolverul, cu care victima l-a ameninţat.

Şi Gex arătă revolverul rupt în două, care se afla pe jos şi pe care procurorul îl ridică şi-l analiză îndelung.

— Dar de unde ştiţi, întreba inspectorul Mayer, că revolverul era al victimei, şi nu al asasinului? Poate că victima l-a rupt.

— Dacă l-ar fi rupt victima, ar însemna că avea destulă putere ca să se apere şi de lovitura aceasta teribilă de cuţit *sau de sabie.*

— Sabie? întrebă năucit procurorul.

— Poate, urmă Gex; chinezii nu decapitează oare pe condamnaţi cu sabia? Dece să presupunem numai, că asasinul a venit de acasă cu un cuţit de ghilotină?

Şi aruncă o privire ironică inspectorului, care se încruntă uşor.

— Şi apoi, urmă detectivul Trevor Gex, dovadă că victima a încercat să se apere cu revolverul şi că asasinul i l-a smuls, sunt urmele de pe podul palmei drepte a victimei şi anume urmele *mânerului*, nu ale *ţevei*.

Doctorul legist ridică mâna cadavrului, şi, în adevăr, se văzură urmele vinete lăsate de mânerul revolverului, imprimat în carnea rigidă.

Doctorul Gartz examină din nou, cu atenţie, rana haotică dela gât. Trevor Gex îl întrebă:

— Cu ce instrument credeţi că s'a făptuit această quasi-decapitare?

— Cred că ai dreptate d-ta: numai cu o sabie, un om cu puteri normale, ar fi putut să facă tăetura asta grozavă. Totuş, nu-mi explic dece sunt şi urme de înjunghiere. Pare că asasinul a înfipt mai întâi vârful sabiei în gâtul victimei. Dar nu cred ca apoi să fi scos sabia şi să fi aplicat o lovitură cu tăişul, ca să-l decapiteze. Prea coincide punctul de înfigere a sabiei cu linia de tăere a gâtului. Şi iară, e uimitor cât de precis a nimerit linia după care, de obiceiu, tăem, noi, doctorii legişti, la morgă capetele cadavrelor, ce urmează să fie macerate...

— Adu registrul de pasageri, zise procurorul Kolberg, directorului. Acesta prezintă un registru, cu care venise, sub braţ.

— Cine e victima?

— Contele Alfred d'Arlon, răspunse directorul hotelului.

— Ce ofiţeri locuesc în hotel? întrebă iară procurorul.

Directorul răspunse, urmărind cu degetul paginele registrului:

— „Căpitanul Petrovici, din armata jugoslavă, în misiune militară; generalul Paul Bernard, fost în armata franceză....

— Treci....

— Locotenentul Waldemar.... A!... exclamă de odată directorul.

— Ce e?

— D. locotenent Waldemar, aghiotantul Alteţei Sale Prinţului Iohan von Hallstadt, locueşte în camera vecină cu aceasta, la 179...

— Şi aceasta e 177!...

Autorităţile constatară că între camera 177 a lui d'Arlon şi a 179 a lui Waldemar, există o uşe condamnată; armoare masive aşezate de ambele părţi ale zidului, ascundeau această uşe şi grelele dulapuri păreau că nu fuseseră mişcate în cursul nopţii.

— Să procedăm la luarea declaraţiei locotenentului Waldemar, zise procurorul Kolberg.

— D-le procuror, şopti inspectorul general de poliţie, îmi permit să vă atrag atenţia, că dacă s'ar afla prin ziare de acest interogatoriu, scandalul ar putea să supere pe Alteţa Sa Principele de Hallstadt.

— Şi eu, d-le procuror, zise Trevor Gex, îmi permit să vă atrag atenţia, că asasinul a avut şi o complice.

— O complice ?.... O femee ?

— Da, o femee fină, elegantă, a fost aci, în camera aceasta, când s'a făptuit crima!

— Fantastic! exclamă procurorul. Dar de unde ştii d-ta ?

— Foarte simplu, d-le procuror, răspunse Gex. Permiteţi-mi să vă arăt ceva pe coridor.

Detectivul împreună cu procurorul Kolberg şi inspectorul de poliţie eşiră pe coridor. Pândind când nu trecea nimeni. Trevor Gex ridică o margine a covorului. cu care acoperise balta de sânge, ce se scursese pe sub uşă, şi le arătă câteva urme de paşi.

Cineva călcase în băltoaca de sânge şi urmele i se imprimaseră vizibil pe parchet. Erau urme de paşi mici, ca de pantofi de femee...

— Sunt urmele unei femei elegante, zise Trevor Gex. Observaţi ce clară se vede urma, îngustă cât un şiling, a tocului Louis XV.

— Dar, d-le Gex, zise procurorul, poate căaceste urme nu se pot pune în legătură directă cu crima. In adevăr, în camera 177 nu am observat astfel de urme.

— Este just, că nu sunt.

— Şi poate că femeea care a lăsat aceste urme, a călcat în băltoaca de sânge după ce s'a comis crima. Poate că ea nu venea din odaia contelui d'Arlon, ci a trecut pe coridor, cu mult după asasinarea lui, după ce sângele a avut vreme să se prelingă pe sub uşe.

— Fireşte, întări inspectorul general de poliţie Mayer.

— Domnule procuror, zise detectivul Trevor Gex, ipoteza dv. este foarte plauzibilă. Dar în cazul unei decapitări cu sabia, sângele a ţâşnit violent, s'a scurs puhoiu a inundat odaia şi s'a prelins îndată pe sub uşe. Dacă femeea care a trecut pe aci, ar fi călcat în sânge peste mai mult timp dela săvârşirea crimei, sângele ar fi fost închegat, şi urmele nu s'ar fi imprimat cu atâta claritate.

— E riscată ipoteza, zise Mayer.

— De altă parte, urmă detectivul Trevor Gex, direcţia urmelor lăsate de aceasta femee, arată cu evidenţă că ea n'a făcut decât să traverseze coridorul. Ea nu venea, deci, dealungul coridorului, dela altă odaie, căci linia de direcţie a urmelor nu e paralelă cu pereţii coridorului, ci perpendiculară pe ei. In adevăr, urmărind aceastâ linie, constatăm, deşi în apropiere de uşa camerei 177, în care s'a făptuit crima, urmele lipsesc, — că totuşi, femeea a eşit dela n-rul 177 şi a intrat în camera de vis-a-vis, la 178, după cum dovedeşte aceastä urmă, care, jumătate pe coridor, şi jumătate de partea cealaltă a uşei, în camera 178.

Cei trei bărbaţi intrară din nou în camera crimei, deoarece se iviseră pasageri pe culoar.

— Cine stă la 178 ?—întrebă procurorul pe directorul hotelului. Acesta cercetă în registrul de pasageri, şi răspunse:

— Rita von Torgau, domnişoara de onoare a Alteţei Sale Principesa Amelia-Francisca de Hallstadt.

(Va urma)

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

Joc No. 1 (Cuvinte încrucişate) de N. Gh. Popescu, R.Vâlcea

(15 puncte)

— ORIZONTAL: 1) Imperiu în Asia. 5) Rege. 10) Şedere statornică (fig. plural). 14) Suveranul unui popor european (2 cuv.). 17) Recerator la fabricarea oalelor. 18) Oraş în Oceania. 19) Interi. 20) Regină. 24) Individualitate. 25) Supranumele unei regine române (2 cuv.). 28) Titlu dat regilor. 29) Femeia lui Loth. 30) Imi trag originea. 31) Adverb. 33) Trei litere din „alie". 34) Adolescenţi (la Greci). 35) Leşinat (Mold.). 36 a) Oraş în România, pe unde Domnitorul Carol a pătruns în ţară. 38) Plan (fig.). 39) Rege. 40) Rege în Israel (919-918 a. Hr.).

— VERTICAL: 1) Dinastie româno-bulgară. 2) Infinit. 3) Dregătorie înfiinţată în Moldova de Alexandru cel Bun. 4) Reparaţiuni. 5) Acţiunea de a pătrunde ceva obscur (fig.) 6) Măsură. 7) Ţară în Europa. 8) Fiinţă superioară. 9) Om politic francez (1756—1854). 10) Reunirea a două vorbe (pl.). 11) Ginerele lui Mahomed. 12) Demn de indulgenţă. 13) Existau. 15) De culoarea liliacului. 16) Feciori (Băn.). 21) Plantaţi. 23) Iuţeală. 26) Caracter prost. 27) Poet grec (Larousse). 28) Sultani. 31) Nume de femei (din.). 32) Mică monedă romană. 34) Secol. 36) Noroiu. 37) Pronume (fem.).

Joc No. 2 (Rebus) de C. D. Marinescu-Loco

(5 puncte)

Ş=C V S SOUPLEX C=R N=Z Şi C 1918...?

Joc No. 3 (Golf de cuvinte) de Alex. Morariu-Oradea

(5 puncte)

— Să se ajungă, pe calea cea mai scurtă, dela BACAU la ROMAN, schimbându-se câte o literă!

Joc No 4 (Metagrama) de Cic. Ath. Palade Galaţi

(5 puncte)

Cu S sunt paiu la pălărie,
„ R haină până'n călcâie:
„ F spun vrute şi nevrute,
„ M când vrea ca să salute;
„ N. dalac. pe mulţi neşte,
„ Z doar digul mă opreşte
— Şi-acum, să văd, cin'mă găseşte?...

* * *

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Iunie corent. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 19, 20, 21, 22 şi 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iunie 1929.

* * *

Tuturor deslegătorilor din **Capitală** le vom elibera gratuit câte un carnet de bonuri „Suchard" în valoare de 50 lei.

La cumpărăturile, care se vor face la magazinele din Bucureşti ale fabricei de ciocolată „Suchard", se vor putea da drept bani, bonuri din carnetul pe care-l oferim.

Carnetele se vor elibera deslegătorilor de îndată ce le vor apare numele în revistă.

* * *

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe o jumătate de an	„ 180
Pe trei luni	„ 95
PENTRU STRĂINĂTATE	
Pentru America	„ 800
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia	„ 500

REALITATEA
ilustrată

Prima plimbare, în natura renăscută.

REALITATEA ilustrată

ANUL III. — No. 21
18 Maiu 1929

24 PAGINI
Apare Sâmbătă

„MISS CAPITALA", d-ra Maria Danacu.

PREȚUL 8 LEI

Gânduri de primăvară

PLOUĂ. A plouat eri, plouă şi astăzi şi va ploua şi mâine. Aveţi cuvântul meu c'o să plouă treizeci de zile în şir, că apoi soarele va zâmbi trei minute precis şi că pe urmă o să plouă alte patru săptămâni încheiate.

In orice caz, primăvara s'a dus, primăvara aceasta care insuflă nu numai dor de viaţă ci şi de moarte. Extremele se ating şi, întotdeauna, imaginea zâmbitoare a uneia se prezintă ochilor noştri alături de imaginea crispată a celeilalte.

Să nu credeţi că, ea, primăvara care ne-a obligat să purtăm în spinare şeapte cojoace şi să stăm la gura sobei în loc să hoinărim prin parcuri şi pe străzi, n'a făcut victime. Ziarele au înregistrat cel puţin o duzină de aventuri amoroase şi alte două de sinucideri.

Primăvară...

N'au înflorit salcâmii, dar au să înflorească. Liliacul nu şi-a răspândit până acum parfumul, dar şi-l va răspândi. Ne iubim. Mâine, însă, nu ne vom mai iubi. Hai să pecetluim clipa asta cu-o sărutare şi cu două focuri de revolver.

Primăvară...

Dar sărăcia-i cruntă. Viaţa este absurdă. Hai să o retezăm.

Ne-a impresionat, de exemplu, în chip zguduitor, sinuciderea Mariei Benyovzsky din Oradia Mare. S'a spânzurat, nu din cauza dragostei ci din a sărăciei, şi a cerut printr'o scrisoare să i se perforeze inima ca să fie sigură că n'o să re'nvieze.

Desigur că dorinţa nu i-a fost împlinită deoarece temerea ei era fără temei. Vrând-nevrând, Maria Benyovzsky va rămâne pentru deapururi o umbră printre umbre. Dar din întâmplarea aceasta se desprinde faptul tulburător că primăverile insuflă unora un dor nebun de viaţă şi altora cel mai profund dezgust.

Dar plouă. A plouat eri, plouă astăzi şi va ploua şi mâine. Parcă am fi înghiţit un baston, un galoş sau cuvântarea unui orator cu mâncărici pe limbă.

Primăvara s'a dus.

Şi-i bine că odată cu ea s'a dus şi gâlceava iscată în jurul sărbătoririi Paştelui.

La 31 Martie sau la 5 Mai, Paştele tot cu ouă roşii a fost prăznuit şi bine înţeles tot în casă, iar nu la iarbă verde.

Ajunge. Oamenii au alte griji pe cap şi, dacă nu i-ar fi zăpăcit unii şi alţii, ei ar fi tăiat mielul pascal oricând, — în ipoteza că l'au avut.

Să declarăm capitolul închis. A fost prea lung şi-a plictisit. Să trecem mai bine la alte chestiuni, să născocim alte preocupări.

De pildă, am putea agita chestiunea batistei. E oare necesară batista? Absolut necesară? N'am putea să ne ştergem nasul cu dosul palmei iar pe urmă să-l frecăm de mâneca surtucului?

Iar dacă e absolută nevoe să umblăm cu batistă, în ce buzunar s'o purtăm? Eu aş propune în stânga. Dumneata care eşti ardelean, d-ta care eşti bucovinean şi d-ta de dincolo de Prut, ce părere aveţi?

Sau, dacă e vorba să rămânem la calendar, ce-ar fi dacă l-am sărbători pe Sf. Petru în locul sfântului Ilie, şi să-l trecem pe acesta în locul sfintei Marii, care, la rându-i, ar putea să fie sărbătorită numai odată pe an, iar nu de două ori.

Credem că nici-un sfânt nu se va supăra. Nu sunteţi de acord?

ION PAS

Câţiva mari scriitori despre căsătorie

PETER ALTENBERG: Nu există o criză firească a căsătoriei. Există numai o criză a idioţilor şi idioatelor, care, din nevoi sexuale momentane sau din pricini curat economice, îşi închipue şi vor să convingă şi pe alţii, că au fost destinaţi de Dumnezeu pentru toată viaţa, unul alteia !...

HENRI BARBUSSE: Legea nu ocroteşte căsătoria din motive morale, cu toate că-i place să se împodobească în chip moral. Adevăratele rădăcini ale căsătoriei se află în interesele materiale ale Societăţii. Monogamia *silită* şi nu cea simţită cu adevărat este imorală şi duce la destrăbălare.

RICHARD DEHMEL: Monogamia ca factor cultural e o nefericită corcitură care te momeşte cu speranţă scurtă şi sfârşeşte cu dezamăgire lungă. Monogamia ca fapt natural, e un noroc excepţional şi unul din bunurile popoarelor civilizate.

OTTO ERNST: Cei mai mulţi adversari ai căsătoriei, vorbesc nu împotriva căsătoriei ci împotriva căsătoriei *lor*... Soţii deci să amelioreze căsătoria, să nu se mai socotiască unul drept proprietatea, dependenţa şi puşcăriaşul celeilalte, ci să-şi acorde reciproc toate libertăţile onorabile.

FRANZ KARL GINSKEY: Există o criză a căsătoriei, dar numai în clipa când am ajuns să avem nevoe de adevăr şi de puritate sufletească. Singura reformă necesară atunci în căsătorie, e eliberarea ei de *minciună*.

MECHBILDE LICHNOWSKY: Căsătoria ar putea dovedi o mai mare operă de artă decât celelalte relaţii dintre sexe, pentrucă armonia, eternă dorinţă a oamenilor, se poate înfăptui numai cu ajutorul unor legi severe.

THOMAS MANN: Iubirea care duce la căsătorie e adevărată iubire. E virtutea fermecătoare a căsătoriei care transformă visul şi beţia într'o realitate creatoare.

KARIN MICHAELIS: Nici o femee — cel puţin o femee cu instincte normale — nu poate fi fericită într'o legătură liberă. Se va simţi înstrăinată, nesigură... Deaceia cred că pentru femee, căsătoria este tot atât de necesară ca ordinea financiară pentru conducerea şi fericirea unei ţări.

MAX MORDAU: Căsătoria se află pe aceiaşi linie de progres cu moralitatea. Ea înseamnă disciplinarea instinctului prin voinţă şi introducerea ideii de datorie în jocul nebun al capriciului şi impulsului. Dar aceasta e însăşi formula şi definiţia moralităţii...

HUGO SALUS: Socotesc căsătoria pentru multă, multă vreme încă, singura formă pentru cea mai bună educaţie a copiilor. Mi se pare centrul de gravitate al problemei căsătoriei.

RICHARD SCHAUKAL: Nu există o criză a căsătoriei, există însă şi a existat întotdeauna căsătorii imorale. „Căsătoria modernă" e o minciună; şi în oglinda căsătoriei de altădată — pare într'adevăr, numai o mască. Căsătoria nu e totdeauna necesară dar în căsătorie e totdeauna necesară sinceritatea. Căsătoria e un pericol; de aceia înainte de a contracta o astfel de îndrăzneală, cu toţi suntem datori să vedem dacă putem fi stăpâni pe noi înşine.

IACOB WASSERMANN: Pentru orice ins masculin sau femenin, există numai o singură întregire cu putinţă, de aceasta sunt adânc convins. Nici nu ne putem închipui câtă linişte, bucurie şi entuziasm dobândeşte Societatea, câtă puritate şi moralitate, prin înmulţirea perechilor care se potrivesc cu adevărat. De-aceia trebue să înlăturăm toate barierile cari se opun unei alegeri libere. Bărbaţii şi femeile nu trebuesc împiedicaţi, fie prin moralitatea făţarnică, fie prin teroarea familiei, fie prin premii de virtute, să cunoască şi să trăiască toate formele iubirei... Numai ceiace se numeşte a fi căsătorie, nu. Orice, numai asta nu.

FRANK WEDEKIND: Căsătoria e făcută pentru oameni nu oamenii pentru căsătorie! Fericirea amândorura este unicul, supremul scop al căsătoriei... Sau se iubesc, sau se despart. A treia posibilitate nu trebue să existe. Dacă nu-mi ador nevasta, atunci oricine are dreptul să mi-o fure. Căsătoria nu e silă, nu e belciug decât pentru săracii cu duhul. Nu cunosc în lume ceva mai sfânt după naştere şi după moarte...

O femee care se simte nefericită în căsătorie e singură vinovată de acest lucru. — **A.**

Tragedia îmbătrânirii

FRUMUSEȚEA", — spunea un mare învățat din vechime, „este cheia fermecată cu care poți deschide toate ușile închise" și mult adevăr grăia.

Nu există, cred, o clipă mai tragică pentru femeie, decât aceia când deșteptându-se într'o dimineață și privindu-se în oglindă, citește cu groază în ridurile de pe față, cuvintele:

„Ai îmbătrânit!"

Sunt multe leacuri, într'adevăr, ca farduri, pudre și diverse unsori, pentru a da feții măcar o mică parte din strălucirea de altădată, dar secretul cel mai mare de a rămâne sau de a deveni frumoasă, nu constă în artificii de droguerie, ci în natura femeii însăș.

Dar pentru aceasta, redăm părerile competente ale câtorva vedete, singurele indicate de altfel să-și asume responsabilitatea unor atari principii.

Pola Negri

Culcați-vă devreme!

„Nu stați niciodată până noaptea târziu. Trebue să insist apoi, că dormitul târziu, de dimineață, este cel mai mare dușman al frumuseții.

„Cine stă mult timp în pat dimineața, are totdeauna dureri de cap și ochii umflați.

„Nu beți deloc apă între felurile de mâncare, dacă nu vreți să vă expuneți îngrășa-

tului; beți apă numai cu o oră înainte, sau o oră după masă.

„Observați această prescripție, cu cea mai perfectă rigurozitate.

„Nu faceți masagii, căci vă faceți mai multe riduri decât aveați înainte. Consultați pentru aceasta un expert.

„Nu vă spălați fața cu apă, căci vă îngroșați pielea. Eu fac zilnic o bae de aburi la obraji, cu ajutorul a câtorva bucăți de șifon udate în apă caldă. Prin acest mijloc, se elimină toate punctele negre și impuritățile pielei, menținându-mi astfel un ten cât se poate de curat".

Alice Terry

Fardați-vă, dar moderat

„Nu sunt contra fardurilor, atunci când ele sunt întrebuințate în măsură și la rostul lor, așa cum fac eu.

„Intrebuințați artificii, dar cu prudență, folosindu-vă de culori apropiate tenului vostru, căci altminteri deveniți ridicole.

„Evitați surmenajul și nu uitați totodată că frumusețea moralului trebue să fie la aceeași înălțime cu frumusețea exterioară".

Norma Talmadge

Fiți veșnic surâzătoare!

„Dacă sunteți frumoase și credeți prin urmare că sunteți perfecte, gândiți-vă că o cameră, fie ea cât de elegant mobilată, are nevoe de un sistem de lumină, care să-i evidențieze strălucirea.

„Tot astfel este și cu surâsul care trebue să vă ilumineze fața.

„Dacă nu sunteți frumoase, un simplu surâs este de o mie de ori mai eficace decât orice farduri din lume.

„Cunosc o vedetă, renumită prin bogăția și frumusețea părului și pe care nimeni însă n'are voe să i-l atingă, cu nici un preț.

„Cu mare greutate, mi-a împrumutat și mie rețeta, care este foarte simplă:

„Iși spală părul cu săpun de gudron!"

Mistinguette

Credeți-vă fericite!

„Secretul frumuseții este de a fi fericită Nimeni nu e obligat să îmbătrânească. Rămâneți tot atât de tinere după cum vă credeți și vă simțiți.

„O mare parte dintre femei își închipuesc, atunci când înaintează în vârstă, că trebue să plângă și să sufere.

„Iată marea greșală!"

„Mijlocul cel mai sigur de a rămânea frumoasă, este să te simți totdeauna fericită!".

Mary Pickford

Feriți-vă de griji și de pantofii strâmți

„Pantofii mici și grijile, sunt dușmanii cei mai de temut ai femeii.

„Noi, americanele, n'am învățat încă secretul femeilor franceze de a ne îmbrăca în așa fel, ca să ne evidențiăm figura.

„Cred însă, că trebue să existe o lege universală a frumuseții; aceia de a pare simpatică la toată lumea și de a gândi și vorbi totdeauna fățiș.

„Ideile exprimate fals, se reflectă instantaneu în ochi.

„Cu toate că întrebuințez fardurile, nu cred că ajută cu ceva frumuseții.

„Cred, deasemenea, că puritatea gândurilor este mai presus decât frumusețea și pentru aceasta mă simt obligată să repet cuvintele lui Pytagora: „Inainte de a fi frumos, trebue să fii virtuos".

Bébé Daniels

Frumusețea înseamnă personalitate.

„Sunt multe femei care posedă trăsături admirabile și n'au personalitate; aceasta înseamnă că nu sunt frumoase.

„ La început vă par distinse, dar foarte repede vă dați seama că nu au nici o atracție și ajung să vă pară chiar urâte.

„Cineva, chiar dacă este sărac în trăsături

și are o personalitate pozitivă, se poate numi frumos.

„Una dintre cele mai bune prietene ale mele, este o tânără actriță pe care toți cei ce o cunosc, o numesc frumoasă; cei cari o văd numai o singură dată însă, găsesc că e comună și nu prea demnă de multă atenție.

„Când aceștia au început să-i înțeleagă caracterul, lucrurile s'au schimbat brusc; prietena mea era frumoasă și înconjurată de nenumărați admiratori!"

Florence Vidor

Umblați pe jos!

„Mijloacele actuale de transport sunt considerate drept cel mai aprig inamic al femeilor, deoarece li se știrbește cea mai scumpă calitate a lor.

„Nimeni nu mai umblă azi pe jos.

„Femeia modernă are, în majoritatea cazurilor, automobilul propriu sau se servește de taximetre.

„Oricare ar fi profesia voastră, căutați pe cât posibil, să nu întrebuințați nici un mijloc de locomoțiune, făcând cursele de care aveți nevoe pe jos.

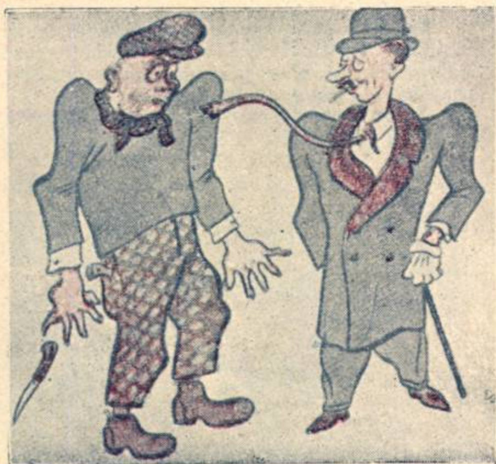
„Drept răsplată, veți avea tenul mai clar, ochii mai strălucitori și picioarele mai fine și bine conformate, ceeace înseamnă visul tuturor femeilor!"

G. TH.

Invenţiuni....

REALITATEA ILUSTRATĂ şi-a dat totdeauna osteneala să multiplice cunoştinţele cititorilor săi, pe toate tărâmurile.

De data aceasta nu ne-am dat înapoi dela nici-un sacrificiu, pentru a ajunge în posesia celor mai noui invenţii.

Primul fapt pe care l-am putut stabili, are darul de-a produce o mare revoluţie în moda bărbătească.

Este vorba de „cravata-şarpe îmblânzit".

El nu muşcă, nu împunge, ci din contră, dacă doriţi vă şterge nasul, scoţând cu o graţie deosebită din buzunăraşul hainei, eleganta dvs. batistă de mătase.

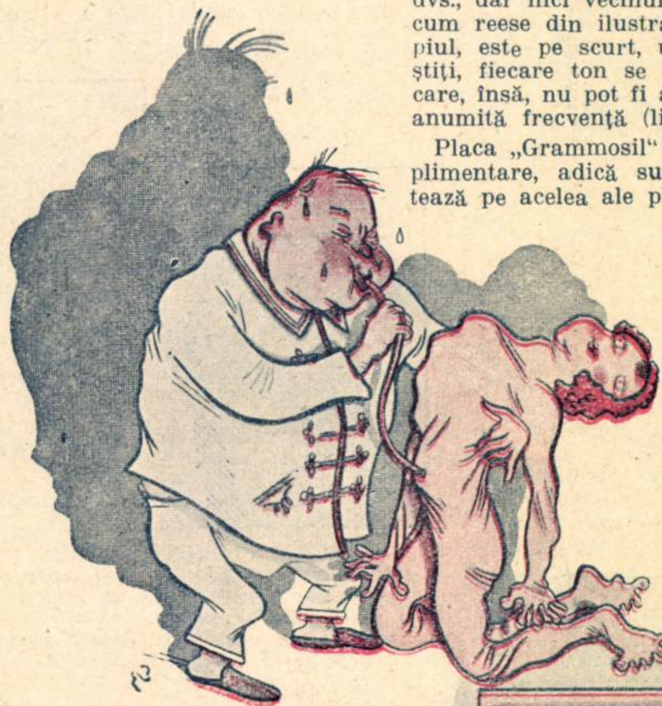
Şarpele este atât de bine dresat, încât vă aprinde ţigareta în mod automat. O întâlnire neplăcută nocturnă, este redusă graţie acestui animal, la minimum de dialog.

Dar cel mai principal fapt este, că preţul acestui şarpe este foarte redus, de oarece se înoeşte singur. Cum? Se cojeşte la căldură.

Cea de-a doua invenţie pe care avem onoarea să o prezentăm, este placa „Gramosil".

Dacă aveţi vecini cu deosebite talente muzicale, cari nu pot trăi fără „Ich küsse Ihre Hand, Madame", aşezaţi pe gramofonul dvs. placa miraculoasă, şi nu mai auziţi nici dvs., dar nici vecinul, nici un ton — după cum reese din ilustraţia noastră. Principiul, este pe scurt, următorul: După cum ştiţi, fiecare ton se compune din vibraţii, care, însă, nu pot fi auzite decât până la o anumită frecvenţă (limita de vibraţie).

Placa „Grammosil" conţine sunetele complimentare, adică sunetele care complectează pe acelea ale plăcei normale, aşa încât ambii nu mai aud nimic.

In fine, cea din urmă invenţie pe care o recomandăm, este „femeia de gumă în voiaj" pentru bărbaţi, cari îşi iubesc mult nevasta.

Dacă un bărbat este copleşit de dorul căminului şi se simte prea singur în camera sa dela hotel, atunci scoate din geamantan pe nevasta sa de cauciuc, o umflă până la mărimea naturală, şi o culcă liniştit alături, mulţumit că a putut rezista tentaţiei barurilor şi celorlalte atracţiuni frivole.

Vom ţine şi pe mai departe în curent pe cititori, cu cele mai noui invenţiuni, indigene şi străine.

10 MAI

Grupul de fotografi şi cinematografişti

Principele Nicolae primind defilarea.

Defilarea drapelelor românilor americani

M. Regele George şi primul-ministru

Landoul regal pornind dela Patriarhie.

In tribuna regală

Ministrul Mihalache in horă

Serviciul religios dela Mărăşeşti

Defilarea noilor drapele

M.S. Regina, M.S. Regele şi A.S. Prin. mamă

Defilarea veteranilor dela 1877.-

Ataşaţii militari la defilare.

Spre Galveston

de Magda Demetrescu
(Miss România)

AȘA DAR, n'a fost un vis: lumea care mă petrece, florile oferite, urările de bună călătorie, toate mă încredințează că de fapt pornesc la *Galveston*, la concursul internațional. Pentru prima oară trec hotarele țării.

Cei cari au venit să mă conducă, mă înconjoară cu multă simpatie și-mi arată afecțiune sinceră.

Sunt mulți și pe unii nici nu i-am văzut până azi. Cine a spus că oamenii sunt răi și că se pot urî între ei?

Dar a sosit ora și trenul pleacă.

Alături de compartimentul care mă va adăposti împreună cu mama, în hotelul acesta cu roate, până la Paris, se află *monseigniorul Dolci*, nunțiul papal; dincolo o pereche tânără, în călătorie de nuntă, poate. Iar trenul aleargă, înghițind kilometrii.

Fotografiile mele nu plac probabil, căci publicul se arată mirat și surprins plăcut, când mă vede. Intr'adevăr, dela Turnu-Severin în colo, în toate stațiile unde ne-am oprit până la graniță mi s'au făcut manifestații de simpatie.

Mă induioșează și mă stinghereşte chiar, toată această atenție deosebită. Cu ce am meritat-o și voiu putea oare, Doamne, Doamne, să înfățișez în America toată frumusețea țării mele?

Mă bucur însă, când văd că lumea mă place și de mulțumire râd.

La Lugoj, un ziarist e atât de emoționat că vorbește cu mine, încât uită tot ce voia să mă întrebe. La Timișoara zeci de obiective se brochează asupră-mi și obosesc iscălind autografe pentru toți câți solicită aceasta.

O doamnă îmi oferă la Jimbolia, odată cu un buchețel de violete proaspăt culese, o mână de pământ, s'o duc românilor de peste Ocean. Are și dânsa o rudă plecată în America.

Am trecut granița. Un grai pe care nu-l pricep și înfățișeri străine.

Câmpia se întinde nesfârșită și dacă buna rânduială, fertilitatea solului și hărnicia oamenilor e impresionantă, mie îmi place par'că mai mult la noi, în cealaltă parte a graniței.

Monseigniorul Dolci, a aflat că sunt „MISS ROMANIA" și vorbind cu un călător italian îi spune:

— *Imi place fata aceasta, pentrucă deși vioaie și veselă, e totuș serioasă*".

Am tras cu urechea și mărturisesc că aprecierea m'a măgulit.

* * *

Când m'am trezit din somn, Sâmbătă dimineața, eram în Italia.

Par'că sunt iar printre rude.

E alt aer și alt cer. Pricep inscripțiunile din gări, și-mi place privirea deschisă și sinceră a oamenilor. Vorbele în jurul meu au o muzicalitate deosebită.

Trenul își taie drumul prin munții de piatră și ajunge deodată la țărmul mării.

Veneția, 4 Maiu, 1929.

Joia Moşilor

de Gh. Brăescu

JOIA MOŞILOR! Strada era în sărbătoare. Mahalagii, ferchezuiţi proaspăt, aveau cămăşi curate. Nu lucra nimeni. Ba mi-aduc aminte că peste drum de noi, Costache Spoitorul, cu capul ceaun, cu pieptul păros, aşezat turceşte, bătea în nicovală, împrăştiind scântei, ce-l luminau, proectându-l în bordeiul întunecat, ca pe fundul iadului. Vecinii purtând coliva ,cu smerenie, se întorceau dela biserică cu paşi de zile mari, iar noi copiii pomăduiţi cu unsoare de dafin, gătiţi în hainele de Paşti, asurziam lumea suflând necontenit în fluere de teiu.

Ţaţa Eliza făcea pomană mare. Se împlinise şapte ani de la moartea bunicuţei. La o parte se înălţa o movilă de pâini negre fierbinţi, răsturnate deadreptul în iarba smălţuită cu flori de romaniţă. Lângă ele — o bătrână — femeia care scăldase moarta — număra zăpăcită, cănile, despărţindu-le câte patru, cu mâna uscată, neagră, însemnată de o verigă coclită, încrustată pe inelar. Murmurând tărişor, crucindu-se că nu le află rostul se opri căutând bănuitoare, împrejur, să vadă, mă rog, cine-i face pozna, de-i scoate când o cană mai mult, când o lumânare mai puţin. Şi dând cu ochii de mine, care mă uitam lacom la ceaunul cu mâncare de cartofi, ce fierbea în clocot mare, ridicat ţigăneşte pe pari încrucişaţi, se înduioşă nevoe mare şi uitând necazul de par'că i l-ar fi luat cineva cu mâna, zise cu voce blândă, ademenitoare: „Na, la baba!" Am fost, astfel, cel dintâiu miluit cu o strachină de mâncare şi cu un dărăb de pâine caldă, cum n'am mâncat, de-atunci, mai bună. Dar, supărată, se vede, că m'am lăcomit din puţinul săracilor, bunica — Dumnezeu s'o ierte — m'a pus, de-atunci, de unde era, să plătesc, repede,, ispita. Cu două palme sdravene flic, flac, ţaţa Eliza m'a gonit ruşinat în casă, cu lacrămile în ochi şi cu cartofii în gât.

De pe fereastră după ce plănuisem să mă omor în tot felul ca s'o învăţ minte, priveam uitând durerea, la calicii ce se strângeau târând piciorul, mâncaţi de vermină, îmbrăcaţi în sumane ce se ţineau petec de petec, unul negru, altul cenuşiu, felurite ca arăturile de toamnă ce brăzdează dealurile pierdute în zarea plumburie. Sărmanii se opriau sfioşi cu capul gol, încremenind la poartă, cu faţa pecetluită de umilinţă.

M'am furişat afară, în umbra lui popa Grecu, care, după ce luase cafea şi dulceaţă în cerdac se coborî netezindu-şi barba, să facă slujba. Făcu cruce, băgă grăbit capul în patrafirul de aur mort şi prinse a blagoslovi pomana şi coliva în care sta înfiptă o troiţă de lumânărele aprinse, legate cu un firicel de lână neagră, în semn de doliu. Intr'un ciob, pe colţul mesei, ardea tămâie, cu fum albăstrui, ce se destrăma în aer, biruind mirosul de mâncare, împrăştiind pace şi speranţă, printre săracii ce băteau mătănii cu capetele pleşuve, adânc plecate în ţărână. Slujitorul Domnului, la întrecere cu dascălul, ce purta două rânduri de ochelari, întări vocea, cântând pe nas, cu gura strâmbă şi ajungându-se în fine, încetiniră împreună cântul, declarând într'un glas că bunica odihneşte, acolo *„unde nu-i durere, nici întristare..."*

Slujba se isprăvise. Sărmanii se ridicară greu, văetându-se de şale, repezindu-se să sărute crucea la care ajungeau rar şi mâna noduroasă cu care popa curăţa via ce stăpânea în vale. O tuse sfâşietoare de oameni chinuiţi stăpânea forfoteala. Ţaţa Eliza dete popii un galben lucitor, învelindu-l, cu îngrijire, în hârtiuţă, lepădă câţiva pitaci în căldăruşă pentru dascăl şi îndemnă lumea să se apropie.

Harnică, ridicând poalele mai mult decât îngăduia moda pe atunci, ceeace făcu pe ţaţa Eliza să se uite bănuitoare la sticla cu rachiu, Safta, cu o crenguţă de busuioc înfiptă sub tulpan, împărţia basamacul drămuit cu sgârcenie. Săracii, moşnegi cărunţi şi femei bolite dădeau rachiul peste cap, oţărându-se cuviincios. Apoi tot Safta puse mâna pe polonic şi cu ţigara în gură începu împărţiala, dând fiecăruia danie cu pomenire... de sufletul răposatei... şi să-i dea Dumnezeu zile bune pe ceia lume, şi duducăi, şi d-tale, şi mie şi la tătă lumea..." zicea ea, oftând din adâncul inimei.

„Bogdaproste... de sufletul morţilor..." răspundeau la rândul lor miluiţii primind dela Safta pâine, strachina şi lumânarica, iar dela ţaţa Eliza pitacul şi ulcica cu vin deşartă de trei degete, ca s'ajungă la toată lumea.

Numai eu, se vede nu isprăvisem în acea zi, păcatele: îndemnându-mă şiret din ochi, Safta, acoperind-o cu pestelca, îmi dete mai mult cu deasila o cană cu vin, pe care o băui însetat, în dosul grajdului şi pe urmă nu mai ştiu ce s'a întâmplat cu mine. Cât oi fi dormit n'aşi putea spune. Ţin minte doar, că m'am pomenit trezit în puterea nopţii, scuturat de dădacă, orbit de lumină, spălat în grabă, îmbrăcat şi dus vrute, nevrute în salon. Când am intrat, prin fereastra deschisă mi-a luat ochii un petec de cer albastru presărat cu stele. Un fluture mare trecea ca o umbră împrejurul lămpii ţărmurită de cristale strălucitoare. Pe masă erau felii de cozonac, plăcinte şi o sticlă cu vin. Ţaţa Eliza pieptănată cu trei rânduri de zulufi stătea lângă un ofiţer de artilerie, care se plimba în fiecare zi călare pe la casa noastră. Aveam voce curată. După ce m'au îndopat ca pe un papagal cu cozonac muiat în vin roşu, m'au pus să le cânt şi neavând încotro am început să îngân, cu inima căzută la picioare, cântecul ce era pe atunci la modă:

„Cucuruz cu frunza'n sus,
Sărut ochii cui te-a pus
Că te-a pus cu patru boi
Sărut . . . ."

Şi când să zic: ochii amândoi, cum cerea poetul, căpitanul cuprins de ardoare mi-a luat înainte, înlocuind cuvintele cu o mimică expresivă. Eu ca un prost, m'am băgat sub masă unde am adormit jucându-mă cu rozetele dela pintenii ghintuiţi şi ferecaţi ai pojarnicului ce se roşise ca macul.

Dimineaţa, când m'am sculat, soarele răsărise demult. Rândunelele sburau pe lângă streşini. La bucătărie Ion bucătarul toca pârjoale în tacturi felurite, cum toacă un paracliser de schit, vecernia. In casă se scutura. Ţaţa Eliza, proaspăt sprâncenată şi sulemenită, fredona aiurea, întinerită şi vaporoasă. M'a sărutat nu ştiu pentruce şi, lucru rar, mi-a dat cinci parale, zicând să-mi iau turtă dulce.

In joc, pe un cal năbădăios în spume, trecu căpitanul şi luând muşcata ce o ţinea în gură, i-o aruncă în cap cu un gest elocvent.

Pierzând gologanul, lăsând pe ţaţa Eliza în extaz am alergat să-mi sparg capul, după ofiţer.

La poartă, un milog întârziat cerea cu voce stinsă: Faceţi-vă milă şi pomană...

Din fundul curţii, Safta care căuta găinile de ouă, îi răspunse ca femeia ce nu-şi vede capul de treabă:

„Crede moşule..."

GH. BRAESCU

Aş vrea să ştiu...

10) **SAŞA GARFUNKEL, Arciz.**

Ce condiţiuni se cer pentru a intra într'o şcoală marină?

Adresaţi-vă pentru aceste informaţiuni „Serviciului Maritim Român" (S. M. R.) pentru marina civilă şi comercială sau „Inspectoratului marinei militare", pentru marina de război, cele mai competente instituţiuni să vă dea un răspuns prompt şi precis la întrebarea, care vă interesează.

11) **O VECHE CITITOARE, Loco.**

Care sunt principiile budismului?

Budismul este o doctrină filosofică şi religioasă născută în India Centrală în secolul V înainte de Christos, care-şi trage numele dela fundatorul ei, un prinţ învăţat indigen Sakya Muni, supranumit *Buda*, adică înţeleptul. La început, budismul n'a fost o religiune, întrucât nega existenţa şi puterea zeilor, precum şi necesitatea rugăciunilor, ci mai mult o sectă filosofică. Ca să ne dăm seama de sensul doctrinei budiste, care a câştigat în scurt timp masele populaţiei, trebue să menţionăm faptul că religia oficială existentă, brahmanismul, teroriza spiritele cu teoria transmigraţiei sufletelor. După această teorie, sufletul omului decedat, era condamnat să rătăcească veşnic, reîncarnându-se pe rând în diferite făpturi, oameni sau animale inferioare şi neajungând să-şi recapete niciodată linişte a lui. Ori care ar fi fost faptele lor în viaţă, sufletele oamenilor din popor, aşa numiţii *paria*, erau osândite prin predestinare să aibe după moarte o existenţă veşnic turburată prin reîncarnarea succesivă a sufletelor lor numai în organisme inferioare, perspectiva unei vieţi mai fericite în viaţa viitoare fiind un privilegiu al castei nobililor şi preoţilor intitulaţi *aria*.

Ca reacţiune împotriva acestei nenorocite doctrine, cu care brahmanii terorizau şi demoralizau pe cei umili, Buda aduce o licărire de speranţă în sufletele acestora.

După dânsul, existenţa fiind o veşnică durere, scăparea constă numai în renunţarea la orice pasiuni, care leagă pe om de viaţă şi de lume şi în înăbuşirea complectă a eului nostru. Fericirea supremă este dispariţia completă a fiinţei noastre şi putinţa împiedecărei unor eventuale peregrinaţiuni ale sufletului după moarte. Rătăcirea sufletelor şi reîncarnarea lor după moarte sunt de altfel vremelnice şi durează cu atât mai puţin cu cât faptele omului în viaţă au fost mai curate şi mai morale, indiferent de clasa socială în care s'a născut omul în prima lui existenţă. Adevăraţii înţelepţi şi oameni de bine nu mai renasc de loc după moarte ci găsesc imediat fericirea supremă în neantul absolut sau *nirvana*; ceilalţi trebue să rătăciască mai mult sau mai puţin, ridicându-se succesiv din treaptă în treaptă, până să atingă înălţarea, care le permite cufundarea şi dispariţia lor în nirvană.

Urmaşii lui Buda, au denaturat cu timpul această sublimă doctrină spirituală şi au materializat-o, făcând din creatorul ei un zeu, căruia i se închinau, cu toate că Buda nu şi-a atribuit niciodată o origină sau misiune divină, ci numai o deosebită înţelepciune a vieţii.

Preceptele morale ale budismului sunt în general, aceleaşi ca şi principiile morale esenţiale ale celorlalte religiuni monoteiste, formulate pentru prima dată în decalog.

12) **IONESCU PERIŞANU.**

Ce aliaj trebue fixat pe pereţii unui tub de sticlă pentru a evita depunerea materiilor?

Pentru a putea răspunde precis la întrebarea dv., trebue să indicaţi ce anume materii conţine lichidul care trece prin tub, întru cât aceste substanţe pot reacţiona în mod diferit asupra pereţilor tubului, după compoziţia lor chimică.

Un mijloc general, care prezintă însă neajunsul de a fi prea costisitor, ar fi căptuşirea pereţilor interiori ai tubului cu un strat subţire de platină. Intr'adevăr, după cum se ştie, platina este singurul metal, care nu poate fi atacat pe cale chimică de nici o substanţă cu excepţia apei regale (amestec de acid azotic concentrat cu acid clorhidic).

13) **CITITOR E. P.-Craiova.**

Prin ce mijloc fizic sau psihic se poate vindeca timiditatea?

Dacă timiditatea este rezultatul unui defect fiziologic derivat dintr'o anumită boală care s'a repercutat asupra organismului nervos, desigur că tratamentul trebue să utilizeze, pentru combaterea ei, diferitele metode terapeutice, care suprimând sau atenuând rădăcina fizică a răului, pot înlătura şi toate simptomele lui psihologice.

In această direcţie numai un examen medical vă poate da o orientare precisă.

De cele mai multe ori, însă, timiditatea se manifestă ca un defect pur sufletesc, fără nici o legătură cu factorii fiziologici, defect provenit fie din temperamentul propriu al individului, fie mai ales din cauza unei anumite educaţii primite şi a unui anumit fel de viaţă. Dacă timiditatea înăscută necesită sforţări mari de voinţă pentru a fi relativ stăpânită, al doilea gen de timiditate, datorit felului de viaţă şi de educaţie, este în general mult mai uşor de remediat.

E suficient pentru aceasta ca persoana timidă să intre într'un cerc de relaţiuni cât mai numeroase şi mai vii de persoane sociabile şi comunicative, pentru ca timiditatea să dispară încetul cu încetul.

Anumiţi medici preconizează, pe de altă parte, în timpul din urmă un tratament moral al acestor defecte sufleteşti prin sugestiune, hipnotism sau psichanaliză, care ar da rezultate interesante.

Relativ la „tratatele" pentru „combaterea timidităţii" ele nu se pot folosi decât într'o măsură foarte redusă şi numai în sensul educativ, efectul lor e însă mult mai slab decât un contact direct cu viaţa. Există în comerţ anumite „manuale", pretinse din literatura japoneză, cu titlul foarte seducător: „Timiditatea învinsă în 10 lecţiuni". Totuş vă sfătuim să nu contaţi prea mult pe efectul magic al unor asemenea publicaţii, ci, mai degrabă, să meditaţi asupra recomandaţiilor de mai sus.

14) **PAUL B. ELGURT, Vertingeni.**

a) **Ce se înţelege prin filologie?**

Prin cuvântul „filologie", derivat din doi termeni greceşti însemnând respectiv „iubitor" şi „vorbă" se înţelege ştiinţa cuvintelor, adică acea ramură de cunoştinţe, care studiază diferitele legi de natură să explice origina şi evoluţia cuvintelor într'o limbă vie sau moartă, precum şi orice fenomen înrudit cu acest domeniu de cercetări speciale.

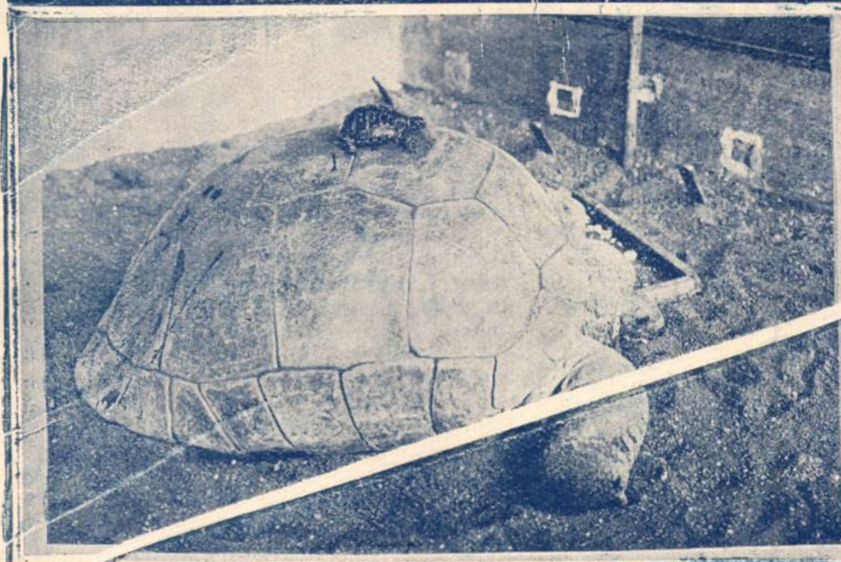
După cum studiul se aplică unei limbi clasice sau moderne, avem **filologia clasică** sau **filologia modernă**, cercetările cari urmăresc legătura cuvintelor între mai multe graiuri diferite, fac parte din **filologia comparată**. Studiile de filologie aduc o contribuţie foarte interesantă pentru izvoarele istoriei şi literaturei popoarelor.

b) **Care este înţelesul cuvântului „filatelie"?**

Se înţelege prin „filatelie" domeniul de cunoştinţe relative la mărcile şi timbrele poştale, de orice fel, cunoştinţe care fac obiectul cercetărilor şi interesului numeroşilor colecţionari de aceste articole.

Intocmai ca şi filologia, însă într'un cadru considerabil mai restrâns, filatelia poate furniza adesea documente preţioase pentru informaţiunile istoriei şi arheologiei, după cum „numismatica" (ştiinţa monedelor) la rândul ei constitue în acelaş senz un auxiliar al cercetărilor istorice.

Curiozități

Kunigunda, o broască țestoasă de 75 ani, își poartă... nepoțica la plimbare.

Americanul Victor Frei, din Cleveland, are barba cea mai lungă din lume (2,35 m.) și a trecut oceanul în Europa, spre a expune această curiozitate.

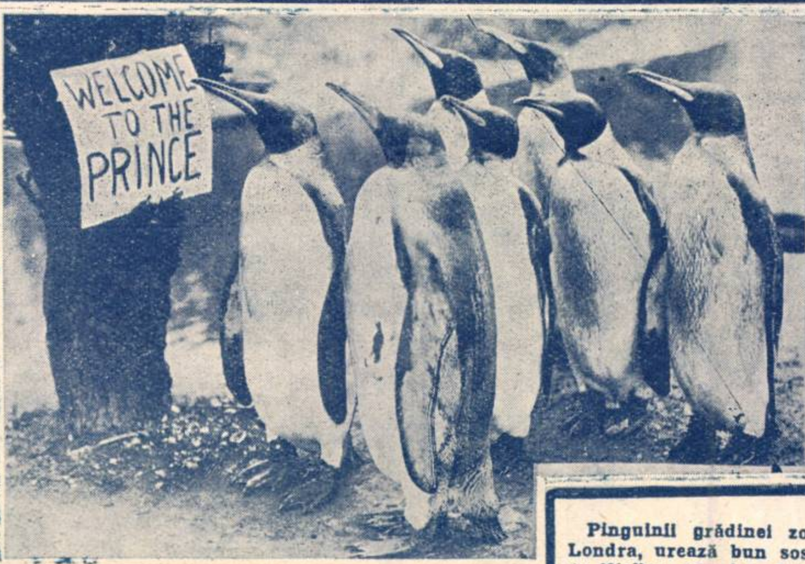

Cel mai bătrân olandez, din Staphorst, fumează pipa de 65 ani și este încă destul de voinic.

Măști moderne contra gazelor? Nu, ci sunt două măști contra fumului, expuse la 1880, de Tydall Shaw, la Londra.

Pinguinii grădinei zoologice din Londra, urează bun sosit prințului de Walles, care i-a vizitat la centenarul instituției.

Cel mai mare pantof din lume, expus la expoziția de încălțăminte din Berlin.

„Vreau să fiu fericită"

ne spune Dra Maria Danacu „Miss Capitala"

MĂ INDREPTAM spre locuinţa d-rei *Danacu*, sigur fiind, că nu voi fi primit. Era prea matinală ora, pentru ca să pot risca o vizită.

Şi totuş, frumoasa blondă mă întâmpină în uşe, şi mă pofteşte să intru.

Atmosfera intimă a camerei în care sunt introdus, este probabil un reflex al comunicativităţii ce caracterizează pe frumoasa Bucureştilor.

— „Abia peste câteva zile îţi voi putea da o fotografie bună a mea", mă întâmpină dânsa, ghicind scopul vizitei mele.

— *„Domnişoară, te rog să mă scuzi, dacă te-am sustras dela alte ocupaţiuni".*

— „Nu, domnule, mă scol foarte de vreme, aşa că la ora aceasta, dacă nu mă

duc să-mi fac obişnuita preumblare pe jos, sau cumpărăturile, lucrez perne sau cânt la pian".

Şi într'adevăr, pe divan zăresc munţi de perne, de diferite mărimi, care mai de care mai frumoase.

— „Te miri? Sunt toate lucrate de mine! „Dar nu sunt numai acestea, mai am şi altele".

Şi o preumblare prin celelalte camere, mi-a dat o idee de pasiunea d-rei *Danacu*.

Zăresc, pe pian, notele unui tango „en vogue".

— *„Dacă nu mă 'nşel, preferaţi muzica uşoară".*

— „Da! Ador muzica de dans, şi în special tango-urile, dar tot atât de mult îmi place să şi dansez"...

— Până în iarna trecută nu aveam voe să mă duc la serate şi la ceaiuri, şi acum, după primul carnaval, îmi pare rău că a fost atât de scurt".

— *„Dar teatrul, cinematograful, nu vă atrag"?*

— „Imi place teatrul bun. Mă duc la toate spectacolele, şi mă pot lăuda, că de câţiva ani încoace, nu mi-a scăpat nici o piesă, care să fi meritat să fie văzută. In special mă atrag tragediile, şi repertoriul clasicilor. Totuş n'aş putea spune că-mi displace să asist la reprezentarea unei piese originale sau străine, contimporane. Intr'un cuvânt, teatru bun să fie!

Cu toate acestea, nu neglijez nici cinematograful. Are atâtea posibilităţi de-a-ţi procura iluzii, de-a te amăgi, încât simpla curiozitate mă mână într'acolo, de câte ori aud de un film nou.

Fastul şi luxul văzut pe ecran îţi dau o rază de speranţă întru mai bine, trăeşti, fără să vrei, scenele din luxoasele palate ale arhiducilor austriaci, timpurile apuse ale strălucirii ruseşti, sau scenele scăldate în soarele veşnic cald al Coastei de Azur".

— *„Dar cinematograful redă tot atât de bine şi mizeria"*, îndrăznii eu răutăcios, pentru a aduce un contrast la gândurile interlocutoarei mele.

— „E drept. Filmele însă, care ne prezintă suferinţele celor vitregiţi de soartă, ar trebui să aibă darul de-a trezi în noi simţul milei pentru cei nevoiaşi. Generaţia noastră nu prea cunoaşte acest sentiment.

Şi suferinţele sunt atât de mari!!...

— *„V'aţi gândit vre-odată să vă dedicaţi cinematografului?"*

— „Am primit foarte multe propuneri de acest fel. Nu am fost, însă, niciodată, curioasă să aflu dacă sunt aptă pentru arta mută. Am refuzat din capul locului orice propunere şi chiar acum în urmă, un regisor dela Teatrul Naţional a căutat cu toate mijloacele de convingere să mă decidă să accept rolul principal într'un film românesc, care va fi realizat undeva în Carpaţi. A trebuit să renunţe, în faţa hotărîrei mele.

Totuş, nu rare ori mă gândiam cu un fel de dor în suflet, la ţărmurile îndepărtate, la pustiile Saharei, la oraşele arabe din Nordul Africei, la soarele acela care te moleşeşte şi te îndeamnă la „dolce far niente" şi câte odată curiozitatea mă făcea să mă întreb, care ar fi efectul apariţiei mele, o blondă, în mijlocul atâtor oameni negri. Poate că în astfel de momente de slăbiciune, aş fi spus odată „Da". Insă imediat mi-aş fi dat seama, că la faima unei *Greta Garbo* sau *Vilma Banky*, n'aş putea ajunge niciodată, aşa că prefer să-mi pro pun un alt ideal".

— *„Dacă nu sunt prea indiscret?"....*

— „Pentru că am alunecat pe panta aceasta, îţi voi face o destăinuire:

De eri sunt logodită, şi prefer să gust din fericirea căsniciei, decât să duc viaţa sbuciumată a unui *„star"*.

Aflasem prea mult. Trebuia să alerg să împărtăşesc tuturor această veste. M'am ridicat să plec, însă uşa nu mi-a fost deschisă, până când n'am promis că în Iunie voi reveni, de data aceasta însă nu cu o zi prea târziu, la nuntă.

N. MIŞU